

HD (R) Hovedopgave

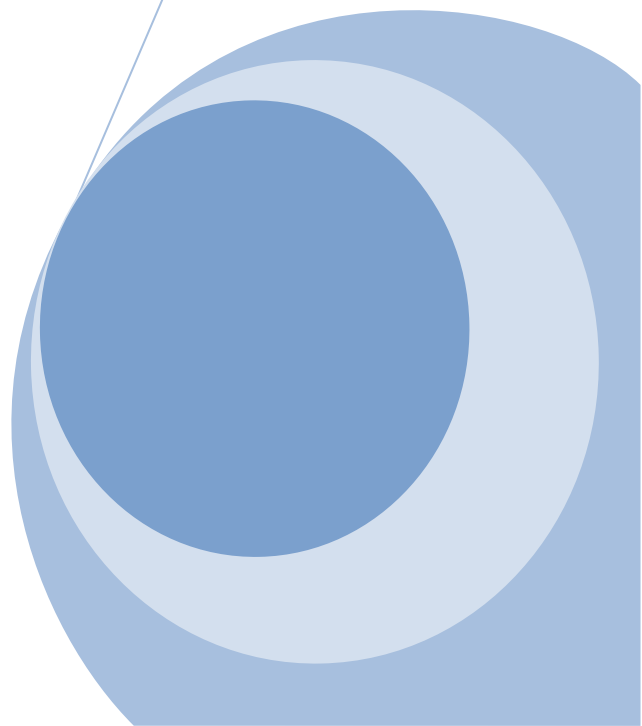
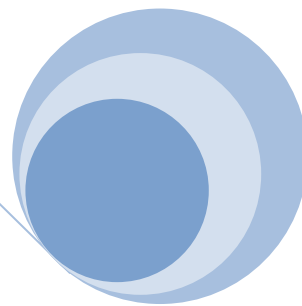
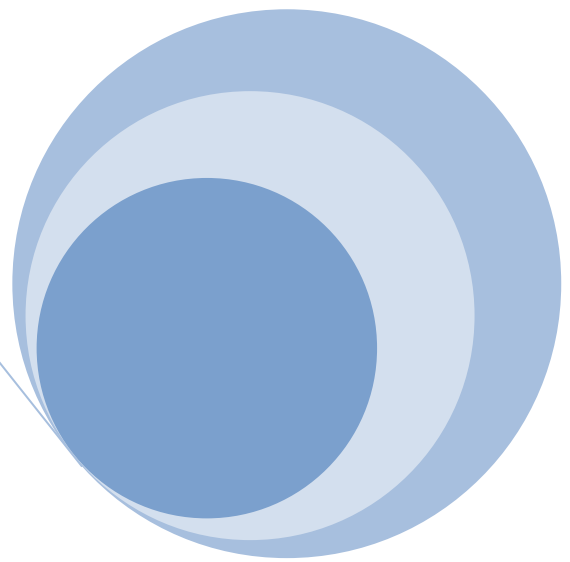
Forår 2015

Virksomhedsomdannelse

Skattepligtig eller skattefri virksomhedsomdannelse?

**Skrevet af Pernille Munksgaard Brogaard
Copenhagen Business School**

Vejleder: Martin Nielsen
11-05-2015

1. INDLEDNING	5
1.1 PROBLEMFOMULERING	6
1.1.1 Problemstilling	6
1.1.2 Afgrænsning	7
1.2 METODE	8
1.3 MÅLGRUPPE	8
1.4 DISPOSITION	8
1.5 KILDEKRITIK	10
1.6 BEGREBSDEFINITIONER	10
1.7 FORKORTELSER	10
2. VIRKSOMHEDSOMDANNELSE	11
2.1 OVERVEJELSER INDEN VIRKSOMHEDSOMDANNELSEN	12
2.1.1 Organisationsændringer	12
2.1.2 Risikobetragtninger	13
2.1.3 Likviditet	13
3. PERSONLIGT EGET VIRKSOMHED ELLER SELSKAB	13
3.1 PERSONLIGT EJET VIRKSOMHED	14
3.1.1 Hæftelse	14
3.1.2 Regnskabsmæssige krav	15
3.1.3 Beskatning	15
3.2 SELSKAB	19
3.2.1 Hæftelse	20
3.2.2 Regnskabsmæssige krav	20
3.2.3 Beskatning	21
3.3 DELKONKLUSION	22
4. VÆRDANSÆTTELSE	23
4.1 GOODWILL	23
4.1.1 Værdiansættelse	24
4.1.2 TSS-Cirkulære 2000-10 – Den vejledende goodwillberegning	25
4.1.2.1 Vægtning	26
4.1.2.2 Udviklingstendens	27
4.1.2.3 Driftsherreløn	27
4.1.2.4 Forrentning af aktiver	27
4.1.2.5 Kapitalisering	28
4.1.2.6 Justering af beregnet goodwill	28
4.2 FAST EJENDOM	29
4.2.1 Værdiansættelse af fast ejendom	29
4.2.2 Genvundne afskrivninger og ejendomsavanceopgørelse	30
4.3 DRIFTSMIDLER	30
4.4 TILGODEHAVENDER FRA SALG OG TJENESTEYDELSER	31
4.5 LIKVIDE BEHOLDNINGER	31
4.6 IGANGVÆRENDE ARBEJDER	31
4.7 GÆLD OG PASSIVPOSTER	31
4.8 BLANDET BENYTTET AKTIVER	32
4.9 DELKONKLUSION	32
5. SKATTEPLIGTIG VIRKSOMHEDSOMDANNELSE	32

5.1	STIFTELSE VED APPORTINDSKUD-----	33
5.2	HEL ELLER DELVIS AFSTÅELSE AF VIRKSOMHEDEN -----	34
5.3	BETINGELSER FOR STIFTELSE MED TILBAGEVIRKENDE KRAFT-----	34
5.4	SELSKABETS FØRSTE REGNSKABSÅR -----	35
5.5	VEDERLAG -----	36
5.6	LIKVIDITET-----	36
5.7	DELKONKLUSION -----	36
6.	SKATTEFRI VIRKSOMHEDSOMDANNELSE -----	37
6.1	BETINGELSER FOR SKATTEFRI VIRKSOMHEDSOMDANNELSE -----	38
6.1.1	<i>Personligt ejet virksomhed</i> -----	38
6.1.2	<i>Virksomhedsbegrebet</i> -----	39
6.1.3	<i>Nystiftet selskab eller skuffeselskab</i> -----	39
6.1.4	<i>Fuld skattepligt</i> -----	40
6.1.5	<i>Alle aktiver og passiver skal indgå i omdannelsen</i> -----	40
6.1.6	<i>Blandet benyttede aktiver</i> -----	41
6.1.7	<i>Vederlag</i> -----	43
6.1.8	<i>Pålydende af aktierne eller anparterne</i> -----	43
6.1.9	<i>Aktiernes anskaffelsessum</i> -----	43
6.1.10	<i>Negativ indskudskonto</i> -----	44
6.1.11	<i>Stiftelse med tilbagevirkende kraft</i> -----	45
6.1.12	<i>Indsendelse af lovpligtige dokumenter</i> -----	46
6.1.13	<i>Udskudt skat</i> -----	46
6.1.14	<i>Omdannelsesdatoen</i> -----	47
6.1.15	<i>Første regnskabsår</i> -----	47
6.2	KONTO FOR OPSPARET OVERSKUD-----	47
6.3	SKATTEMÆSSIGE KONSEKVENSER FOR VIRKSOMHEDSEJEREN -----	47
6.4	SKATTEMÆSSIGE KONSEKVENSER FOR SELSKABET-----	48
6.5	KORREKTION – OMGØRELSE -----	50
6.6	DELKONKLUSION-----	51
7.	PRÆSENTATION AF CASE HO REGNSKABSSERVICE-----	53
7.1	STRUKTUR EFTER VIRKSOMHEDSOMDANNELSEN -----	55
8.	VIRKSOMHEDSOMDANNELSE I HO REGNSKABSSERVICE-----	55
8.1	VÆRDIANSÆTTELSE AF HO REGNSKABSSERVICE -----	56
8.1.1	<i>Goodwill</i> -----	56
8.1.2	<i>Fast ejendom</i> -----	57
8.1.3	<i>Driftsmidler</i> -----	61
8.1.4	<i>Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser</i> -----	61
8.1.5	<i>Likvide beholdninger</i> -----	61
8.1.6	<i>Gæld</i> -----	62
8.2	SKATTEPLIGTIG VIRKSOMHEDSOMDANNELSE AF HO REGNSKABSSERVICE -----	62
8.2.1	<i>Goodwill</i> -----	62
8.2.2	<i>Ejendommen</i> -----	63
8.2.3	<i>Driftsmidler</i> -----	63
8.2.4	<i>Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, likvide beholdning og gæld.</i> -----	64
8.2.5	<i>Stiftertilgodehavende</i> -----	65
8.2.6	<i>Konto for opsparat overskud i virksomhedsordningen</i> -----	65
8.2.7	<i>Åbningsbalancen og aktiernes skattemæssige anskaffelsessum</i> -----	65
8.2.8	<i>Skattepligtige avancer og skatteberegning</i> -----	66

8.3	SKATTEFRI VIRKSOMHEDSOMDANNELSE AF HO REGNSKABSSERVICE -----	67
8.3.1	<i>Goodwill</i> -----	68
8.3.2	<i>Ejendommen</i> -----	68
8.3.3	<i>Driftsmidler</i> -----	69
8.3.4	<i>Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, likvide beholdninger og gæld</i> -----	70
8.3.5	<i>Udskudt skat</i> -----	71
8.3.6	<i>Negativ indskudskonto</i> -----	71
8.3.7	<i>Konto for opsøret overskud</i> -----	71
8.3.8	<i>Åbningsbalance og aktiernes skattemæssige anskaffelsessum</i> -----	72
8.4	DELKONKLUSION-----	73
9.	SAMMENLIGNING AF SKATTEFRIT OG SKATTEPLIGTIG VIRKSOMHEDSOMDANNELSE-----	74
10.	PERSPEKTIVERING -----	75
11.	KONKLUSION -----	76
12.	KILDEFORTEGNELSE -----	81
12.1	BØGER -----	81
12.2	INTERNETSIDER -----	81
12.3	CIRKULÆRE -----	82
13.	TABELOVERSIGT -----	83

1. Indledning

Går man med drømmen om at være iværksætter og starte sin egen virksomhed, så er en af de første udfordringer man løber ind i, hvilken virksomhedsform man skal vælge. Der findes en del forskellige virksomhedsformer, hvorfor det er vigtigt, at finde den form, der netop passer til den virksomhed man gerne vil starte. Det kan være forhold som marked, branche, ejerforhold, ambitionsniveau, risikofaktorer herunder hæftelse etc., der kan have betydning for, hvilken virksomhedsform, der passer bedst til den virksomhed den enkelte ønsker at starte.

Her kan man som iværksætter måske med fordel vælge at starte med en personligt ejet virksomhed. Der er intet krav til størrelsen af indskudskapital, og det er tilmed relativt enkelt at starte virksomheden op. Til gengæld, skal iværksætteren, der starter sin egen virksomhed, gøre sig klart, at han hæfter for hele virksomheden personligt. Drives den personligt ejede virksomhed i stedet som et interessentskab, hæftes der solidarisk. Til sammenligning, hæfter man i et aktieselskab, eller anpartsselskab, kun for det beløb man har indskudt i selskabet. Ved stiftelse af et selskab er der desuden et kapitalkrav som skal indskydes, som der ikke er ved den personligt drevne virksomhed.

Når man starter sin egen virksomhed, kan man godt opleve, at der i de første år af virksomhedens levetid, genereres underskud. Ved at drive sin virksomhed i personligt regi, har man en skattemæssig fordel, da underskuddet fra virksomhed kan modregnes i ejerens skattepligtige indkomst. Til sammenligning er det i et selskab, udelukkende selskabet der kan fremføre og benytte underskuddet.

I takt med at virksomheden kommer godt ind på markedet, og efter nogle år er blevet veletableret og skaber overskud, kan virksomheden og virksomhedsejeren være kommet til et punkt, hvor det vil være mere hensigtsmæssigt, eller attraktivt, at drive virksomheden videre i selskabsform. Dette kan blandt andet være stigende efterspørgsel.

En virksomhedsomdannelse bliver interessant, når en person som tidligere har drevet personlig virksomhed, gerne vil videreføre virksomheden i selskabsform. En virksomhedsomdannelse medfører, at den personlige virksomheds aktiver og passiver overdrages til selskabet, således, at driften fremover sker i selskabet. Som udgangspunkt er virksomhedsomdannelse skattepligtig, da den personligt drevne virksomhed som udgangspunkt afstås til selskabet. Der er dog et regelsæt som medfører, at man som virksomhedsejer kan blive fritaget for denne beskatning ved virksomhedsomdannelse. Opfylder man reglerne og betingelserne i virksomhedsomdannelsesloven, har man mulighed for at omdanne sin virksomhed skattefrit, og dermed *udskyde* beskatningen til et senere tidspunkt.

Hvilken model skal man så vælge som virksomhedsejer, når man står og skal vælge omdannelsesform? Det umiddelbart mest åbenlyse valg, ville være at vælge den skattefrie model, da denne medfører en udskydning

af beskatningen, hvorimod den skattepligtige model kræver et likviditetstræk for ejeren, da der vil ske afståelsesbeskatning. Derfor lader det til, at den skattefri virksomhedsomdannelse er det oplagte valg, men det er langt fra sikkert, at dette altid vil være tilfældet.

I denne opgave vil jeg derfor tage udgangspunkt i en omdannelse af en virksomhed, for at belyse de muligheder og begrænsninger der måtte opstå i forbindelse med en skattefri og en skattepligtig virksomhedsomdannelse.

1.1 Problemformulering

Med denne hovedopgave ønsker jeg at belyse teorien omkring virksomhedsomdannelser, både den skattepligtige og den skattefri virksomhedsomdannelse. Dette gøres ved en teoretisk og praktisk gennemgang med udgangspunkt i en personligt drevet virksomhed, for herved at kunne se de skattemæssige konsekvenser, der er i forbindelse med at omdanne en personligt drevet virksomhed til et selskab. Både skattepligtigt og skattefrit.

I denne hovedopgave vil omdannelserne foretages med udgangspunkt i en fiktiv case, og derved beskrive værdiansættelsen af virksomheden i relation til virksomhedsomdannelsesloven og afståelsesprincippet.

1.1.1 Problemstilling

Hovedopgavens problemstilling er en vurdering og analyse af de centrale elementer i den skattefri virksomhedsomdannelse og den skattepligtige virksomhedsomdannelse, samt en sammenligning af de to metoder, med fokus på de skattemæssige konsekvenser.

Af ovenstående problemstilling har jeg udledt følgende hovedspørgsmål:

Hvordan behandles en virksomhedsomdannelse fra personligt ejet virksomhed til virksomhed drevet i selskabsform skattemæssigt?

Dette hovedspørgsmål giver anledning til følgende undersøgelsesspørgsmål, som skal underbygge den efterfølgende undersøgelse og analyse:

Undersøgelsesspørgsmål:

1. Hvad ligger til grund for ønsket om, at foretage en virksomhedsomdannelse fra personligt drevet virksomhed til selskab?
 - a. Hvilke fordele og ulemper er der ved at drive virksomhed som selvstændig kontra drive virksomhed i selskabsform?
2. Hvilke krav og betingelser er der til en skattepligtig virksomhedsomdannelse?
3. Hvilke krav og betingelser er der til en skattefri virksomhedsomdannelse?

4. Hvilke skattemæssige konsekvenser er der ved virksomhedsomdannelserne, både for den skattefri og skattepligtige virksomhedsomdannelse?
5. Hvordan værdiansættes virksomhedens aktiver og passiver i forbindelse med en virksomhedsomdannelse?
6. Hvordan opgøres aktiernes skattemæssige anskaffelsessum for begge omdannelsesmetoder?
7. Hvilke betragtninger kan inddrages i vurderingen af, om en virksomhedsomdannelse skal foretages som skattepligtig virksomhedsomdannelse eller skattefrit virksomhedsomdannelse?

1.1.2 Afgrænsning

Denne hovedopgave afgrænses til at omhandle skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse af en personligt drevet virksomhed, som led i et eventuelt generationsskifte. Denne hovedopgave vil derfor ikke belyse andre metoder med tilknytning hertil, såsom omstruktureringer, fusioner, spaltning, aktieombytning m.v.

Opgaven vil tage udgangspunkt i en personligt drevet virksomhed, som skal omdannes til et aktieselskab. Der ses derfor ikke på omdannelse af interessentskaber, kommanditselskaber, partnerselskabet og dødsboer. Der afgrænses således også fra den regnskabsmæssige og ledelsesmæssige behandling af emnet omkring virksomhedsomdannelsen, da dette ikke findes relevant set i forhold til den skattemæssige behandling af emnet.

Emnet vil blive behandlet med det udgangspunkt, at ejeren af den personlige virksomhed er bosat og fuldt skattepligtig til Danmark, hvorfor udenlandske virksomheder, som måtte have driftssted i Danmark, ikke vil blive berørt i denne hovedopgave. Ydermere forudsættes det, at ejeren af den personligt drevne virksomhed anvender virksomhedsordningen, og ønsker at føre driften videre.

Jeg vil i opgaven kort redegøre for beskatningsmuligheder for en skattepligtige virksomhedsejer af en personligt drevet virksomhed, men da opgavens centrale omdrejningspunkt er omdannelse af virksomheden, vil beskatningen og mulighederne ikke være udtømmende. Opgaven vil desuden kun omhandle de væsentligste forskelle, samt fremhæve de fordele og ulemper, der er ved at drive virksomhed i personligt regi set i forhold til at drive virksomhed i selskabsform, hvorfor denne opgave ikke kan anses for værende en vejledning i valg mellem de to virksomhedsformer, men udelukkende kan ses som en guideline og ikke et endeligt svar.

Før omdannelsen vil den personligt ejede virksomhed være en kategori A-virksomhed, og efter omdannelsen en kategori B-virksomhed. De øvrige virksomhedsklasser vil ikke blive nævnt i denne hovedopgave.

1.2 Metode

Fremgangsmåden i afhandlingen vil som udgangspunkt indeholde en beskrivelse af teorien bag de to typer af virksomhedsomdannelser, samt en gennemgang af teorien ved hjælp af et praktisk eksempel. Metoden for opgaven vil derfor være deduktion. Analysen af teorien i forhold til det praktiske eksempel foretages ved at anvende en delvis fiktiv case. Her vil de to typer virksomhedsomdannelser blive anskueliggjort i form af beregninger og konklusioner.

De skattemæssige konsekvenser ved de to typer, vil blive analyseret og holdt op mod hinanden ud fra de oplyste tal i casen, og det vil fremgå hvor de væsentligste forskelle opstår. Dette skal være med til at give læseren en mulighed for at danne sig et hurtigt overblik over de to omdannelsesmetoder og deres anvendelse på et praktisk eksempel.

Formålet med det praktiske eksempel er at give læseren et indblik i den praktiske anvendelse af de to typer virksomhedsomdannelser. På denne vis, vil denne hovedopgave kunne benyttes som opslagsværk for ejere af personligt drevne virksomheder, der går med overvejelser om selv at omdanne deres virksomhed, idet denne hovedopgave vil skabe overblik over de skattemæssige forskelle, der er, ved de to typer virksomhedsomdannelser. Der gøres dog opmærksom på, at dette ikke er en egentlig vejledning, men udelukkende et indblik i hvordan de to modeller behandles på et praktisk eksempel.

1.3 Målgruppe

Denne afhandling vil primært henvende sig til revisorer og andre rådgivere med indblik i skatteretlige regler. Mit valg af målgruppe er baseret på, at det er mest oplagt, at det er revisorer, eller andre rådgivere, der fungerer som rådgivere for kunder i forbindelse virksomhedsomdannelser.

Den sekundære målgruppe vil naturligt være ejere af personlige virksomheder, som går med overvejelser om virksomhedsomdannelse. Denne hovedopgave vil kunne benyttes som opslagsværk og inspiration, idet hovedopgaven også indeholder en række forhold af generel karakter og overvejelser, der kan være med til at skabe overblik og forståelse for personer uden det store kendskab til virksomhedsomdannelser, og de skatteretlige regler herom. Herved kan disse personer få en fornemmelse af, hvad en virksomhedsomdannelse kræver, samt hvilke muligheder og konsekvenser, der er for virksomhedsejeren.

1.4 Disposition

Kapitel 2:

Afsnit 2 indeholder en kort beskrivelse af virksomhedsomdannelse generelt, samt en kort gennemgang af nogle af de overvejelser, der kan ligge bag beslutningen om at omdanne sin personligt drevne virksomhed til en virksomhed drevet i selskabsform.

Kapitel 3:

Afsnit 3 indeholder en beskrivelse af de formelle regler og krav, samt forskelle, der er ved at drive virksomhed i henholdsvis privat regi eller selskabsform.

Kapitel 4:

Afsnit 4 indeholder den teoretiske gennemgang af værdiansættelsen af den personligt drevne virksomheds aktiver og passiver.

Kapitel 5:

Afsnit 5 indeholder en beskrivelse af de regler og krav, der er ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse, herunder afståelsesprincippet.

Kapitel 6:

Afsnit 6 indeholder en beskrivelse af de betingelser og regler, der er ved at anvende reglerne i virksomhedsomdannelsesloven, når der foretages en skattefri virksomhedsomdannelse, herunder successionsprincippet. Her beskrives endvidere kort de teoretiske skattemæssige konsekvenser for ejeren af den personligt drevne virksomhed og selskabet.

Kapitel 7:

Afsnit 7 indeholder en præsentation af den fiktive case, som er anvendt ved selve virksomhedsomdannelserne i et kapitel 8. Casen indeholder de problemstillinger der kan være ved omdannelse af en personligt drevet virksomhed, samt relevante regnskabsmæssige og skattemæssige oplysninger.

Kapitel 8:

Afsnit 8 indeholder selve værdiansættelsen af den personligt drevne virksomhed, samt både den skattepligtige og den skattefri virksomhedsomdannelse af den case, som er beskrevet i kapitel 7.

Kapitel 9:

Afsnit 9 indeholder en sammenligning mellem de to omdannelsesmetoder.

Kapitel 10:

Afsnit 10 indeholder opgavens perspektivering.

Kapitel 11:

Afsnit 11 indeholder hovedopgavens konklusion. Denne konklusion vil give svar på de spørgsmål, der er opstillet i problemformulering og opsummere de væsentlige aspekter i hovedopgaven.

1.5 Kildekritik

Kilderne i denne hovedopgave består primært af relevante lovtekster, cirkulærer og fagbøger om emnet virksomhedsomdannelse af personligt drevne virksomheder. Kilderne anvendes primært til den teoretiske del af hovedopgaven, men er også anvendt ved det praktiske eksempel. Det er forsøgt, udelukkende at vælge nutidige kilder og opdaterede kilder, men der er dog inddraget ældre litteratur, hvor det er vurderet, at denne havde sin relevans.

Derudover er der gjort brug af en række hjemmesider og artikler, hvor kilden er fundet troværdig.

For nærmere oplysninger om, hvilke konkrete kilder, der er benyttet, henvises læseren til kildefortegnelsen i kapital 12.

Det er ved selve udvælgelsen af kilderne vurderet, at de benyttede kilder er troværdige, hvorfor de er benyttet i denne hovedopgave.

1.6 Begrebsdefinitioner

Nedenfor vil være en kortfattet definition af nogle af de væsentligste begreber, som anvendes i denne hovedopgave.

Omdannelsesdato: Omdannelsesdatoen er den dag, der følger efter statusdagen for det sidste regnskab for den personligt ejede virksomhed, jf. VOL § 3.

Omdannelses tidspunkt: Omdannelses tidspunktet er der, hvor den endelige overdragelse af virksomheden sker til det nye selskab..

Omdanneren: Omdanneren er den person, som ejere den personlige virksomhed, der omdannes.

1.7 Forkortelser

Forkortelser af love

ABL	Aktieavancebeskatningsloven
AL	Afskrivningsloven
DSKL	Dødsboskatteloven
EBL	Ejendomsavancebeskatningsloven
KSL	Kildeskatteloven
LL	Ligningsloven
PSL	Personskatteloven
SEL	Selskabsskatteloven

VOL Virksomhedsomdannelsesloven

VSL Virksomhedsskatteloven

ÅRL Årsregnskabsloven

Andre forkortelser

A/S Aktieselskab

ApS Anpartsselskab

VSO Virksomhedsordningen

KAO Kapitalafkastordningen

2. Virksomhedsomdannelse

En virksomhedsomdannelse er, når en personligt ejet virksomhed omdannes til en virksomhed i selskabsform. Det vil sige virksomheden omdannes fra en personlig ejet virksomhed til enten et ApS eller et A/S, og videreføres hermed i selskabsform.

En virksomhedsomdannelse fra en personligt ejet virksomhed til et selskab, kan ses som en typisk skattemæssig og selskabsretlig disciplin undervejs i en virksomheds livscyklus. Enten fordi en virksomhedsejer ønsker at foretage et generationsskifte, ønsker at fremstå mere professionel overfor sine kunder eller fordi der er for store ricisi forbundet med at drive virksomhed i personligt regi.

En omdannelse af en personligt ejet virksomhed kan ske på følgende to måder: Enten ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse, eller ved en skattefri virksomhedsomdannelse. Den skattefri virksomhedsomdannelse skal ske efter reglerne i virksomhedsomdannelsesloven.

En skattepligtig virksomhedsomdannelse foregår efter afståelsesprincippet. Det vil sige, at omdannelsen foregår som om ejeren af virksomheden afstår samtlige aktiver og passiver til handelsværdien. Til gengæld for dette, får han en skattemæssig anskaffelsessum for aktierne, der svarer til handelsværdien af de indskudte aktiver og passiver.

En skattefri virksomhedsomdannelse sker som succession. Man skal være opmærksom på, at der er en række betingelser, der skal være opfyldt førend man kan foretage en skattefri virksomhedsomdannelse. Det skal dog bemærkes, at en skattefri virksomhedsomdannelse reelt ikke er skattefri. Her er tale om en udskydning af den latente skatteforpligtelse til det tidspunkt, hvor aktionæren afstår aktierne eller aktiverne¹.

Succession har den helt klare fordel, at overdrageren har mulighed for at adskille overdragelsestidspunktet fra beskatningstidspunktet, for på denne måde at komme virksomhedens forretningsmæssige grundlag til gavn, typisk ved at virksomheden opnår en likviditetsmæssig fordel. Denne likviditetsmæssige fordel betyder, at den likviditet, der ellers skulle være brugt i forbindelse med skattebetaling, nu forbliver i virksomheden².

Både den skattefri virksomhedsomdannelse og skattepligtige virksomhedsomdannelse vil blive gennemgået mere detaljeret senere, i kapital 6 (Skattepligtig virksomhedsomdannelse) og kapitel 7 (Skattefri virksomhedsomdannelse).

¹ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 31

² Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 14

2.1 Overvejelser inden virksomhedsomdannelsen

Som nævnt ovenfor, kan der være en række årsager til at en ejer af en personligt drevet virksomhed ønsker at omdanne sin virksomhed og viderefører denne i selskabsform. I dette afsnit ser jeg nærmere på nogle af de forhold man som virksomhedsejer bør overveje, inden man beslutter sig for at omdanne sin virksomhed. Disse overvejelser kan være følgende:

- Hvad er årsagen til omdannelsen?
 - I relation til generationsskifteovervejelser/omstruktureringer
 - I relation til risikobetragtninger (herunder hæftelse)
 - I relation til likviditet

2.1.1 Organisationsændringer

En virksomhedsomdannelselse kan være et led i den langsigtede plan for ens virksomhed, og dermed være et udtryk for, hvilken udviklingsfase virksomheden er i, og hvor virksomheden er på vej hen. De fire faser, som vil blive belyst er Iværksætterfasen, Vækstfasen, Konsolideringsfasen og Afviklingsfasen³. Som regel vil en virksomhed starte i en form for iværksætterfase. Iværksætterfasen er kendetegnet ved, at virksomhedsejeren afholder en række omkostninger, mens at indtægterne ikke følger med omkostningerne, og at man dermed har underskud i virksomheden. I denne fase, kan man opnå en skattefordel, ved at virksomhedens drift sker i personligt regi, hvor underskuddet kan fradrages i den personlige indkomst⁴.

Det begynder nu, at gå bedre for virksomheden. Indtjeningen stiger og der opnås overskud i virksomheden. Investeringer begynder at kunne være mulige at foretage af virksomhedens egen indtjening. Da virksomheden nu begynder at vokse, og der foretages flere investeringer, begynder det at være attraktivt, at drive virksomheden i selskabsform. Denne fase betegnes som vækstfasen. Som et led i sin organisatoriske ændring fra iværksætterfasen til vækstfasen, vil det være naturligt for virksomhedsejeren at gøre brug af en virksomhedsomdannelselse⁵.

Efter at virksomheden i en periode har været i vækstfasen, når virksomheden ofte til et niveau, hvor den løbende indtjening overstiger virksomhedens investeringsbehov. Virksomheden vil nu være i konsolideringsfasen. I denne fase vil det være hensigtsmæssigt, at den kapital som ikke længere er nødvendig for driften, skilles fra med henblik på at gøre virksomheden klar til et salg, eller til et generationsskifte.

Efter konsolideringsfasen kommer virksomheden ind i afviklingsfasen, som er den fase hvor ejeren skal overveje forskellige alternativer for salg, generationsskifte eller ophør. Selve afviklingsfasen er ikke interessant i forhold til denne opgave.

³ Skattefri virksomhedsomdannelselse, Nygaard, Jan & Wøldike, Lars, side 10.

⁴ Skattefri virksomhedsomdannelselse, Nygaard, Jan & Wøldike, Lars, side 10.

⁵ Skattefri virksomhedsomdannelselse, Nygaard, Jan & Wøldike, Lars, side 10.

Såfremt det er et ønske fra ejerens side, at udvide ejerkredsen med en ny investor, er det ofte fordelagtigt at gøre dette i et selskab. Optagelse af medejere i aktieselskaber kan ske ved kapitaludvidelse, hvorved de øvrige aktionærers skattemæssige stilling ikke berøres af den nye aktionær.

Det er interessant, hvordan kravet til forskellige strukturer igennem en virksomheds levetid kan forandre sig, og hvordan én struktur passer bedre til én type virksomhed i en bestemt udviklingsfase. Det er interessant, at en virksomhedsomdannelse fra personligt eget virksomhed til virksomhed drevet i selskabsform, undervejs i en virksomheds levetid, kan lette en del af de fremtidige organisatoriske ændringer, som vil være nødvendige for hele tiden at sikre en optimal struktur. Et interessant punkt er den personlige risiko man som virksomhedsejer kan mindske i forbindelse med omdannelse af den personligt drevne virksomhed til en virksomhed drevet i selskabsform. Se nedenstående for yderligere omkring risiko.

2.1.2 Risikobetragtninger

En mulig årsag til, at virksomhedsejeren i den personlige virksomhed ønsker at omdanne sin virksomhed, kan være forankret i et ønsket om at være mindre påvirket af sin hæftelse i virksomheden. Ved en personligt drevet virksomhed, hæfter ejeren direkte og uden begrænsning. Driver ejeren derimod sin virksomhed i selskabsform, hæftes der udelukkende for den andel, som ejeren har indskudt i selskabet, hvilket betyder, at ejeren ikke hæfter personligt med sin private formue for virksomhedens gæld, som i den personlige virksomhed.

2.1.3 Likviditet

En væsentlig del af overvejelserne ved at omdanne sin personlige virksomhed skattepligtig eller skattefri, går på den likviditetsmæssige situation der opstår for virksomheden og virksomhedsejeren, såfremt virksomheden ikke skal sælges.

En skattepligtig virksomhedsomdannelse kan udløse et stort likviditetsbehov, blandt andet forankret i en stor goodwill, der kan komme til beskatning i forbindelse med omdannelsen af virksomheden. En skattefri virksomhedsdannelse derimod, udløser som udgangspunkt ikke noget likviditetsbehov til betaling af skat, og dermed kan det lette omdannelsen.

3. Personligt eget virksomhed eller selskab

I dette afsnit ønsker jeg at redegøre for de grundlæggende krav i forbindelse med at drive virksomhed i enten personligt regi eller i selskabsform. Når man har taget beslutning om, at man ønsker at drive virksomhed, er der en række faktorer der kan være afgørende for, hvilken virksomhedsform man skal anvende. Skal virksomheden drives i personligt regi eller i selskabsform? For at besvare dette spørgsmål, er det en klar fordel, at man som ejer ser på de fordele og ulemper der er, ved de enkelte virksomhedsformer, og forskellen i hvordan disse drives. Virksomhedsejeren skal gøre sig klart, hvordan denne ønsker at risikoen skal fordeles,

da der er stor forskel på, hvordan denne risiko tager sig ud i henholdsvis den personligt drevne virksomhed og i virksomheden i selskabsform. Der forefindes ikke en konkret løsning på, hvilken af de to nævnte driftsformer, der er den mest hensigtsmæssige. Dette afhænger helt klart af virksomhedens karakter, f.eks. forventet indtjening, hæftelsesforhold herunder også ejerens egen vurdering og accept af risiko, antallet af ejere, hvordan den fornødne kapital skal fremskaffes etc.

Nedenfor vil jeg gennemgå og redegøre for nogle af de overvejelser, som man skal gøre sig inden valget af virksomhedsform.

3.1 Personligt ejet virksomhed

At starte en personligt drevet virksomhed i Danmark er ikke kompliceret. Dette gøres ved at registrere sin personligt ejede virksomhed digitalt hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen med NemID eller digital signatur⁶, hvorefter virksomheden får tildelt et CVR-nummer⁷. For at kunne få CVR-nummer, skal virksomheden kunne registreres for mindst et af følgende forhold; momsregistrering, lønsumsafgift, arbejdsgiver eller import fra eller eksport til lande uden for EU⁸. Det er gratis at blive registreret og der er ingen krav til, hvor meget kapital man skal indskyde i virksomheden, når denne startes. Det er derfor en nem og tilgængelige måde, hvorpå man kan starte som sin personlige virksomhed.

Såfremt flere ønsker at drive virksomhed sammen, kan der stiftes et interessentskab. Her er ligeledes ingen krav om kapitalindskud. Interessentskaber med personer i ejerkredsen, registreres på tilsvarende måde som den personligt ejede virksomhed. Jf. afgrænsningen vil jeg ikke yderligere komme ind på omdannelse og beskatningen af et I/S. Denne mulighed er dog nævnt i dette afsnit, da det også er en måde, hvorpå man kan opstarte virksomhed.

3.1.1 Hæftelse

En virksomhed drevet i personligt regi er identisk med sin ejer, hvilket betyder, at virksomhedens rettigheder og forpligtelser er ejerens. Når der stiftes en personlig virksomhed, er det altså alene virksomhedens ejer, der hæfter for virksomheden og dennes forpligtelser, uden begrænsninger. Det giver derfor ejeren en betydelig risiko, da dette giver kreditorer, i tilfælde af konkurs, mulighed for at gøre udlæg i private ejendele.

Det samme gør sig gældende for en virksomhed i interessentskab. Her hæfter de enkelte virksomhedsdeltagere personligt og solidarisk. Ved solidarisk forstås, at såfremt én virksomhedsejer ikke kan betale sin andel af virksomhedens gæld, kan kreditorerne foretage udlæg hos den/de andre

⁶ <https://erhvervsstyrelsen.dk/personligt-ejede-virksomheder>. Dette er ændret pr. 1. september 2014.

⁷ Jf. CVR-loven §3

⁸ <https://erhvervsstyrelsen.dk/personligt-ejede-virksomheder>.

virksomhedsejere. I de tilfælde, hvor den erhvervsdrivende er gift, kan der kun foretages udlæg i den erhvervsdrivendes andel af fællesbo⁹.

3.1.2 Regnskabsmæssige krav

Personligt drevne virksomheder indgår i kategorien, regnskabsklasse A, som er ”virksomheder med personligt ansvar”¹⁰. Virksomhederne i regnskabsklasse A afgør selv, hvorvidt de ønsker at offentliggøre en årsrapport eller blot anvender én til internt brug. Vælger de at offentliggøre en årsrapport, kræver Årsregnskabsloven, at denne giver *det retvisende billede* på baggrund af regelsættet for regnskabsklasse A.

Uagtet om virksomheden ønsker at udarbejde en årsrapport, kræves det ikke fra myndighedernes side, at denne indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Der er følgende minimumskrav til indholdet i årsrapporten i regnskabsklasse A; resultatopgørelse og balance, noter, redegørelse for anvendt regnskabspraksis samt ledelsespåtegning. Der stilles dog det krav, jf. skattekontrollovens § 3, at der skal udarbejdes et skattemæssigt regnskab til grundlag for udarbejdelsen af selvangivelsen. Ydermere kræves det for virksomheder, uanset regnskabsklasse, at de bogfører efter bogføringsloven¹¹.

Signalværdien ved udarbejdelse af en årsrapport øges hos de eksterne interessenter og troværdigheden i regnskabet øges ligeledes, når årsrapporten udarbejdes med en revisorpåtegning. Revisorpåtegningen er dog frivillig. Det kan være hensigtsmæssigt at udarbejde en årsrapport, når virksomheden eksempelvis skal til et pengeinstitut med henblik på lånoptagelse.

3.1.3 Beskatning

Udgangspunktet for beskatningen af den personligt drevne virksomhed er, at man beskattes efter reglerne i personskatteloven (PSL). Beskatningen af den personligt drevne virksomhed kan dog ske efter tre forskellige principper. Der er valgfrihed mellem disse tre beskatningsprincipper. De vil alle blive gennemgået i det følgende. De tre beskatningsprincipper er:

- Beskatning efter Personskatteloven (PSL)
- Beskatning efter Virksomhedsordningen (VSO)
- Beskatning efter Kapitalafkastordningen (KAO)

⁹ <https://startvaekst.virk.dk/opstart/vaelg-virksomhedsform/interessentskaber>

¹⁰ ”Byggeklodsmodellen” fra Elling, Jens O., Finansiell Rapportering – teori og regulering, Gjellerup/Gads forlag. 3. udgave, 1. oplag (2012), side 65.

¹¹ Bogføringsloven § 1.

3.1.3.1 *Personskatteloven*

Som hovedregel skal alle skattepligtige personer beskattes efter personskatteloven (PSL). Beskatning efter PSL sker ved, at det skattemæssige resultat i virksomheden tillægges den personlige indkomst, ligesom almindelig lønindkomst. Det er dog resultat før renter der beskattes, da man i PSL ikke har fuldt fradrag for renteudgifterne¹². Renteudgifterne skal derimod beskattes som kapitalindkomst¹³.

Når man starter en virksomhed op, kan man med fordel lade sig beskatte efter personskatteloven, da man som ejer har mulighed for at modregne evt. underskud i sin egen personlige indkomst, eller fremføre dem til modregning i fremtidige indkomstår, hvor man har personlig indkomst. Dette kan med fordel gøres så længe risikoen (hæftelsen) ved at have virksomheden i personligt regi ikke vurderes for stor.

3.1.3.2 *Virksomhedsordningen*

Virksomhedsordningen, eller virksomhedsskatteordningen (VSO), som den også kaldes, har til formål, at sidestille den erhvervsmæssige del af den personlige indkomst med almindelige selskaber. Dette har den betydning, at der sker en anden fordeling mellem personlig indkomst og kapitalindkomst ved anvendelse af virksomhedsordningen frem for anvendelse af personskatteloven. Virksomhedsordningen giver den selvstændigt erhvervsdrivende en række fordele, men også nogle retningslinjer, som skal overholdes. Man skal i virksomhedsordningen opdele økonomien, således at der i regnskabsmæssig henseende skelnes mellem den private økonomi og virksomhedens økonomi. Formålet med virksomhedsordningen har været, at give den selvstændigt erhvervsdrivende fuld fradragsret for navnlig renteudgifter og bedre mulighed for konsolidering og udvidelse af virksomheden, blandt andet ved at beskatte et opsparet overskud lempeligere end det overskud, der anvendes til privatforbrug¹⁴.

En virksomhedsejer kan frit vælge, hvorvidt virksomhedsordningen skal anvendes for et givent indkomstår. Valget træffes positivt ved tilkendegivelse på selvangivelsen for det pågældende indkomstår. Tilvalg af virksomhedsordningen har kun virkning for ét indkomstår ad gangen. Man kan som virksomhedsejer derfor skifte mellem at blive beskattet efter PSL eller VSO fra det ene år til det andet¹⁵.

De væsentligste punkter, hvor virksomhedsordningen afviger fra personskatteloven er; renteudgifter, indskudskonto, mellemregningskonto, hævekonto, kapitalafkast og opsparet overskud. Disse vil blive gennemgået nedenfor.

Renteudgifter

Som nævnt ovenfor er der væsentlig forskel på, hvordan renteudgifter behandles ved de to beskatningsmetoder. Ved at anvende VSO, kan den selvstændigt erhvervsdrivende fuldt fradrage

¹² PSL § 3, stk. 2

¹³ PSL § 4

¹⁴ Grundlæggende skatteret, Dam, Henrik m.fl., side 463

¹⁵ Grundlæggende skatteret, Dam, Henrik m.fl., side 464

renteudgifter ved opgørelsen af virksomhedens skattepligtige indkomst¹⁶, og får derfor fuld skattemæssige værdi, da renteudgifterne fradrages i den erhvervsdrivendes personlige indkomst.

Indskudskonto

Som nævnt kræves det i virksomhedsordningen, at den selvstændigt erhvervsdrivende omdeler økonomien, i henholdsvis den private økonomi og virksomhedens økonomi. Så for at holde styr på virksomhedens økonomi, skal den selvstændigt erhvervsdrivende opgøre indskudskontoen¹⁷. Indskudskontoen er en opgørelse over de aktiver og passiver, som er skudt ind i virksomheden. Det er som hovedregel kun de erhvervmæssige aktiver og passiver, der kan indgå i virksomhedsordningen. Indskudskontoen skal opgøres ved starten af regnskabsåret i det første indkomstår. Herefter ”låses” indskudskontoen, og der kan kun foretages reguleringer som følge af yderligere indskud eller hævning af indskud¹⁸.

Indskudskontoen er afgørende for, om der skal foretages rentekorrektion efter virksomhedsskatteloven, VSL, § 11, stk. 1. Er indskudskontoen positiv eller nul, foretages der aldrig rentekorrektion. Er indskudskontoen derimod negativ, som følge af indskud af større passiver end aktiver, *skal* der foretages rentekorrektion. Rentekorrektionen medfører at virksomhedens fradragsværdi af renteudgifter på det private lån ikke bliver større end hvis man optog det private lån i et pengeinstitut.

Mellemregningskonto¹⁹

Mellemregningskontoen er valgfri. Denne kan benyttes til de bevægelser, der sker mellem virksomhedens økonomi og den private økonomi, og samtlige poster skal bogføres særskilt. Fordelen ved mellemregningskontoen er, at beløbene fra den private økonomi overført til virksomhedens økonomi anses for at være allerede beskattede midler, hvorfor disse kan hæves skattefrit. Mellemregningskontoen, skal jf. VSL § 4a, stk. 1 være uforrentet.

Mellemregningskontoen må på intet tidspunkt blive negativ, da ejeren ikke må låne penge af sin virksomhed med henblik på at omgå hæverækkefølgen. Såfremt den bliver negativ, skal beløbet udlignes med hævekontoen.

Hævekonto

Ejeren har mulighed for at hæve sit overskud i virksomheden. Dette gøres på hævekontoen, hvor den erhvervsdrivende hæver en del af overskuddet over i privat regi, med henblik på privat forbrug eller privat opsparing. Man kan sige, at den erhvervsdrivende her hæver sin løn. Den del af overskuddet, som ikke hæves til privat forbrug bliver til opsøret overskud (se nedenfor).

¹⁶ Virksomhedsskattelovens § 6, stk. 1

¹⁷ Virksomhedsskattelovens kap. 2, § 4a

¹⁸ Efter virksomhedsskattelovens § 3, stk. 6

¹⁹ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1948870>, Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5.2.3.2

Hæverækkefølgen:

I virksomhedsskatteoven er der regler for, hvordan den erhvervsdrivende kan overføre midler fra virksomhedens økonomi til den private økonomi. Reglerne har til formål at sikre en effektiv beskatning af de beløb, som hæves i virksomhedsordningen. Hæverækkefølgen er som følger²⁰:

1. Kapitalafkast efter § 7, der vedrører det forudgående indkomstår, og som overføres til den skattepligtige inden fristen for indgivelse af selvangivelse.
2. Overskud efter fradrag af kapitalafkast (resterende overskud) efter § 10, stk. 1, der vedrører det forudgående indkomstår, og som overføres til den skattepligtige inden fristen for indgivelse af selvangivelse.
3. Overskud i det pågældende år:
 - a. Kapitalafkast efter § 7, der overføres til den skattepligtige inden udløbet af fristen for indgivelse af selvangivelse for indkomståret.
 - b. Overskud efter fradrag af kapitalafkast (resterende overskud) efter § 10, stk. 1.
4. Opsparet overskud.
5. Indestående på indskudskonto.
 - a. Ved overførsel af værdier fra virksomheden til den skattepligtige ud over de i stk. 1 nævnte anvendes § 11.
 - b. Beløb, der overføres fra virksomheden til den skattepligtige til dækning af virksomhedsskat, omfattes ikke af stk. 1.

Kapitalafkast²¹

Kapitalafkastet er en del af det hævdede overskud, altså den del som flyttes fra personlig indkomst til kapitalindkomst²². Man kan anse denne del af overskuddet for værende afkast af den investerede kapital. For at opgøre kapitalafkastgrundlaget ved indkomstårets begyndelse, opgøres virksomhedens aktiver fratrukket virksomhedens gæld, beløb der er overført efter VSL §§ 4 og 10, stk. 1, beløb på mellemregningskontoen efter VSL § 4a og beløb der overføres fra virksomhedsordningen til den private økonomi. Kapitalafkastet kan nu beregnes som en procentdel af kapitalafkastgrundlaget. Procentsatsen for 2014 er 2 %²³. Hvis overskuddet er mindre end kapitalafkastet, har den erhvervsdrivende kun mulighed for at flytte beløb svarende til overskuddet.

Opsparet overskud

Virksomhedsordningen giver mulighed for at opspare overskud. Den del af virksomhedens overskud der ikke hæves, bliver i virksomheden som opsparat overskud. Det opsparede overskud beskattes med en acontoskat

²⁰ Virksomhedsskatteoven, kap. 3, § 5.

²¹ Jf. virksomhedsskatteovens §§ 7-9

²² Jf. PSL § 4.

²³ Satsen opgøres hvert år i juli måned, jf. <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1648474>

på 24,5 % (2014-tal). Det betyder nu, at den erhvervsdrivende har mulighed for at reinvestere de øvrige 75,5 % i sin virksomhed. Den erhvervsdrivende har nu mulighed for selv at beslutte, hvornår det opsparede overskud skal hæves. Når/hvis det hæves på et senere tidspunkt, skal det hævede beløb beskattes som personlig indkomst, dog modregnet den allerede afregnede acontoskat.

Der er en nogle fordele ved muligheden for at opspare overskud. Dette kan eksempelvis være ønsket om at optimere skattebetalingen. Derudover giver det også mulighed for at udjævne svingende indkomster, således virksomheden i gode tider kan spare op til mindre gode tider.

3.1.3.3 Kapitalafkastordningen

En tredje mulighed for at lade sig beskatte, er efter kapitalafkastordningen. Denne ordning er noget mindre kompliceret end virksomhedsskatteordningen, og samtidig følger ordningen mange af de samme principper som virksomhedsordningen. Reglerne om ordningen findes i VSL §§ 22a og 22b. Der sker som i virksomhedsordningen en beregning af kapitalafkastet, på baggrund af kapitalafkastgrundlaget, som fraregnes i den personlige indkomst, og tillægges kapitalindkomsten. Dette medfører desuden, at der er fuldt fradrag for renteudgifter i modsætning til beskatning efter PSL. Det bemærkes, at det beregnede kapitalafkast ikke kan overstige den største talmæssige værdi af et af de disse to beløb: Den selvstændiges positive personlige nettoindkomst fra selvstændig virksomhed, jf. PSL § 3, eller den selvstændiges negative nettokapitalindkomst, jf. PSL § 4.

Derudover giver kapitalafkastordningen mulighed for, at man kan opspare et overskud i virksomheden, hvoraf der alene betales en foreløbig skat på 24,5 %. Dog har man ved anvendelse af kapitalafkastordningen kun mulighed for at opspare op til 25 % af årets overskud i virksomheden²⁴.

3.2 Selskab

Når en virksomhedsomdannelse sker fra selvstændig virksomhed til en virksomhed drevet i selskabsform, er det muligt enten at omdanne til et aktieselskab (A/S) eller et anpartsselskab (ApS).

For at stifte et aktieselskab, skal virksomheden registreres i Erhvervsstyrelsen, og den indskydende kapital skal udgøre mindst 500.000 kr. i form af kontanter eller andre værdier. Andre værdier kan herunder være en virksomhed (apportindskud), der hidtil har været drevet i personligt regi²⁵. Et af kendetegnene ved et aktieselskab er, at denne type selskab kan have én eller flere ejere. Disse kan være fysiske personer såvel som selskaber. Ejerandelen af aktieselskabet bestemmes ud fra, hvor stor en andel af den samlede kapital den enkelte ejer har indskudt. Et aktieselskab skal både have en direktion og en bestyrelse. Bestyrelsen skal vælges på en generalforsamling og bestyrelsen skal bestå af mindst 3 medlemmer. Bestyrelsen i

²⁴ Jf. <http://www.tax.dk/pjecer/kapitalafkastordningen.htm>

²⁵ Jf. <https://startvaekst.virk.dk/opstart/jura/virksomhedsformer>

aktieselskabet skal stå for den overordnede og strategiske ledelse, mens direktion varetager den daglige ledelse. Det er altså bestyrelsen, der udsteder retningslinjer til direktionen.

Ønsker man derimod at stifte et anpartsselskab er kapitalkravet en del mindre. Selskabet skal registreres hos Erhvervsstyrelsen, og der skal mindst indskydes kr. 50.000²⁶ for at få selskabet registreret. Indskuddet kan ske med kontanter, eller ved apportindskud (eksempelvis en virksomhed). Et anpartsselskab skal have en direktion, som *kan* suppleres af en bestyrelse eller et tilsynsråd. Det er muligt at opstarte et anpartsselskab med enten sig selv som ejer, eller man kan skifte selskab sammen med andre. En ejer kan både være en fysisk person eller en virksomhed.

3.2.1 Hæftelse

Når et selskab er stiftet, hæfter anpartshaveren/aktionæren ikke længere personligt. Nu hæftes der udelukkende for den indskudte kapital²⁷. Begge selskabsformer er selvstændige juridiske enheder, hvorfor selskabets ejere ikke hæfter for selskabets forpligtelser, og derfor kan selskabets kreditorer kun søge sig fyldestgjort i selskabet. Dette betyder, at der er en begrænset hæftelse for selskabets ejere. Denne begrænsning kan dog ophæves i praksis, hvis en kreditor ønsker krav om at anpartshaveren/aktionæren, skal kautionere for selskabets gæld. På denne vis ophæves den begrænsede hæftelse. Dette kan have den konsekvens for ejeren, at kreditor kan gøre udlæg i anpartshaveren/aktionæren private aktiver og likvider. Dette krav kan komme i forbindelse med lånoptagelse hos pengeinstitutter, såfremt de ønsker en større sikkerhed end blot den selskabskapital, der er til rådighed i selskabet.

3.2.2 Regnskabsmæssige krav

Når en virksomhed drives i selskabsform, er der pligt til at aflægge årsrapport. Dette gælder for begge ovennævnte selskabsformer. Endvidere skal årsregnskabet revideres af enten en eller flere revisorer, med mindre virksomheden er omfattet af regnskabsklasse B's²⁸ *helt små selskaber* og virksomhedens balancesum, nettoomsætning og antal beskæftigede falder ind under følgende tærskelværdier²⁹, i to på hinanden følgende regnskabsår:

- Balancesum: < 4 mio. kr.
- Nettoomsætning: < 8 mio. kr.
- Antal beskæftigede: < 12 ansatte

²⁶ Jf. <https://startvaekst.virk.dk/opstart/jura/virksomhedsformer>, samt jf. <https://erhvervsstyrelsen.dk/aendring-af-selskabsloven>

²⁷ Jf. Selskabsloven § 5, punkt 1 og 2

²⁸ Kendetegnet ved: Små selskaber. Balancesum; 0-36 mio. Nettoomsætning; 0-72 mio. Antal ansatte; 0-50, jf. Elling, Jens O., Finansiell Rapportering – teori og regulering, Gjellerup/Gads forlag. 3.udgave, 1. oplag (2012)

²⁹ Elling, Jens O., Finansiell Rapportering – teori og regulering, side 66, nederst + note

Denne undtagelse gælder dog ikke erhvervsdrivende fonde eller virksomheder, der besidder kapitalandele i andre virksomheder, eller har bestemmende indflydelse på et andet selskab. Disse selskaber skal under alle omstændigheder lade deres årsregnskab revidere. Et yderligere krav er, at årsrapporten efter godkendelse skal, uden ugrundet ophold, indsendes til Erhvervsstyrelsen. Årsrapporten skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen senest 5 måneder efter regnskabsårets afslutning³⁰.

3.2.3 Beskatning

Et selskab er en selvstændig juridisk enhed. Sådanne juridiske enheder er undergivet selvstændig skattepligt. Der skal derfor skelnes mellem beskatningen af selskabet og indehaveren.

3.2.3.1 Beskatning af selskabet

Aktie- og anpartsselskaber, der er registrerede i Danmark, er skattepligtige efter selskabsskatteloven, SEL³¹. Selskabers skattepligtige indkomst opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler for selskaber og foreninger³². Skatteprocenten udgør 24,5 %³³ af den skattepligtige indkomst, for indkomståret 2014, for selskaber, der er omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 1-2 b, 2 d-2 j og 3 a-6, og § 3, stk. 7. Hvis selskabets skattepligtige indkomst er negativ, kan dette underskud fremføres til modregning i fremtidige skattepligtige overskud i selskabets efterfølgende indkomstår.

3.2.3.2 Beskatning af indehaveren

Anpartshaveren/aktionæren³⁴ kan modtage vederlag på følgende to måder, når virksomheden drives i selskabsform. Det er muligt enten at blive ansat som ”almindelig” lønmodtager, eller at modtage udbytter fra virksomheden.

Aktionæren opnår skattepligtig løn, når der forekommer et ansættelsesforhold, hvilket betyder, at der skal foreligge et reelt ansættelsesforhold, for at aktionæren kan modtage lønindkomst fra virksomheden. Denne lønindkomst beskattes efter PSL.

Den anden mulighed for at opnå vederlag for aktionæren, er at modtage udbytter. Som hovedregel skal alle udlodninger fra selskabet til aktionæren beskattes som udbytte. Det er generalforsamlingen, der træffer beslutning om det beløb, der skal udloddes. Det, der udloddes som udbytte, er årets overskud, overført overskud og frie reserver³⁵. Generalforsamlingen må ikke godkende et udbytte, som er større end det udbytte, der er foreslået eller tilrådet af selskabets centrale ledelsesorgan. Udbyttet beskattes som regel som aktieindkomst hos aktionæren, jf. LL § 16 A, jf. PSL § 4 a, stk. 1, nr. 1. Aktieindkomst, der ikke overstiger et

³⁰ Jf. ÅRL § 138, stk. 1

³¹ Jf. SEL § 1, stk. 1, nr. 1.

³² Jf. SEL § 8, stk. 1

³³ Jf. SEL § 17, stk. 1

³⁴ Herefter aktionær

³⁵ Jf. Selskabsloven § 180.

grundbeløb på kr. 49.200 (2014-tal), beskattes med 27 %³⁶. Samlevende ægtefæller har hver en beløbsgrænse på kr. 49.200, altså til sammen en beløbsgrænse på kr. 98.400. Dog skal udbytte, der overstiger førnævnte to beløbsgrænser, beskattes med 42 % af det beløb, der overstiger grundbeløbet.

3.3 Delkonklusion

Som beskrevet i ovenstående afsnit, er der store forskelle på de krav, der er i forbindelse med at opstarte en virksomhed, når der er tale om virksomheder drevet i personligt regi, kontra virksomheder drevet i selskabsform.

For selskaber kan det nævnes, at der er krav om revision og aflæggelse af årsrapport, hvorimod der er valgfrihed omkring dette i den personligt drevne virksomhed. Dog kan selskaber, der indgår i regnskabsklasse B, i visse tilfælde også fravælge revision.

Selskaber er desuden underlagt et krav angående ledelsesstruktur. Denne struktur skal enten indeholde en direktion og bestyrelse, eller en direktion og et tilsynsråd.

Fordelen ved en bestyrelse i et selskab er, at bestyrelsen kan bruges som sparringspartner i forbindelse med udarbejdelse af strategi samt den fremtidige plan og retning for virksomheden. Som ulempe angående bestyrelsen kan nævne, at den tidligere selvstændigt erhvervsdrivende nu ikke længere er alene om at skulle træffe beslutninger om den langsigtede plan for virksomheden.

Mange formelle krav i selskabet, skal sammenholdes med den mængde af selvdisciplin og kundskab, som ejeren af den personlige virksomhed skal besidde. Ejeren skal have stort overblik i forbindelse med udarbejdelsen af sin personlige indkomst, hvis denne ønsker at optimere skatten til topskattegrænsen.

Derudover er regelsættet om virksomhedsskatteordningen relativt kompliceret, og det kræver således stor indsigt i skatteretten for ejeren af den personlige virksomhed, for at sikre sig en god forståelse af virksomhedsordningen. Her kan ejeren være nødsaget til at finde sig en sparringspartner, eventuelt i form af en revisor.

Udover de mere formelle krav, er der også en række skattemæssige forskelle mellem de to måder, at drive virksomhed på i henholdsvis privat regi og selskabsform. Det umiddelbare første indtryk af den skattemæssige sammenligning viser, at såfremt en virksomhed giver overskud, kan det bedre betale sig at drive denne i selskabsform. Dette grundet, at aktieudbytte til aktionæren er væsentlig lavere beskattet end overskuddet fra en personligt drevet virksomhed, som ligger i virksomhedsejeren personlige indkomst. Dog bemærkes det, at hvis den personligt drevne virksomhed benytter virksomhedsordningen, er den skattemæssige forskel knap så stor. Dette skyldes, at myndighederne med virksomhedsordningen har forsøgt

³⁶ Jf. PSL § 8a, stk. 1

at beskatte lempeligere, så beskatningen minder mere om beskatning af selskaber. Derudover giver virksomhedsordningen mulighed for at optimere sin personlige indkomst til topskattegrænsen.

Hvis man driver en virksomhed med underskud derimod, vil det være en fordel, at drive sin virksomhed i personligt regi, fordi det er muligt at modregne underskuddet i den personlige indkomst.

Hvis den selvstændigt erhvervsdrivende i stedet var lønmodtager i et selskab, ville der ikke være de samme muligheder for at modregne underskuddet, da dette udelukkende kan anvendes af selskabet. Lønmodtageren bliver derimod uanset selskabets resultat beskattet af sin løn fra selskabet. Derudover vil et underskud i selskabet formentlig betyde, at der ikke vil blive udloddet udbytter.

Som også skrevet i kapitel 2, ser det ud til, at det skattemæssigt bedst kan betale sig at drive personlig virksomhed, når man starter virksomheden op som iværksætter, da virksomhedsejeren så kan drage fordel af eventuelle underskud. Når virksomheden så når til det punkt, hvor den begynder at genere overskud, vil det være en fordel at drive virksomheden i selskabsform.

En af de helt klare fordele ved at omdanne sin virksomhed fra personligt drevet virksomhed til en virksomhed drevet i selskabsform er den risikominimering man kan opnå. Driver man virksomhed i personligt regi, hæfter man personligt med hele sin formue, hvorimod driver man virksomhed i selskabsform hæfter man ikke længere personligt, men kun med det man har indskudt i virksomheden.

Det er klart, at der både er fordele og ulemper ved begge virksomhedsformer, og det kan ikke siges definitivt, hvilken af de to selskabsformer, der er den mest hensigtsmæssige. Det afhænger af den enkelte erhvervsdrivendes forhold til blandt andet risikoen, der kan være med til at afgøre hvilken virksomhedsform, der passer bedst.

4. Værdiansættelse

Dette afsnit indeholder den teoretiske gennemgang af værdiansættelsen af den personligt drevne virksomheds aktiver og passiver til videre brug for virksomhedsomdannelsen i kapitel 8.

4.1 Goodwill

Goodwill er ikke et entydigt begreb, og der kan næppe opstilles en definition, der kan benyttes i alle sammenhænge. Skatteretligt har Goodwill som udgangspunkt været kædet sammen med afståelse af en kundekreds, forretningsforbindelser eller lignende³⁷. Skatteretligt er goodwill afgrænset på en sådan måde, at afståelsesbeskatningen af goodwill forudsætter, at der er nogle forretningsmæssige relationer, der kan gøres

³⁷ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 608.

genstand for omsætning og kan have en økonomisk værdi for den, der erhverver disse³⁸. Regnskabsmæssigt opstilles der en bredere definition af goodwill. Den i FSR udarbejdede regnskabsvejledning, definerer goodwill som forskellen mellem kostprisen for en virksomhed og nettoværdien af virksomhedens identificerbare aktiver og forpligtelser på overtagelsestidspunktet³⁹. Forskellen på de to definitioner vil være tydelig i de tilfælde, hvor der eksempelvis overdrages en virksomhed uden et kundekartotek eller andre forretningsmæssige relationer, som kan have en økonomisk værdi, for den der erhverver virksomheden.

Meget tyder dog efter alt at dømme på, at domstolene og Landsskatteretten oftest benytter sig af den skatteretlige definition, hvor der skal være nogle forretningsmæssige positioner, som goodwill-aktivet kan kædes sammen med⁴⁰. Dette er stadfæstet bl.a. i TfS 1992, 431.

4.1.1 Værdiansættelse

Værdiansættelse af goodwill skal ske til handelsværdien, såfremt overdragelsen af virksomheden sker mellem interesseforbundne parter. Handelsværdien for goodwill værdiansættes efter et skøn, hvor der tages højde for de konkrete omstændigheder.

Hvis der i den pågældende branche forefindes en kutyme for, hvordan værdien af goodwill kan værdiansættes, når der overdrages mellem interesseforbundne parter, accepteres disse forhold skattemæssigt, som grundlag for værdiansættelsen af goodwill. Dette betyder, at disse branchekutymen også kan bruges i forbindelse med værdiansættelsen af goodwill i forbindelse med virksomhedsomdannelser. Det bemærkes dog, at den part, som mener, at der foreligger en branchekutyme for den konkrete branche, skal kunne dokumentere dette, eksempelvis med materiale fra en brancheorganisation⁴¹.

Såfremt der ikke findes en branchekutyme for værdiansættelse af goodwill, kan den fastsatte værdi blandt andet sandsynliggøres ved hjælp erklæringer fra en uafhængig sagkyndig person, eller ved at modtage købstilbud⁴². Ved mangel på særlige holdepunkter i forbindelse med værdiansættelsen, vil værdiansættelsen ske på baggrund af et skøn, hvor der skal tages højde for samtlige af de foreliggende omstændigheder, der er kendt på tidspunktet for værdiansættelsen. Ved virksomhedsomdannelse med tilbagevirkende kraft, bliver goodwill ansat til værdien på den valgte skæringsdag, og altså ikke på det senere valgte omdannelsestidspunkt. Såfremt der ikke foreligger andre holdepunkter for værdiansættelsen af goodwill til handelsværdien, har Ligningsrådet vedtaget en vejledning til værdiansættelsen af goodwill, som benyttes

³⁸ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 608.

³⁹ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 608.

⁴⁰ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 608.

⁴¹ Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af Goodwill

⁴² Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af Goodwill

som skøn over handelsværdien ved overdragelse af goodwill mellem interesseforbundne parter⁴³. Disse vejledninger findes i TSS-Cirkulære 2000-10.

Dette cirkulære vil finde anvendelse ved beregningen af goodwill i denne hovedopgave, og vil blive gennemgået i nedenstående.

4.1.2 TSS-Cirkulære 2000-10 – Den vejledende goodwillberegning

De vejledende anvisninger i dette cirkulære er en standardiseret beregningsmodel, som anvendes ved beregningen af goodwill. Der kan derfor forekomme konkrete omstændigheder, der gør beregningsmodellen mindre brugbar. I sådanne tilfælde, skal resultatet ændres, således den endelige værdiansættelse skønsmæssigt stemmer overens med den pris som en uafhængig tredjemand forventes at ville betale for goodwillen.

Beregningsmodellen bygger på det princip, at goodwillværdien findes ved at kapitalisere den del af virksomheden overskud, der ikke kan anses som forrentning af de øvrige aktiver, som er omfattet af overdragelsen⁴⁴. Den goodwill, som fremkommer ved brug af den vejledende beregningsmodel, skal altid kunne underkastes en prøvelse af, om den beregnede værdi reelt svarer til den reelle handelsværdi⁴⁵.

Beregningsgrundlaget for cirkulæret er, at ved anvendelse af modellen, anvendes virksomhedens regnskabsmæssige resultat for de senest 3 indkomstår forud for overdragelsen. Såfremt virksomheden ikke har udarbejdet årsrapporter, er det i stedet virksomheden skattepligtige indkomster der lægges til grund. Ved anvendelse af virksomhedens seneste 3 års årsregnskabsmæssige resultater, skal der foretages følgende reguleringer:

÷ Finansielle indtægter

+ Finansielle udgifter

+/- Eventuelle ekstraordinære poster i henhold til årsregnskabsloven

+ Afskrivninger på tilkøbt goodwill

÷ Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuelt medarbejdende ægtefælle

⁴³ Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af Goodwill

⁴⁴ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 612.

⁴⁵ Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af Goodwill

Såfremt der tages udgangspunkt i virksomhedens skattepligtige indkomst, skal der korrigeres for følgende poster:

- ÷ Medarbejdende ægtefælle
- ÷ Finansielle indtægter
- + Finansielle udgifter
- +Forskudsafskrivninger
- +/- Andre ikke skatterevante driftsmæssige poster
- + Afskrivninger på tilkøbt goodwill

Beregningen af goodwill tager udgangspunkt i den indtjening, der kommer fra virksomhedens primære forretningsområde.

Uanset grundlaget for beregningen, regnskabsmæssige resultater eller den skattepligtige indkomst, skal der ikke reguleres for ikke udgiftsført løn eller vederlag til medarbejdende ægtefælle, idet beløbet træder i stedet for lønudgift. Der skal ej heller reguleres for finansielle indtægter og udgifter, da sælgerens finansiering af virksomheden ikke skal have indflydelse på virksomhedens goodwill⁴⁶.

4.1.2.1 Vægtning

Efter reguleringen skal der foretages en vægtning. Vægtningen af de 3 foregående år vægtes ikke ligeligt. Vægtningen sker, for at beregningen udviser en gennemsnitsbetragtning, og vægtningen af de 3 foregående år er således:

- 3. sidste år før overdragelsen vægtes med 1
- 2. sidste år før overdragelsen vægtes med 2
- Sidste år før overdragelsen vægtes med 3

Herefter skal det gennemsnitlige resultat findes. Dette gøres ved at summere de vægtede beløb, for dernæst at dividere disse med 6. På denne måde fremkommer det gennemsnitlige resultat. Det fremgår af ovenstående, at det sidste regnskabsår har væsentlig indflydelse på beregningen af goodwill.

Det næste der nu skal tages stilling til, er justeringer i forhold til udviklingstendens.

⁴⁶ Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af Goodwill

4.1.2.2 Udviklingstendens

Når en virksomhed overdrages mellem uafhængige parter, vil den fremtidige/budgetterede indkomst typisk have en væsentlig rolle for værdiansættelsen af virksomhedens goodwill. Dog understreges det, at budgetter ikke er egnede som grundlag for skøn over goodwillværdien, når der er tale om overdragelsen mellem interesseforbundne parter.

Såfremt det er konstateret, at der har været en konstant resultatmæssig udvikling, positiv eller negativ, inden for den 3-årige periode, skal der beregnes til tillæg eller et fradrag for denne udviklingstendens. Beregningen af udviklingstendensen tager udgangspunkt i den resultatmæssige udvikling, der har været fra det tredjesidste regnskabsår før overdragelsen. Som udtryk for den gennemsnitlige udvikling i de to regnskabsperioder (år 1 til år 2 og år 2 til år 3), divideres den samlede udvikling (år 1 til år 3) med 2^{47} . Hvis den regulerede gennemsnitlige indkomst er negativ efter tillæg eller fradrag for udviklingstendens, sættes goodwillværdien som hovedregel til kr. 0.-.

4.1.2.3 Driftsherreløn

For personligt ejede virksomheder skal resultatet af ovenstående reduceres med, hvad der kan anses for at være et passende vederlag for ejerens arbejde i virksomheden⁴⁸. Dette betegnes som driftsherreløn.

Driftsherrelønnen skal udgøre halvdelen af det korrigerede resultat, dog minimum kr. 250.000 og maksimalt kr. 1.000.000. Fremkommer det at resultatet efter korrektionen for driftsherrelønnen er negativ, antages det at goodwillværdien er kr. 0,-.

4.1.2.4 Forrentning af aktiver

Når fradraget for driftsherrelønnen er fradraget, fratrækkes en forrentning af samtlige aktiver i virksomhedens seneste balance forud for overdragelsen. Dog skal der ses bort fra driftsfremmede aktiver, såsom obligationer og pantebreve og bogført værdi af tilkøbt goodwill, idet det kun er indtjeningen herefter, der er til rådighed til forrentning af goodwill. Dette betyder altså, at der kun beregnes ud fra de aktiver, der indgår i virksomhedens primære drift. Likvide midler skal som alt overvejende hovedregel holdes uden for forrentningen af aktiverne, jf. SKM2001.132.LR.

Ved opgørelsen af den aktivmasse, der skal forrentes, skal der derfor sondres mellem om aktiverne er driftsfremmede eller ej, og om aktiverne er overdraget eller ej.

Den rente, der bliver fastsat, fastsættes til den kapitalafkastsats, der gælder på det tidspunkt, hvor overdragelsen finder sted, med et tillæg på 3 pct.. Kapitalafkastsatsen bliver kun beregnet en gang årligt, og

⁴⁷ Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af Goodwill, Udviklingstendensen.

⁴⁸ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 612.

offentliggøres medio i året, jf. VSL § 9. Kapitalafkastsatsen udgør for indkomståret 2014 2 pct. Og den samlede forrentning udgør således 5 pct. for 2014⁴⁹.

4.1.2.5 Kapitalisering

Det endelige goodwillbeløb fremkommer ved, at kapitalisere restbeløbet med en individuel fastsat kapitaliseringsfaktor. Denne kapitaliseringsfaktor er et udtryk for forholdet mellem det forventede årlige afkast i form af forrentningsprocent og goodwillens forventede levetid. Kapitaliseringsfaktoren er et udtryk for, i hvor mange år man kan forvente at der vil være afkast på goodwillen⁵⁰. Forrentningssatsen bliver fastsat til den kapitalafkastsats, der gælder på tidspunktet for overdragelsen, med et tillæg på 8 pct. Som tidligere nævnt er kapitalafkastsatsen for indkomståret 2014 2 pct., hvorfor forrentningssatsen samlet set vil være 10 pct. i 2014.

Goodwill kan have varierende levetid, og derfor skal kapitaliseringsfaktoren tilpasses dette. For virksomheder, hvis produkter anses for at have karakter af et standardprodukt, kan levetiden på goodwill passende ansættes til værende 7 år⁵¹. De 7 år er udgangspunktet, medmindre der er afgørende forhold, der taler for en længere eller kortere levetid⁵².

Når levetiden for goodwillen er fastsat, ganger man sit resultat jf. TSS-cirkulæret 2000-10 med den kapitaliseringsfaktor, som man har ud fra året. Kapitaliseringsfaktoren findes ud fra nedenstående, hvor det antages, at goodwill har en levetid på 7 år og forrentningssatsen udgør 10 %.

Levetid i år	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Rente 10 %	0,45	0,89	1,30	1,68	2,04	2,38	2,70	3,00	3,28	3,55	3,8	4,04	4,26	4,47	4,68

Tabel 1: Kapitaliseringsfaktor ved 10 % rente.

Kapitaliseringsfaktoren udgør således 2,70⁵³.

4.1.2.6 Justering af beregnet goodwill

Beregningen af goodwill er en standardiseret beregning, og er dermed kun vejledende og sekundær i forhold til andre forhold, der giver en mere retvisende handelsværdi. Det er vigtigt, at goodwillen altid underkastes en prøvelse af, hvorvidt den beregnede værdi reelt svarer til handelsværdien. Cirkulæret har opstillet en række eksempler på faktorer, der kan påvirke værdiansættelse, og dermed medfører en justering af den beregnede goodwill. Disse faktorer er:

- Velbegrandede forventninger til fremtiden. Disse kan eventuelt være baseret på indgåede aftaler om fremtidige ydelser.

⁴⁹ Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2

⁵⁰ Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2

⁵¹ Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2

⁵² Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2

⁵³ Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2

- Udviklingen fra afslutningen af sidste regnskabsperiode til tidspunkt for overdragelsen.
- Situationer, hvor indehaver(e) eller medarbejdere med afgørende indflydelse på virksomheden indtjening ikke følger med virksomheden.
- I tilfælde, hvor virksomhedens indtjening udelukkende eller i det væsentlige er baseret på en eller ganske få meget store kunder. Her vil beregningsmodellen være mindre anvendelig.
- Hvis virksomhedens indtjening i de foregående år har været påvirket af store engangsindtægter eller –udgifter. Dette kan eksempelvis være store tab på debitorer⁵⁴.

Nogle af de begrænsninger, der er ved brugen af denne model, er blandt andet kommet til udtryk i SKM2008.731.SR, hvor en grænseoverskridende omstrukturering i en finansiel virksomhed, hvor virksomheden af Skatterådet ikke kunne få bekræftet værdien af goodwillen i de udenlandske filialer, selvom beregningen af denne goodwill var sket på baggrund af TSS-cirkulære 2000-10. Man mente ikke at cirkulæret kunne finde anvendelse i denne situation, på trods af at virksomhedens kerneområde burde være dækket af cirkulæret.

4.2 Fast ejendom

Værdiansættelse af fast ejendom skete tidligere efter TSS-Cirkulære 2000-5, men er nu flyttet til Den Juridiske Vejledning. Principperne i TSS-Cirkulære nr. 2000-5 er dog fortsat gældende, men retningslinjerne er flyttet til Den Juridiske Vejledning⁵⁵. Dette er mit udgangspunkt for værdiansættelsen af ejendommen.

4.2.1 Værdiansættelse af fast ejendom

Ved overdragelse af fast ejendom i forbindelse med en virksomhedsoverdragelse, skal ejendommens værdi svare til, hvad en uafhængig tredjemand ville have betalt for ejendommen. Altså skal ejendommen afståelses- og anskaffelsessum ansættes til ejendommens reelle handelsværdi⁵⁶. Når der er tale om værdiansættelse af en ejendom i forbindelse med virksomhedsoverdragelse, er her også tale om interesseforbundne parter. Når det skal vurderes om værdiansættelsen af ejendommen er korrekt, vil den seneste offentliggjorte ejendomsvurdering være en rettesnor herfor⁵⁷.

Såfremt den offentlige ejendomsvurdering vurderes at være fejlbehæftet, enten fordi ejendommen er ombygget, eller blot at vurderingen er forældet, er parterne og ligningsmyndighederne ikke bundet af vurderingen⁵⁸. Det vil således altid være en mulighed at få udarbejdet en ny ejendomsvurdering (omvurdering), såfremt det vurderes, at den foreliggende offentliggjorte ejendomsvurdering ikke er retvisende for ejendommens værdi, jf. vurderingslovens § 4.

⁵⁴ Den juridiske vejledning 2015-1, C.C.6.4.1.2

⁵⁵ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 62.

⁵⁶ Den Juridiske Vejledning C.H.2.1.8.2 Afståelses- og anskaffelsessummen ved andre overdragelser end almindeligt salg/køb.

⁵⁷ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oID=363268>

⁵⁸ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oID=363268>

4.2.2 Genvundne afskrivninger og ejendomsavanceopgørelse

Ved både skattepligtig og skattefri virksomhedsomdannelse, er opgørelsen af ejendommens handelsværdi den samme. Dette gælder også opgørelsen af genvundne afskrivninger, samt ejendomsavanceopgørelsen. For afskrivningsberettigede ejendomme, skal der foretages to selvstændige opgørelser⁵⁹. Den ene opgørelse sker efter reglerne i ejendomsavancebeskatningsloven og den anden opgørelse sker efter reglerne i afskrivningsloven om genvundne afskrivninger, jf. AL § 21.

Ejendomsavancen, efter ejendomsavancebeskatningsloven, EBL, opgøres som forskellen mellem afståelsessummen og anskaffelsessummen. Fortjenesten er dermed den merværdi, som ejeren opnår i forhold til den regulerede anskaffelsessum. Ved opgørelse af anskaffelsessummen skelnes der mellem om ejeren har erhvervet ejendommen den 19. maj 1993 eller senere, da der fra denne dato indtrådte en skærpelse af beskatningen, idet fortjeneste på ejendomme med mere end 7 års ejertid blev inddraget under beskatningen⁶⁰.

De genvundne afskrivninger, som opgøres efter afskrivningsloven, opgøres som forskellen mellem ejendommens købesum og den nedskrevne værdi. Ved afskrivning på ejendommen fratrækkes en del af anskaffelsessummen løbende i den skattepligtige indkomst på baggrund af en forventning om nedgang i bygningens værdi. Overstiger salgssummen den nedskrevne værdi, er dette et udtryk for, at de foretagne skattemæssige afskrivninger har været større end den faktiske værdiforringelse. Her realiseres der dermed en fortjeneste i form af genvundne afskrivninger, jf. AL § 21, stk. 2. . Er salgssummen derimod mindre end den nedskrevne værdi realiseres der dermed et tab ved afståelsen af ejendommen, jf. AL § 21, stk. 3. Beskatningen medregnes i den skattepligtige indkomst for salgsåret, jf. AL § 21, stk. 1. De genvundne afskrivninger kan dog højst beskattes med det beløb, der svarer til samtlige skattemæssige afskrivninger.

4.3 Driftsmidler

Værdiansættelsen af driftsmidler skal ske til handelsværdien, det vil sige, hvad der svarer til den værdi som tredjemand ville give for disse. Denne værdi kontantomregnes til brug for opgørelsen af fortjenesten. Som udgangspunkt skal værdien ansættes uafhængig af de skattemæssige afskrivninger, som er foretaget. Den skattemæssige værdi kan derfor ikke benyttes som overdragelsesværdi, såfremt den ikke kan anses for at være et passende udtryk for salgsværdien, som ville opstå mellem to uafhængige parter, jf. principperne i CIR nr. 185 af 17/11/1982, punkt 24. Den regnskabsmæssige bogførte værdi vil i praksis blive accepteret som overdragelsesværdi, såfremt der er gennemført et sædvanligt afskrivningsforløb, som er baseret på aktivets skønsmæssige levetid.

Det er også muligt i forbindelse med virksomhedsomdannelse, at vælge at indhente en vurdering fra en uafhængig branchekyndig person, som kan underbygge værdiansættelsen af aktivets handelsværdi. En værdi

⁵⁹ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 512.

⁶⁰ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 526.

fremkommet på baggrund af en ekstern vurdering, vil som hovedregel afspejle den pris som ville være opnået gennem forhandling mellem uafhængige parter. SKAT har dog beføjelser til at underkende denne vurdering, hvilket dog oftest vil ske i situationer, hvor den eksterne vurdering medfører tab på aktivet ved overdragelsen. En eventuel negativ saldo på driftsmiddelkontoen i den personligt ejede virksomhed, kan overdrages til selskabet⁶¹.

4.4 Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser

Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser værdiansættes til handelsværdien, som normalt svarer til den skattemæssigt bogførte værdi. Det vil typisk ikke være forskel mellem handelsværdien og den skattemæssige værdi af debitorer, dog med undtagelse af, hvis der er usikkerhed angående debitorernes evne til at betale. I så fald, kan der regnskabsmæssigt være tale om tab på debitorer, mens der skattemæssigt dog først er mulighed for at fratække tabet i det indkomstår, hvor tabet konstateres. Hvis der er forskel mellem den regnskabsmæssige værdi og den skattemæssige værdi, skal der afsættes udskudt skat af denne forskel i åbningsbalancen (i den skattefri virksomhedsomdannelse)⁶².

4.5 Likvide beholdninger

Som udgangspunkt, skal alle aktiver og passiver værdiansættes til handelsværdien, hvilket derfor også gælder de likvide beholdninger. Når den skattemæssige værdi skal opgøres for et aktiv eller en forpligtelse, skal det medregnes til den kontantværdi, som ville være opnået i forbindelse med et almindeligt salg af virksomheden, med fradrag for den skattepligtige fortjeneste, der ville være opnået ved et almindeligt salg⁶³. Da likvide beholdninger vurderes, at kunne sælges til den bogførte værdi, vil det således også være denne, der udgør selskabets skattemæssige værdi.

4.6 Igangværende arbejder

Værdiansættelse af igangværende arbejder skal ske til handelsværdien, som normalt vi svare til den skattemæssige bogførte værdi. Som alternativ hertil kan handelsværdien opgøres som et direkte skøn på de igangværende arbejder, hvori der tages hensyn til, hvad det ville koste at færdiggøre arbejdet. Handelsværdien for igangværende arbejder medtages således til en forventet salgpris på omdannelsestidspunktet.

4.7 Gæld og passivposter

Gælden er typisk en af de mere simple poster at værdiansætte, da gælden optages til kursværdien på skæringstidspunktet for omdannelsen. Gælden kan opdeles i både kortfristede og langfristede gældsforpligtelser, men ved værdiansættelsen opgøres begge til kurs 100.

⁶¹ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 158.

⁶² Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 159

⁶³ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 157

Passivposter værdiansættes ligeledes til kursværdien.

4.8 Blandet benyttede aktiver

De blandet benyttede aktiver opgøres og værdiansættes på samme vis som ejendom (afsnit 4.2) og driftsmidler (afsnit 4.3) til handelsværdien.

4.9 Delkonklusion

Gennemgangen af ovenstående værdiansættelser viser, at udgangspunktet for værdiansættelser er handelsværdien. Dette er uagtet om der er tale om skattepligtig eller skattefri virksomhedsomdannelse.

Når overdragelsen sker mellem interesseforbundne parter, anvendes der særlige regler for værdiansættelsen. Dette gøres for, at der ikke kan snydes med værdiansættelse af de enkelte aktiver. Ved brug af de vejledende beregningsmodeller, bør der ikke fremkomme tvivlsspørgsmål angående værdiansættelsen af det enkelte aktiv. Dog skal det bemærkes, at værdierne skal svare til hvad tredjemand ville give for de selvsamme aktiver i en salgssituation.

Hvis SKAT ikke mener, at værdierne er ansat korrekt, har SKAT mulighed for at foretage korrektioner, således værdierne af aktiver *nu* svarer til handelsværdierne.

Goodwill, som er den mest vanskelige at værdiansætte, værdiansættes gennem beregningsmodellen i TSS-Cirkulære 2000-10, som er en vejledende beregningsmodel til opgørelse af virksomhedens interne oparbejdede goodwill. Cirkulæret benyttes, når der ikke forefindes en branchekutyme for værdiansættelsen af goodwill.

Ved værdiansættelsen af fast ejendom nyttede man tidligere TSS-Cirkulære 2000-5. Principperne i dette cirkulære er imidlertid flyttet til den juridiske vejledning, men er stadig gældende for værdiansættelsen af fast ejendom. Værdiansættelsen skal ske til handelsværdien, her kan benyttes den seneste offentliggjorte ejendomsværdi. Såfremt denne ikke kan benyttes, er det muligt at få ejendommen vurderet af en ekstern vurderingsmand.

Øvrige aktiver og passiver skal omregnes, således der er tale om handelsværdier.

5. Skattepligtig virksomhedsomdannelse

Der er tale om en skattepligtig virksomhedsomdannelse, når omdannelsen *ikke* sker efter reglerne i virksomhedsomdannelsesloven. Opfylder virksomhedsomdannelsen kravene i virksomhedsomdannelsesloven, må omdanneren vælge, om omdannelsen skal ske efter reglerne i virksomhedsomdannelsesloven eller

ej⁶⁴. En skattepligtig virksomhedsomdannelse vil ofte udløse en betydelig beskatning. Derfor vælger mange virksomhedsejere at gennemføre virksomhedsomdannelsen efter virksomhedsomdannelseslovens regelsæt. Herved opnår de mulighed for at udskyde beskatningen til et senere tidspunkt. Skattepligtige virksomhedsomdannelser gennemføres dog i de situationer, hvor der kun udløses en ubetydelig beskatning, eller i de tilfælde, hvor virksomhedsejeren vælger at tage et tab i forbindelse med omdannelsen fra personlig virksomhed, til virksomhed drevet i selskabsform⁶⁵.

En skattepligtig virksomhedsomdannelse sidestilles med afståelsesprincippet. Afståelsesprincippet betyder, at den personligt drevne virksomhed kan omdanne til et aktieselskab ved, at ejeren af den personligt drevne virksomhed, *sælger* virksomheden til et selskab, som den pågældende selv ejer⁶⁶. Afståelsen skal ske til handelsværdier. Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse, skal der laves en opgørelse over avancen ved afståelsen af den personlige virksomhed, hvorved ejeren bliver beskattet af den eventuelle gevinst i afståelsesåret⁶⁷.

Når en personligt drevet virksomhed sælges til et aktieselskab, som den pågældende sælger, selv ejer, anses overdragelsen/salget af virksomhed, for at være sket mellem interesseforbundne parter⁶⁸. Det er derfor vigtigt, at overdragelsen af virksomheden fra den personligt drevne virksomhed til selskabet sker efter armlængdeprincippet, jf. LL § 2. Armlængdeprincippet betyder, at de transaktioner som foretages mellem interesseforbundne parter, skal opgøres til de samme priser og til de samme vilkår, som var aftalerne indgået mellem ikke interesseforbundne parter⁶⁹.

5.1 Stiftelse ved apportindskud

En skattepligtig virksomhedsomdannelse vil ofte ske, som stiftelse med apportindskud. Jf. Selskabsloven er der krav om, at den indskydende kapital ved stiftelse af et aktieselskab skal udgøre mindst 500.000 kr. i form af kontanter eller andre værdier. For stiftelse af et anpartsselskab kr. 50.000, jf. afsnit 3.2. Det fremgår ydermere af selskabsloven, at man har mulighed for at stifte selskabet med andet end kontanter, det vil sige, at man har mulighed for at stifte med apportindskud. Apportindskuddet skal have en økonomisk værdi, altså kan indskuddet *ikke* bestå i en forpligtelse, en tjenesteydelse eller en fordring⁷⁰. Ved apportindskud, skal hele selskabskapitalen indbetales, jf. selskabslovens § 33, stk. 1, derudover skal der ved vurderingsberetningen

⁶⁴ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 818.

⁶⁵ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 117.

⁶⁶ Grundlæggende skatteret, Dam, Henrik m.fl., side 546.

⁶⁷ Grundlæggende skatteret, Dam, Henrik m.fl., side 542.

⁶⁸ Grundlæggende skatteret, Dam, Henrik m.fl., side 546.

⁶⁹ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 816.

⁷⁰ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 815.

sikres, at der bliver indskudt værdier, som minimum svarer til kapitalkravet om stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab⁷¹.

5.2 Hel eller delvis afståelse af virksomheden

Ejeren af den personligt drevne virksomhed, har i forbindelse med den skattepligtige virksomhedsomdannelse, mulighed for selv at vælge, om ejeren ønsker hele virksomheden overdraget til selskabet, eller om kun enkeltstående aktiver fra virksomheden skal overdrages⁷². Dette skyldes, at der ved skattepligtig virksomhedsomdannelse udløses skattemæssige konsekvenser, uanset, om der omdannes en hel virksomhed, eller kun enkelte aktiver fra virksomheden. Derfor kan omdannelsen bestå af enkeltstående aktiver, hvor de resterende aktiver forbliver i personligt regi. Det skal dog bemærkes, at goodwill, i modsætning til andre immaterielle anlægsaktiver, ikke kan overdrages som selvstændigt aktiv, uden at den virksomhed som goodwill er knyttet til, også overdrages⁷³.

Udover, at virksomhedsejeren har mulighed for at lade sin virksomhed overgå til et nystiftet selskab, er der også mulighed for at benytte sig af det man kalder et skuffeselskab. Et skuffeselskab er et selskab, der allerede er stiftet og ikke forud for omdannelse, har drevet erhvervmæssig virksomhed.

Omdanner ejeren af den personligt drevne virksomhed, hele virksomheden til selskabet, bliver ejeren nu aktionær i det selskab, som overtager virksomheden. Den pågældende skal nu fremover beskattes af aktieudbytter og aktieavancer⁷⁴.

Virksomheden, som omdannes, kommer først til sin eksistens som selskab ved stiftelsen, og selskabet kan i princippet ikke have skattepligtig indkomst forud for stiftelsen. Men når der foretages skattepligtig virksomhedsomdannelse, har man som virksomhedsejer mulighed for at omdanne sin virksomhed med tilbagevirkende kraft. Dette har den konsekvens, at virksomhedens overskud indtil 6 måneder forud for stiftelsen/omdannelsen, kan beskattes i selskabet, og ikke hos virksomhedsejeren som danner virksomheden⁷⁵. Der er dog en række betingelser, som skal være opfyldt.

5.3 Betingelser for stiftelse med tilbagevirkende kraft

Som nævnt ovenfor er der mulighed for i forbindelse med skattepligtig virksomhedsomdannelse, at stifte selskabet med skattemæssigt tilbagevirkende kraft. Det er muligt at stifte et selskab med skattemæssigt tilbagevirkende kraft med indtil 6 måneder, således at indtægter og udgifter, som er afholdt i virksomheden i en periode på op til 6 måneder før stiftelsen, beskattes i selskabet. Det fremgår af SEL § 4, stk. 4, at det er et krav, at hele virksomheden skal omdannes, således at ejeren efter omdannelsen, bliver ejer af samtlige aktier.

⁷¹ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 814.

⁷² Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 816.

⁷³ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 816.

⁷⁴ Grundlæggende skatteret, Dam, Henrik m.fl., side 546

⁷⁵ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 820.

Den tilbagevirkende kraft medfører desuden, at det er aktivernes og passivernes værdi på skæringstidspunktet, der lægges til grund ved omdannelsen. Dette betyder for eksempel, hvis en virksomhed omdannes med tilbagevirkende kraft pr. 1. januar 2014, men selskabet først er stiftet den 1. maj 2014, da er det altså værdierne pr. 1. januar 2014, der skal anvendes. Ønsker virksomhedsejeren at omdanne med skattemæssigt tilbagevirkende kraft, skal dette fremgå af selskabets stiftelsesdokument⁷⁶.

Som nævnt er der en række yderligere betingelser, som skal være opfyldt førend der kan stiftes et selskab med skattemæssigt tilbagevirkende kraft. Disse fremgår alle af SEL § 4, stk. 4, og er her opsummeret⁷⁷.

1. Der skal være tale om omdannelse af en personligt ejet virksomhed, herunder både enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber. Dog omfatter bestemmelsen i SEL § 4, stk. 4 ikke kapitalselskaber, som indgår i interessentskaber.
2. Der skal være tale om overdragelse af en samlet virksomhed. Herved er indskydelse af enkeltaktiver ikke omfattet.
3. Det er et krav, at der stiftes et nyt selskab. Stiftelsen kan derfor ikke ske ved brug af et skuffeselskab.
4. Virksomhedsejeren skal modtage samtlige aktier i selskabet.
5. Selskabets regnskabsår skal løbe fra skæringstidspunktet, dvs. fra datoen for åbningsbalancen, som er udarbejdet i forbindelse med stiftelsen.
6. Skæringsdatoen for åbningsbalancen skal ligge efter, at ejerens sidste normale indkomstår er udløbet. Dette vil typisk være kalenderåret.
7. Selskabet skal være stiftet senest 6 måneder efter den valgte skæringsdato. Stiftes selskabet med tilbagevirkende kraft den 1/1, skal stiftelsen dermed være foretaget senest 30/6 samme år.
8. Ydermere er det en betingelse, at virksomhedsejeren senest én måned efter omdannelsen, indsender kopi af stiftelsesdokumenterne, samt dokumentation for at selskabet er registreret hos Erhvervsstyrelsen, til den skatteansættende myndighed. De stiftelsesdokumenter, der skal indsendes er, stiftelsesdokument, vedtægter, protokol for stiftende generalforsamling⁷⁸, åbningsbalance, vurderingsberetning, samt opgørelse over aktiernes eller anparternes anskaffelsessum.

Er disse betingelser opfyldt, kan selskabet nu stiftes med indtil 6 måneders skattemæssigt tilbagevirkende kraft.

5.4 Selskabets første regnskabsår

Selskabets første regnskabsår skal løbe fra skæringsdatoen på åbningsbalancen. Skæringsdatoen for åbningsbalancen skal ligge efter udløbet af ejerens sidste normale indkomstår. Ved stiftelse af selskab med

⁷⁶ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 118.

⁷⁷ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 120.

⁷⁸ Hvis der er afholdt generalforsamling. Dette er ikke længere et selskabsretligt krav efter ændringen af selskabslovene, jf. Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 121, note 11.

apportindskud, kan skæringsdatoen frit vælges. Det er altså ikke et krav om, såfremt den omdannede virksomhed har anvendt kalenderåret, at stiftelsen med tilbagevirkende kraft skal ske med virkning fra 1.1. Det første regnskabsår kan dog højst udgøre 18 måneder, jf. ÅRL § 15, stk. 2.

5.5 Vederlag

Når den personligt drevne virksomhed omdannes skattepligtigt, anses virksomheden som afstået (afståelsesprincippet), og der skal i den forbindelse ske en vederlæggelse til ejeren af den personligt drevne virksomhed, da denne har solgt virksomheden til sit eget selskab. Oftest vil denne vederlæggelse bestå i, at ejeren af den personligt drevne virksomhed modtager aktier som vederlæggelse for sin virksomhed. Herudover kan ejeren også modtage et stiftertilgodehavende. Med dette stiftertilgodehavende har ejeren mulighed for at foretage hævninger i selskabet, da ejeren skattefrit kan hæve stiftertilgodehavendet. Stiftertilgodehavendet kan blandt andet anvendes til at betale de skatter, som den skattepligtige omdannelse medfører i personligt regi.

5.6 Likviditet

En skattepligtig virksomhedsomdannelse vil ofte betyde, at der udløses en betydelig beskatning hos virksomhedsejeren. Dette har imidlertid den konsekvens, at den skattepligtige virksomhedsomdannelse vil kunne medføre et stort likviditetsbehov, fordi virksomhedsomdannelse medfører skattepligt af avancer i afståelsesåret. Dette være sig både avancer på driftsmidler, samt på fast ejendom. Herudover kan der også forekomme en relativt stor avance på oparbejdet Goodwill, idet anskaffelsessummen for den oparbejdede Goodwill er lig nul, da er avancen på Goodwill lig med den oparbejdede Goodwill. Avancerne vil blive beskattet i den personlige indkomst, efter PSL.

I nogle situationer, kan disse avancer være så store, at den skattepligtige virksomhedsomdannelse kan blive en hindring for virksomhedsejeren. Virksomhedsejeren har nu mulighed for at undersøge, om hvorvidt kravene i virksomhedsomdannelsesloven kan opfyldes. Kan de det, kan omdannelsen foretages skattefrit, og dermed kan virksomhedsejeren udskyde beskatning til et senere tidspunkt.

5.7 Delkonklusion

Der er tale om en skattepligtig virksomhedsomdannelse, når omdannelsen *ikke* sker efter reglerne i virksomhedsomdannelsesloven. Den skattepligtige virksomhedsomdannelse bygger på afståelsesprincippet. Det vil sige, at den personligt drevne virksomhed kan omdanne til et aktieselskab ved, at ejeren af den personligt drevne virksomhed, *sælger* virksomheden til et selskab, som den pågældende selv ejer. Ejeren beskattes i afståelsesåret, og virksomhedens aktiver og passiver overdrages til selskabet til handelsværdier.

En skattepligtig virksomhedsomdannelse vil ofte ske med apportindskud. Dette betyder, at selskabet stiftes med andre værdier end kontanter. Stiftes selskabet ved apportindskud, kan dette ske ved at

virksomhedsejeren af den personligt drevne virksomhed indskyder hele sin virksomhed i selskabet, eller blot indskyder enkelte aktiver i selskabet. Apportindskuddet skal have en økonomisk værdi, altså kan indskuddet *ikke* bestå i en forpligtelse, en tjenesteydelse eller en fordring. Ved stiftelse med apportindskud skal man dog sikre sig, at værdien af den virksomhed, der indskydes opfylder kapitalkravet om stiftelse af et aktie- eller anpartsselskab.

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse, er der mulighed for at, omdanne sin virksomhed med op til 6 måneders skattemæssigt tilbagevirkende kraft. Dog er der en række betingelser som skal være opfyldt førend det er muligt, at omdanne med skattemæssigt tilbagevirkende kraft. Disse betingelser er blandt andet, at der skal være tale om en personligt drevet virksomhed, samt at der skal ske omdannelse af hele virksomheden. Det er således ikke muligt kun at omdanne enkelte aktiver, hvis man ønsker at omdanne sin virksomhed med skattemæssigt tilbagevirkende kraft. Det er desuden et krav, at der omdannes til et nystiftet selskab, og at der ved tilfælde af flere ejere, skal være samme ejerforhold i selskabet, som i den personligt drevne virksomhed.

En skattepligtig virksomhedsomdannelse medfører større frihed for ejeren af den personligt drevne virksomhed, forstået på den måde, at ejeren har større frihed til at selv at vælge, hvilke aktiver og passiver virksomhedsejeren ønsker at indskyde i det nye selskab, og om der skal indskydes en hel virksomhed eller kun enkeltstående aktiver. Dette skyldes, at der ved skattepligtig virksomhedsomdannelse udløses skattemæssige konsekvenser, uanset, om der omdannes en hel virksomhed, eller kun enkelte aktiver fra virksomheden. Derfor kan omdannelsen bestå af enkeltstående aktiver, hvor de resterende aktiver forbliver i personligt regi. Goodwill kan dog ikke overdrages som selvstændigt aktiv, uden at den virksomhed som Goodwill er knyttet til, også overdrages.

Når den personligt drevne virksomhed omdannes skattepligtigt, skal der ske en vederlæggelse til ejeren. Ofte vil vederlæggelsen bestå i aktier. Herudover kan ejeren også modtage et stiftertilgodehavende.

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse, vil der ofte opstå en betydelig beskatning hos virksomhedsejeren, hvorfor en skattepligtig virksomhedsomdannelse kan være meget likviditetskrævende. Det før omtalte stiftertilgodehavender, som ejeren kan hæve skattefrit, kan benyttes til at betale de skatter, som opstår hos ejeren i personligt regi. Netop de, til tider, likviditetskrævende skatter, som kan opstå i forbindelse med skattepligtig virksomhedsomdannelse, kan gøre, at nogle virksomhedsejere i stedet ønsker, at omdanne skattefrit, hvis de ellers opfylder kravene hertil. Det må formodes, at en skattepligtig virksomhedsomdannelse benyttes i de situationer, hvor der kun udløses en ubetydelig beskatning hos ejeren.

6. Skattefri virksomhedsomdannelse

Der er tale om en skattefri virksomhedsomdannelse, når omdannelsen sker efter reglerne i virksomhedsomdannelsesloven, VOL. VOL bygger på tre hovedprincipper: Omdannelsen kan ske, uden at

der sker en beskatning af omdanneren i forbindelse med virksomhedsomdannelsen. Derudover bygger skattefri virksomhedsomdannelselse på successionsprincippet, hvor selskabet succederer i omdannerens skattemæssige stilling med hensyn til anskaffelsestidspunkt, anskaffelsehensigt og anskaffelsestidspunkt. Til sidst er omdannerens skattemæssige anskaffelsestidspunkt for de modtagne aktier eller anparter opgjort efter særlige regler, idet den avance som omdanneren ikke beskattes af ved stiftelsen, fragår i den skattemæssige anskaffelsestidspunkt for aktierne eller anparterne⁷⁹. Der er således ved virksomhedsomdannelselse efter virksomhedsomdannelsesloven tale om en udskydelse af beskatningen, idet selskabet først vil blive beskattet af en eventuel avance ved en senere afståelse af de pågældende aktiver. Omdanneren vil senere blive beskattet ved afståelse af sine aktier.

I forbindelse med en skattefri virksomhedsomdannelselse efter virksomhedsomdannelsesloven, stilles der en række generelle krav til henholdsvis virksomheden, selskabet, omdanneren og selve omdannelsen. Disse krav fremgår af virksomhedsomdannelseslovens §§ 1 og 2, og skal være opfyldt førend reglerne i virksomhedsomdannelsesloven kan finde anvendelse. Betingelserne for virksomhedsomdannelselse efter virksomhedsomdannelsesloven vil blive gennemgået og beskrevet i de følgende afsnit.

6.1 Betingelser for skattefri virksomhedsomdannelselse

Som nævnt er der en række betingelser som skal være opfyldt førend regler i virksomhedsomdannelsesloven kan anvendes. Disse vil blive gennemgået i dette afsnit. Disse krav fremgår af virksomhedsomdannelseslovens §§ 1 og 2. Der stilles dog ikke krav til, at der forud for omdannelsen indhentes en forudgående tilladelse fra SKAT til at gennemføre en skattefri virksomhedsomdannelselse.

6.1.1 Personligt ejet virksomhed

For at kunne omdanne sin virksomhed skattefrit, er det først og fremmest en betingelse, at der er tale om en personligt drevet virksomhed, jf. virksomhedsomdannelseslovens § 1, stk. 1, 1. punkt. Reglerne om skattefri virksomhedsomdannelselse kan finde anvendelse for alle typer af personligt drevne virksomheder, herunder enkeltmandsejede virksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber og partnerskaber.

Der forekommer dog nogle undtagelser, som blandt andet omhandler virksomheder, som er drevet af mere end 10 ejere, hvor den erhvervsdrivende ikke deltager væsentligt i virksomhedens daglige drift. Visse former for udlejningsvirksomheder er ej heller omfattet.

Hvis en virksomhed drives i et interessentskabsform eller kommanditselskabsform, kan skattefri virksomhedsomdannelselse kun ske efter reglerne for flerejede virksomheder. Den enkelte interessent kan således ikke indskyde sin egen del af den samlede virksomhed i et selskab⁸⁰.

⁷⁹ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 821

⁸⁰ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 823

Hvis der skal foretages en omdannelse efter virksomhedsomdannelsesloven er det ligeledes et krav, at der er tale om en bestående virksomhed, altså må virksomheden ikke være ophørt på det tidspunkt, hvor omdannelsen finder sted⁸¹. Endvidere er det et krav, at virksomheden, der ønskes indskudt i selskabet allerede er eksisterende på tidspunktet for omdannelsesdatoen, dvs. på det tidspunkt, hvor virksomhedsomdannelsen får virkning fra⁸².

Af ovenstående kan det konkluderes, at kravet om en bestående og eksisterende virksomhed gælder både på omdannelsesdagen og på selve omdannelsestidspunktet.

6.1.2 Virksomhedsbegrebet

For at kunne anvende reglerne i lov om skattefri virksomhedsomdannelse, er det et krav, jf. VOL § 1, stk. 1 at der er tale om en samlet virksomhed, og at denne virksomhed er ejet af stifteren. Ydermere skal virksomheden være erhvervsmæssig. Virksomhedsbegrebet medfører således også, at virksomhedsomdannelsesloven ikke kan finde anvendelse på overdragelser af enkeltstående aktiver til et selskab.

I skatteretlig henseende anvendes begrebet erhvervsmæssig virksomhed i flere sammenhænge. Udgangspunktet for dem alle er, at begrebet virksomhed skal fortolkes på samme måde i relation til de enkelte bestemmelser⁸³.

I virksomhedsomdannelsesloven er det ofte situationer, hvor ejeren alene indskyder et eller få aktiver i et selskab, der kan give anledning til afgrænsningsproblemer, med hensyn til, om der er tale om en samlet, erhvervsmæssig virksomhed⁸⁴.

6.1.3 Nystiftet selskab eller skuffeselskab

Ved omdannelse efter virksomhedsomdannelsesloven, sker overdragelsen af virksomheden til et nystiftet selskab eller et eksisterende aktie- eller anpartsselskab. Indskydes virksomheden i det nystiftede selskab, anvendes selskabslovens regler om stiftelse af et selskab ved apportindskud, hvorved der foretages apportindskud af aktiverne og passiverne fra den personligt ejede virksomhed⁸⁵.

Ved overdragelse til eksisterende selskab forudsættes det dog, at selskabet er stiftet senest på omdannelsesdatoen, at selskabet ikke forud for overdragelse har drevet erhvervsmæssig virksomhed (jomfrueligt selskab) og at selskabets egenkapital står ubehæftet i et pengeinstitut, jf. VOL § 1, stk. 2. Det er endvidere en betingelse at ejeren af virksomheden ejer samtlige aktier eller anparter i selskabet på det tidspunkt, hvor overdragelsen finder sted, jf. VOL § 1, stk. 2. Hvis der er tale om en virksomhed med flere

⁸¹ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 131.

⁸² Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 131.

⁸³ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 128.

⁸⁴ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 129

⁸⁵

ejere, skal ejerne på overdragelsestidspunktet eje aktiekapitalen i samme forhold som deres ejerandele i den personlige virksomhed, jf. VOL § 1, stk. 2.

6.1.4 Fuld skattepligt

Virksomhedsomdannelsesloven stiller også krav til omdanneren i forbindelse med skattefri virksomhedsomdannelse. Ejeren skal ved omdannelsen være fuldt skattepligtig til Danmark efter KSL § 1 (eller DSKL § 1, stk. 2), og skal efter bestemmelserne i dobbeltbeskatningsoverenskomstloven være hjemmehørende i Danmark⁸⁶.

6.1.5 Alle aktiver og passiver skal indgå i omdannelsen

Ønsker en virksomhedsejer, at benytte reglerne om skattefri virksomhedsomdannelse, er det et krav at der indskydes en samlet erhvervsmæssig virksomhed i selskabet. Det er således alle virksomhedens aktiver og passiver, der skal indgå i omdannelsen, jf. VOL § 1, stk. 2. Der er ikke lovhjemmel til at dispensere herfra⁸⁷.

Har virksomhedsejeren året forud for den skattefri virksomhedsomdannelse, benyttet virksomhedsordningen, er det som udgangspunkt de aktiver og passiver, der er under denne ordning, der skal overdrages til selskabet. Aktiver, der ikke er inddraget under virksomhedsordningen, eller som ikke kan inddrages efter VSL § 1, skal også overdrages til selskabet ved omdannelsen efter reglerne om skattefri virksomhedsomdannelse, såfremt disse anses for værende et aktiv i virksomheden⁸⁸. Ved vurderingen af, hvilke aktiver og passiver, der vedrører virksomheden, skal der tages udgangspunkt i tidligere års udarbejdede årsrapporter og indkomstopgørelser for virksomheden⁸⁹.

Som hovedregel skal alle aktiver og passiver indgå i den skattefri virksomhedsomdannelse. Jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 2 er der dog tre undtagelser til denne hovedregel. Det fremgår her, at ejeren frit kan vælge, hvorvidt han ønsker at overdrage en ejendom til selskabet, eller om ejeren ønsker at holde denne ejendom uden for omdannelsen. Grunden til, at virksomhedsejeren selv kan bestemme, hvorvidt han ønsker at lade ejendommen indgå i virksomhedsomdannelsen, er at ejendomme som udelukkende er benyttet erhvervsmæssigt, betragtes som værende en selvstændig virksomhed. Dette medfører, at en ejendom som udelukkende er benyttet erhvervsmæssigt dels kan overdrages til selskabet efter loven, hvor ejendommen bliver selskabets eneste aktiv, dels kan holdes uden for omdannelsen, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 2, 2. punkt. Ejeren af en blandet benyttet ejendom kan vælge at holde ejendommen uden for omdannelsen eller at overdrage den samlede ejendom til selskabet jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 2, 2. punkt.

Derudover kan ejeren af virksomheden, såfremt denne er omfattet af virksomhedsordningen, bestemme om beløb hensat til senere faktisk hævning og beløb på mellemregningskontoen skal holdes uden for

⁸⁶ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 823

⁸⁷ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 823

⁸⁸ Den juridiske vejledning, C.C.7.2.2

⁸⁹ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 135

virksomhedsomdannelse, eller indgå i selskabets egenkapital. Ejeren kan desuden frit vælge, om hele beløbet eller en del af beløbet skal inddrages under omdannelsen, eller holdes uden for omdannelsen. Holdes beløbene uden for omdannelsen, skal de medtages som et passiv i den åbningsbalance, som udarbejdes i forbindelse med omdannelsen, men disse skal være udlignet inden omdannelsen finder sted. Såfremt beløbet ikke er udbetalt inden omdannelsen finder sted, indgår beløbet i selskabets egenkapital, hvilket betyder, at aktierne eller anparternes anskaffelsessum forhøjes⁹⁰.

Det bemærkes, at privat gæld, som virksomhedsejeren har haft i virksomhedsordningen, må ikke medtages i omdannelsen, da dette ikke anses for værende et erhvervsmæssigt passiv.

På trods af at samtlige aktiver og passiver som hovedregel skal overdrages fra virksomhed til selskab, kan der opstå tvivl omkring enkelte aktiver og passiver. Eksempler på dette er blandet benyttede aktiver. Dette vil blive gennemgået lige nedenfor.

6.1.6 Blandet benyttede aktiver

Som hovedregel skal alle aktiver og passiver indgå i virksomhedsomdannelsen, når der er tale om en skattefri virksomhedsomdannelse. Dette gælder også for aktiver med blandet benyttelse. For de aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, skal det vurderes hvorvidt disse har direkte tilknytning, for dermed at skulle indgå i omdannelsen eller ej. Indregningen af blandet benyttede aktiver sker efter VOL § 6, stk. 4.

Blandet benyttede aktiver skal overdrages til selskabet ved virksomhedsomdannelse efter virksomhedsomdannelsesloven, og dermed overgå til udelukkende at benyttes erhvervsmæssigt, fordi alle aktiver og passiver i virksomheden, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 2, skal overdrages til selskabet.

Et blandet benyttet aktiv, som ikke er en del af virksomhedsordningen, skal kun indgå i virksomhedsomdannelsen, såfremt dette aktivt kan anses for at være et aktiv i den virksomhed, som omdannes. Man er derfor nødsaget til konkret at vurdere, hvorledes det erhvervsmæssige aktiv er tilknyttet den personligt drevne virksomhed.

6.1.6.1 Ejendom

Ejendomme er et af de blandet benyttede aktiver, som der kan opstå tvivl omkring, hvorvidt denne skal medgå i virksomhedsoverdragelsen. Men som nævnt ovenfor i afsnit 6.1.5, må ejeren af den personligt drevne virksomhed selv bestemme, hvorvidt denne ønsker at lade ejendommen omdanne, da fast ejendom anses, jf. VOL, for værende en selvstændig erhvervsmæssig virksomhed. Ejendommen er således en af undtagelserne til regelen om, at samtlige aktiver og passiver i virksomheden skal omdannes. Dog gælder det, at aktierne eller anparternes anskaffelsessum ikke må være negativ, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 5.

⁹⁰ Den juridiske vejledning, C.C.7.2.2

Dette forhold gør, at en del virksomhedsejere ser det nødvendigt, at lade ejendommen indgå i omdannelse, for netop at undgå en negativ anskaffelsessum.

6.1.6.2 Biler

Et af de blandet benyttede aktiver, der oftest skaber de største udfordringer, når det skal vurderes, hvorvidt aktivet skal indgå i virksomhedsomdannelsen, er bilen.

Selskabet succederer i den erhvervmæssige del af en blandet benyttet bil, som overgår til selskabet. Den private del af bilen overdrages på handelsvilkår. Fordelingen, mellem den erhvervmæssige del og den private del, opgøres som forholdet mellem de skattemæssige afskrivninger og afskrivninger, som kunne være fratrukket, hvis bilen havde været anvendt 100 % erhvervmæssigt. Fra omdannelsesdatoen bliver hovedaktionæren således beskattet af fri bil, fordi alle omkostningerne til bilen nu afholdes af selskabet⁹¹.

Bilen kan i relation til virksomhedsordningen behandles på tre forskellige måder. Disse tre måder er vist nedenfor:

1. Bilen indgår i virksomheden
2. Bilen indgår ikke i virksomheden
3. Bilen indgår ikke i virksomheden, men udgifterne til bilen afholdes af virksomheden.

Ad 1: Såfremt bilen indgår i virksomheden, og ejeren beskattes af fri bil efter reglerne i LL § 16, stk. 4, skal bilen indgå i virksomhedsomdannelsen.

Ad 2: Såfremt bilen ikke indgår som en del af virksomheden, og dermed er uden for virksomhedsordningen, sondres der mellem om, ejeren er blevet godtgjort efter Skatterådets satser om kørselsgodtgørelse, bliver bilen ikke betragtet som et blandet benyttet aktiv, men dermed en privat bil, hvorfor bilen ikke skal indgå i virksomhedsomdannelsen.

Ad 3: Den tredje situation er den, hvor bilen reelt ikke indgår i virksomhedsordningen, men hvor omkostningerne afholdes af virksomheden. I de tilfælde, hvor ejeren er blevet godtgjort efter de faktiske udgifter, anses bilen for værende et aktiv i virksomheden, og bilen skal dermed indgå i virksomhedsomdannelsen.

Hvorvidt bilen skal indgå i virksomhedsomdannelsen afhænger af, hvordan bilen er benyttet i virksomhedsordningen.

⁹¹ Den juridiske vejledning, C.C.7.2.2

6.1.7 Vederlag

Jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 3 kan hele vederlaget for virksomheden udelukkende ydes i form af aktier eller anparter i det nystiftede selskab. Overdrages virksomheden derimod til et allerede eksisterende selskab, er der således ikke noget krav om udstedelse af nye aktier eller anparter, idet vederlaget anses for ydet ved, at aktierne eller anparterne i det allerede stiftede selskab stiger med en tilsvarende værdi⁹².

I modsætning til den skattepligtige virksomhedsomdannelse, er der i den skattefri virksomhedsomdannelse ikke mulighed for at etablere et stifertilgodehavende hos selskabet, som en del af vederlaget for overdragelsen⁹³. Dette skyldes, at omdannelsen forudsætter, at beskatningen af en eventuel fortjeneste og opsparat overskud først sker, når der sker en afståelse af det nye selskab.

Reglerne i VOL § 2, stk. 1, nr. 3 forhindrer ikke, at en virksomhedsomdannelse til et nystiftet selskab, kan ske til overkurs på samme måde som ved omdannelse til et eksisterende selskab⁹⁴. Ved en omdannelse til overkurs vederlægges ejeren af den personligt drevne virksomhed med et nominelt lavere beløb end handelsværdien⁹⁵.

6.1.8 Pålydende af aktierne eller anparterne

Pålydendet af aktierne eller anparterne, der ydes som vederlag for virksomheden, skal jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 4, svare til den samlede værdi af selskabskapitalen i selskabet. Denne bestemmelse betyder, at der skal være direkte sammenhæng mellem den samlede aktie- eller anpartskapital og det vederlag, der ydes for virksomheden. Bestemmelsen betyder endvidere, at virksomhedsejeren i forbindelse med stiftelsen af selskabet, ikke har mulighed for at medtage en person, som ikke tidligere har været medejer af virksomheden. Det er således ikke samtidig med skattefri virksomhedsomdannelse muligt, at få tilført yderligere kapital fra andre end den hidtidige ejer. Dette gælder således også, selvom omdannelsen foretages til et allerede skiftet aktie- eller anpartsselskab. Virksomhedsejeren har dog mulighed for umiddelbart efter omdannelsestidspunktet, at foretage en kapitalforhøjelse i selskabet, og dermed udvide ejerkredsen i selskabet⁹⁶. Men på omdannelsestidspunktet, skal der være overensstemmelse mellem den samlede aktie- eller anpartskapital og det vederlag, der er ydet for virksomheden.

6.1.9 Aktiernes anskaffelsessum

Som hovedregel må aktiernes anskaffelsessum, opgjort efter VOL § 4, stk. 2 og 3 ikke være negativ, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 5. Aktiernes anskaffelsessum opgøres til det kontante beløb, som ville være opnået ved et almindeligt salg af virksomheden, altså handelsværdien, med fradrag for den skattepligtige fortjeneste, som

⁹² Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 824

⁹³ Den juridiske vejledning 2015, afsnit C.C.7.2.2

⁹⁴ Den juridiske vejledning 2015, afsnit C.C.7.2.2

⁹⁵ Nygaard, Jan & Wøldike, Lars, Skattefri virksomhedsomdannelse, side 28

⁹⁶ Nygaard, Jan & Wøldike, Lars, Skattefri virksomhedsomdannelse, side 28

ville være opnået ved et almindeligt salg af virksomheden. Denne opgørelsesmetode medfører, at der kan opstå negative anskaffelsessummer. Dette sker i de tilfælde, hvor virksomhedens afskrivninger er større end den reelle handelsværdi. Dette bevirker, at handelsværdien er større end de skattemæssige værdier, hvorfor ejeren skal beskattes af avancen på de genvundne afskrivninger.

Såfremt virksomhedsejeren har anvendt virksomhedsordningen i året forud for virksomhedsomdannelsen, finder betingelsen om, at anskaffelsessummen ikke må være negativ, ikke anvendelse, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 5, 2. punkt. Virksomhedsomdannelsen kan således gennemføres, selvom der er negativ anskaffelsessum på aktierne, hvis blot indskudskontoen ikke er negativ. Har virksomhedsordningen ikke været anvendt forud for omdannelse, kan virksomhedsomdannelsen ikke gennemføres med negativ anskaffelsessum på aktierne.

Driver ejeren flere virksomheder, og har anvendt virksomhedsordningen for samtlige virksomheder forud for virksomhedsomdannelsen, og er der negativ anskaffelsessum, er det et krav, at samtlige virksomheder omdannelse til enten ét eller flere selskaber, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 5, 3. punkt. Dette vil blandt andet medføre, at reglen i VOL § 2, stk. 1, nr. 2, 2. punktum vedrørende ejendommen reelt suspenderes, således virksomhedsejeren ikke kan holde en ejendom uden for omdannelsen, selvom det er normal praksis, at en ejendom kan holdes uden for, men ejendommen må anses for værende en af flere virksomheder, og skal på grund af den negative anskaffelsessum indgå i virksomhedsomdannelsen⁹⁷.

Den negative anskaffelsessum kan dog udlignes ved at tilføre yderligere aktiver, eksempelvis fra privatøkonomien inden omdannelsen⁹⁸.

6.1.10 Negativ indskudskonto

Har virksomhedsejeren anvendt virksomhedsordningen i året forud for virksomhedsomdannelsen, er det en betingelse for virksomheden, at en eventuel negativ indskudskonto skal være udlignet inden selve omdannelsen finder sted. Dette sker ved, at der overføres fra ejerens privatøkonomi til virksomheden, således indestående på indskudskontoen bliver 0 eller positiv, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 5 og VSL § 16, stk. 2 og § 16 a, stk. 4⁹⁹. Indskudskontoen er et udtryk for, hvor meget virksomhedsejeren har indskudt i virksomheden af allerede beskattede midler. Indskudskontoen er dermed også et udtryk for hvor stort et beløb den selvstændige kan hæve skattefrit i virksomheden.

Er indskudskontoen negativ, kan dette være et udtryk for, at den selvstændige har medtaget gæld under virksomhedsordningen. Udligningen af indskudskontoen skal ske i perioden fra indkomståret udløb indtil

⁹⁷ Nygaard, Jan & Wøldike, Lars, Skattefri virksomhedsomdannelsen, side 31

⁹⁸ Den juridiske vejledning 2015, afsnit C.C.7.2.2

⁹⁹ Den juridiske vejledning 2015, afsnit C.C.7.2.2

omdannelses tidspunktet. Beløbet anses for at være indskudt på indskudskontoen med virkning fra udløbet af året før omdannelsesåret. Bestemmelsen sikrer, at eventuel privat gæld er udlignet inden omdannelsen¹⁰⁰.

For at udligne en eventuel negativ indskudskonto, kan virksomhedsejeren indskyde midler fra sin privatøkonomi. Dette kan både være i form af private aktiver eller likvide midler, eller blot den privat andel af en bil, som ikke er en del af virksomheden på omdannelses tidspunktet.

Det bemærkes, at såfremt udligningen af en negativ indskudskonto ikke har fundet sted inden for fristen, det vil sige, inden omdannelsen, bliver omdannelsen som udgangspunkt betragtet som skattepligtig, idet betingelserne for omdannelse efter virksomhedsomdannelseslovens regler ikke er opfyldt. I VOL § 4, stk. 5, er der dog en undtagelse. Undtagelsen går på, at såfremt virksomhedsejeren udligner den negative indskudskonto ved indbetaling til selskabet senest én måned efter, at SKAT har meddelt at betingelserne for at foretage skattefri virksomhedsomdannelse ikke er opfyldt, da kan reglerne i virksomhedsomdannelsesloven stadig gøres gældende, og virksomhedsomdannelsen kan således stadig gennemføres skattefrit.

6.1.11 Stiftelse med tilbagevirkende kraft

Ligesom ved skattepligtig virksomhedsomdannelse, er det muligt ved anvendelse af reglerne om skattefri virksomhedsomdannelse, at omdanne virksomheden med skattemæssigt tilbagevirkende kraft. Det er et krav at omdannelsen har fundet sted senest 6 måneder efter omdannelsesdatoen, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 6. Fristen regnes fra omdannelsesdatoen, som er dagen efter udløbet af sidste regnskabsår forud for omdannelsesåret¹⁰¹. Dette betyder, at foretages en virksomhedsomdannelse af en virksomhed med kalenderåret som regnskabsår, da er omdannelsesdatoen 1. januar, og omdannelsen skal senest finde sted den 30/6.

Mulighed for at stifte med tilbagevirkende kraft løser et praktisk problem, idet omdannelsesdatoen, jf. VOL § 3, skal være den dag, der følger efter statusdagen for det sidste årsregnskab i den personligt drevne virksomhed. Det vil normalt medføre at omdannelsesdatoen er den 1. januar. Det vil dog ikke være praktisk muligt, at få regnskabet for den personligt drevne virksomhed færdigt tidsnok til at gennemføre stiftelsen pr. 1. januar. Da medfører bestemmelsen jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 6, at det er muligt at foretage stiftelsen med indtil 6 måneders tilbagevirkende kraft. Herved opnås det, at der er tid nok til udfærdigelsen af regnskabet for den personlige virksomhed, samt at få udfærdiget stiftelsesdokumenterne for selskabet¹⁰².

Omdannelsen anses for at have fundet sted, når enten ejeren af den personligt drevne virksomhed har underskrevet stiftelsesbrev eller når der er afholdt stiftende generalforsamling¹⁰³.

¹⁰⁰ Den juridiske vejledning 2015, afsnit C.C.7.2.2

¹⁰¹ Nygaard, Jan & Wøldike, Lars, Skattefri virksomhedsomdannelse, side 31

¹⁰² Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 151

¹⁰³ Nygaard, Jan & Wøldike, Lars, Skattefri virksomhedsomdannelse, side 31

6.1.12 Indsendelse af lovpligtige dokumenter

Ejeren af den personligt drevne virksomhed, skal senest én måned efter omdannelsen indsende dokumenter til den skatteansættende myndighed, det vil sige SKAT. Herudover, skal også opgørelsen over aktiernes eller anparternes anskaffelsessum indsendes, samt dokumentation for at selskabet er anmeldt i Erhvervsstyrelsen, eller at der er sket overdragelse til et allerede eksisterende selskab¹⁰⁴. De dokumenter, som skal indsendes senest én måned efter omdannelse, er jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 7¹⁰⁵:

- Stiftelsesdokument
- Vedtægter
- Protokol for stiftende generalforsamling
- Åbningsbalance
- Vurderingsberetning
- Opgørelse over aktiernes/anparternes anskaffelsessum
- Dokumentation for at selskabet er anmeldt til Erhvervsstyrelsen

6.1.13 Udskudt skat

Ifølge virksomhedsomdannelseslovens § 2, stk. 1, nr. 8, skal der i den selskabsretlige åbningsbalance, uanset bestemmelserne i Årsregnskabsloven, hensættes enhver skat, som forventes afregnet ved fremtidig udligning af forskellen mellem den bogførte værdi og den skattemæssige værdi. Den skattemæssige værdi, kan enten være aktiverens nedskrevne værdi på omdannelsesdatoen, eller en eventuel skattemæssige anskaffelsessum på aktiverne¹⁰⁶. Almindeligt anerkendte danske regnskabsvejledninger finder anvendelse ved indregning og opgørelse af den udskudte skat¹⁰⁷.

Denne bestemmelse blev indsat ved lovændringen i 1999, hvor virksomhedsejeren indtil dette tidspunkt, kunne vælge, om udskudt skat skulle hensættes i åbningsbalancen eller blot medtages i en note til åbningsbalancen. Begrundelsen for at indsætte kravet om, at udskudt skat skal hensættes, er at sikre, at den udarbejde åbningsbalancen, giver et mere retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, herunder fremtidige skatteforpligtelser¹⁰⁸.

Det bemærkes, at der i formuleringen af bestemmelse er lagt vægt på begrebet ”enhver skat”. Dette må nødvendigvis have den betydning, at uanset at skatten vedrører forskellen mellem den bogførte værdi og den skattemæssige værdi, som i henhold til regnskabspraksis eller lovgivningen i øvrigt ikke medfører udskudt skat, skal denne under alle omstændigheder afsættes i åbningsbalancen.

¹⁰⁴ Den juridiske vejledning 2015, afsnit C.C.7.2.2

¹⁰⁵ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 151 (fodnote 63)

¹⁰⁶ Nygaard, Jan & Wøldike, Lars, Skattefri virksomhedsomdannelse, side 32

¹⁰⁷ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 826

¹⁰⁸ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 152-153

6.1.14 Omdannelsesdatoen

Datoen for den åbningsbalance, der udarbejdes i forbindelse med omdannelsen, anses i skattemæssig henseende for omdannelsesdatoen, jf. VOL § 3, stk. 1. Dette vil da være den første dag for det nye selskab. Omdannelsesdatoen er således den dag, der følger efter statusdagen for det sidste årsregnskab i den personligt drevne virksomhed¹⁰⁹. Der kan ikke dispenseres for denne dato. Datoen vil da altid være 1. januar, da en personligt drevet virksomhed altid vil have kalenderåret som regnskabsår.

6.1.15 Første regnskabsår

Den første regnskabsperiode for det nye selskab, skal løbe fra omdannelsesdatoen og udgøre minimum 12 måneder, jf. VOL § 3, stk. 2, 1. pkt. I loven om skattefri virksomhedsomdannelse findes der to undtagelser til længden af denne regnskabsperiode. Ved omdannelse til et allerede eksisterende selskab, kan regnskabsperioden for første regnskabsår udgøre helt op til 18 måneder, jf. VOL § 3, stk. 2, 2. pkt. Herudover kan Told- og Skatteforvaltningen tillade, at den første regnskabsperiode kan omfatte en anden periode end den nævnt i VOL § 3, stk. 2, det vil sige, en anden periode end 12 måneder. For at dette skal kunne lade sig gøre, skal der være særlige forhold der gør sig gældende, jf. VOL § 3, stk. 3. Denne periode kan således både være kortere eller længere end de 12 måneder.

6.2 Konto for opsparet overskud

Når en virksomhed benytter sig af virksomhedsordningen, er det muligt i denne ordning at opdele overskuddet fra virksomheden i et opsparet overskud og i et hævet overskud, jf. VSL § 10, stk. 1 og 2. Det opsparede overskud beskattes med proportional skattesats på 24,5 % (2014-tal). Det opsparede overskud skal registreres på en særskilt konto.

I forbindelse med skattefri virksomhedsomdannelse, kan omdanneren vælge at lade det opsparede overskud indgå i virksomhedsomdannelsen. Såfremt omdanneren vælger dette, vil konto for opsparet overskud nedsætte den skattemæssige anskaffelsessum på aktierne, og virksomhedsskatten bliver således endelig. Hvis omdanneren derimod ikke lader det opsparede overskud indgå i omdannelsen, skal indestående på kontoen for opsparet overskud med tillæg af den dertil svarende virksomhedsskat, medtages til omdannerens personlige indkomst i omdannelsesåret, jf. VSL § 16, stk. 1. Det bemærkes, at der i denne forbindelse ikke er mulighed for at udskyde beskatningen, eller at gemme de opsparede overskud til året efter omdannelsen. Efterbeskatningen er altså endelig, jf. VSL § 16 a, stk. 1, sidste punktum¹¹⁰.

6.3 Skattemæssige konsekvenser for virksomhedsejeren

For virksomhedsejeren i den personligt drevne virksomhed, betyder en omdannelse efter virksomhedsomdannelsesloven, at omdannelsen som udgangspunkt ikke udløser nogen beskatning hos

¹⁰⁹ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 151

¹¹⁰ Nygaard, Jan & Wøldike, Lars, Skattefri virksomhedsomdannelse, side 62

virksomhedsejeren. Den beskatning, der ville være blevet udløst, såfremt der var foretaget en skattepligtig virksomhedsomdannelse, eller hvis virksomheden var blevet solgt, bliver udskudt til det tidspunkt, hvor aktionæren sælger aktierne i selskabet, eller opløser selskabet, henholdsvis det tidspunkt, hvor selskabet afhænder de aktiver, som selskabet har modtaget med succession. Dette fremgår af VOL § 4, stk. 1, hvori det fremgår, at såfremt virksomhedsejeren anvender reglerne om skattefri virksomhedsomdannelse, da indgår fortjeneste og tab på aktiver og passiver i virksomheden ikke i den skattepligtige indkomst. Det er dog kun fortjeneste og tab på aktiver og passiver, der indgår i virksomhedsomdannelsen, som er fritaget fra beskatning. Hvis der eksempelvis indskydes en blandet benyttet ejendom i forbindelse med omdannelsen, vi den del af en eventuel avance eller tab, som vedrører den private andel af ejendommen, skulle beskattes efter reglerne i EBL¹¹¹.

Som følge af, at der ved skattefri virksomhedsomdannelse, er tale om en udskydelse af den latente skat, der hviler på aktiver og passiver, der indgår i virksomhedsomdannelse, skal der foretages en opgørelse over den udskudte skat, som skal fremgå af åbningsbalancen for selskabet. Opgørelsen skal udarbejdes efter VOL § 4, stk. 2. Den skattemæssige værdi af virksomhedens aktiver og passiver opgøres til det kontante beløb, som ville være opnået ved et almindeligt salg af disse.

Det opsparede overskud i virksomheden kan benyttes til nedsættelse af aktiernes skattemæssige anskaffelsessum, såfremt disse indgår i virksomhedsomdannelsen. Man skal dog være opmærksom på, at dette vil medføre, at avancen ved en afhændelse vil blive større. Dette medfører således, at der ikke opnås en skattebesparelse, men blot en skatteudskydelse i forbindelse med skattefri virksomhedsomdannelse.

6.4 Skattemæssige konsekvenser for selskabet

Som tidligere nævnt, bygger den skattefri virksomhedsomdannelse på et successionsprincip, hvilket betyder, at selskabet indtræder i virksomhedens skattemæssige stilling, med hensyn til anskaffelsestidspunkt, anskaffelseshensigt og anskaffelsessum, jf. VOL § 6. Denne bestemmelse fastslår, at aktiver og passiver, der overtages i forbindelse med virksomhedsomdannelse, ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst behandles, som om de var erhvervet af selskabet på de samme tidspunkter, som de er erhvervet af virksomhedsejeren, og for de anskaffelsessummer, hvortil aktiver og passiverne er erhvervet af virksomhedsejeren. Selskabet vil alene succedere i relation til de til virksomheden driftsrelaterede aktiver. De skattemæssige afskrivninger, som er foretaget af den hidtidige ejer, anses for at være fortaget af selskabet i de pågældende indkomstår¹¹². Successionsprincippet betyder endvidere, at selskabet overtager den latente skat, der påhviler aktiverne og passiverne, således at denne skat først udløses, når selskabet afstår de enkelte aktiver.

¹¹¹ Den private del af ejendommen, vil dog ofte kunne afstås skattefrit, jf. Ejendomsavancebeskatningslovens § 8, kendt som parcelhusreglen.

¹¹² Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 828-829

Angående fordringer og gæld, er der således en undtagelse til successionsprincippet, jf. VOL § 6, stk. 1, 3. pkt. Undtagelsen går på, at successionsprincippet ikke finder anvendelse ved fordringer og gæld, som ved afhændelse eller indfrielse til kursværdi på omdannelsesdatoen ikke ville have udløst beskatning eller fradrag hos virksomhedsejeren. Dette skyldes, at disse anses for at være erhvervet af selskabet på omdannelsesdatoen til kursen på dette tidspunkt. Begrundelse for dette er, at personer som udgangspunkt ikke har fradrag for tab på fordringer og gæld, hvorimod et selskab vil have fradrag for et sådan tab. Bestemmelsen er indsat for at forhindre, at et ikke-fradragsberettiget tab for virksomhedsejeren bliver fradragsberettiget som følge af den skattefri virksomhedsomdannelse¹¹³.

Fra indkomståret 2010 er det jf. VOL § 6, stk. 1, 4. pkt. således, at medfører omdannelsen et skift fra realisationsprincip til lagerprincip for et aktiv eller et passiv, skal selskabet anses for at have erhvervet eller påtaget sig forpligtelsen for de pågældende aktiver eller passiver på omdannelsesdatoen, til den værdi, som virksomhedsejeren har erhvervet disse for. Selskabet succederer i den hidtidige ejers anskaffelsessummer¹¹⁴.

Successionsprincippet, jf. VOL § 6, medfører endvidere, at selskabet indtræder i virksomhedens spekulations- og næringshensigt, jf. VOL § 6, stk. 2. Har virksomhedsejeren således erhvervet et aktiv i spekulations- eller næringsøjemed, vil selskabet som følge af succession indtræde i denne status¹¹⁵.

Ved blandet benyttede aktiver, er den private del af et blandet benyttet aktiv ikke omfattet af virksomhedsomdannelseslovens regler, fordi der ikke er tale om overdragelse af den del af en virksomhed. Ejers overdragelse af den private andel af det blandet benyttede aktiv, er således en sædvanlig afståelse til selskabet. Dermed er det kun den del af det blandet benyttede aktiv, der er erhvervsmæssigt anvendt, som selskabet succederer i ved omdannelsen. Den erhvervsmæssigt benyttede del af aktivet opgøres som forholdet mellem afskrivninger, som ejeren i alt har fratrukket ved indkomstopgørelsen, herunder forskuds- og forlods afskrivninger og afskrivninger, som ejeren kunne have fratrukket, hvis aktivet udelukkende havde været benyttet erhvervsmæssigt. Når de afskrivninger, som ejeren kunne have fratrukket, såfremt det blandet benyttede aktiv udelukkende havde været benyttet erhvervsmæssigt, skal opgøres, anvendes de afskrivningsprocenter, som ejeren faktisk har anvendt¹¹⁶.

Såfremt der er uudnyttede underskud i den personligt drevne virksomhed i tiden før virksomhedsomdannelsen, er det ikke muligt, at få disse underskud fremført af selskabet efter omdannelsen, jf. VOL § 8, stk. 1.

¹¹³ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 165

¹¹⁴ Den juridiske vejledning 2015, afsnit C.C.7.2.7

¹¹⁵ Den juridiske vejledning 2015, afsnit C.C.7.2.7

¹¹⁶ Den juridiske vejledning 2015, afsnit C.C.7.2.7

6.5 Korrektion – omgørelse

I den skattefri virksomhedsomdannelse er der en række krav og betingelser, der skal opfyldes førend det er muligt at anvende regler i loven og skattefri virksomhedsomdannelse. Såfremt disse betingelser ikke overholdes, vil virksomhedsomdannelsen som udgangspunkt blive skattepligtig. Dette viser sig, blandt andet, hvis SKAT ikke mener, at det der indskydes i selskabet kan anses for værende en selvstændig virksomhed, eller såfremt SKAT ikke mener, at samtlige aktiver og passiver, der relaterer sig til virksomheden, er indskudt i selskabet.

Er det derimod betingelsen i VOL § 2, stk. 1, nr. 5, om at der ikke må være negativ indskudskonto eller negativ anskaffelsessum på aktierne, der ikke er opfyldt, og det skyldes manglende opfyldelse af betingelsen for ændret skatteansættelse, kan reglerne i VOL alligevel finde anvendelse. Dette kræver blot, at virksomhedsejeren udligner den negative indskudskonto eller negative anskaffelsessum ved en indbetaling til selskabet, dog senest én måned efter, at myndighederne har givet meddelelse om, at betingelsen ikke er opfyldt. Skyldes det blot, at virksomhedsejeren har overset kravet, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 5, kan omdannelsen alligevel finde sted. Det vil dog her ligeledes være et krav, at den negative indskudskonto eller negative anskaffelsessum udlignes¹¹⁷.

Fraviger virksomhedsejeren kravet om rettidig indsendelse af dokumenter til myndigheder, jf. kravet af VOL §2, stk. 1, nr. 6, vil dette ikke nødvendigvis medfører, at reglerne i virksomhedsomdannelsesloven ikke kan finde anvendelse. SKAT kan nemlig give tilladelse til, at loven alligevel finder anvendelse på trods af overskridelsen af tidsfristen på én måned.

Såfremt virksomhedsomdannelsen er gennemført skatteretligt, og SKAT efterfølgende vurderer, at én eller flere af omdannelseslovens betingelser ikke er opfyldt, vil der ikke kunne foretages omgørelse af den disposition, at virksomheden er indskudt i selskabet såfremt selskabet allerede er registreret i Erhvervsstyrelsen. I et sådant tilfælde, vil selskabet således være stiftet med den konsekvens, at stiftelsen af selskabet bliver skattepligtig, idet betingelserne i virksomhedsomdannelsesloven ikke er opfyldt. Dog vil det i et vist omfang være muligt, at opnå en tilladelse til skatteretlig omgørelse, jf. Skatteforvaltningslovens § 29, således, at reglerne i virksomhedsomdannelsesloven alligevel kan finde anvendelse, på trods af den manglende opfyldelse af betingelserne heri¹¹⁸. Omgørelsen kan dog aldrig påvirke det faktum at selskabet er stiftet. Der er dog en række betingelser som skal være opfyldt førend, der kan opnås tilladelse til skatteretlig omgørelse. Disse er som følger¹¹⁹:

- Skatteansættelsen skal hvile på en privatretlig disposition, der kan opgøres

¹¹⁷ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 166

¹¹⁸ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 167

¹¹⁹ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 168

- Dispositionen må ikke i overvejende grad have været båret af hensyn til at spare eller udskyde skatter eller afgifter
- Dispositionen skal utvivlsomt have haft utilsigtede skattemæssige virkninger, der er væsentlige
- Dispositioner skal have været lagt klart frem for myndighederne
- De privatretlige virkninger af den ændring af dispositionen, der ønskes tillagt skattemæssig virksomhed, skal være enkle og overskuelige
- At alle, der skatteretligt vil blive berørt af en tilladelse til omgørelse, skal tiltræde omgørelsesordningen

Det må kunne konkluderes, at praksis udviser en vid fortolkning af muligheden for at opnå omgørelse. Det vurderes, at være rimeligt i forhold til den række af konsekvenser der vil fremkomme, ved en manglende opfyldelse af betingelserne i VOL, da manglende opfyldelse af betingelserne vil medføre, at omdannelsen vil blive skattepligtig.

6.6 Delkonklusion

Denne skattefri virksomhedsomdannelse efter virksomhedsomdannelsesloven bygger på et successionsprincip, som betyder, at selskabet indtræder i virksomhedsjeren skattemæssig stilling, i forhold til de aktiver og passiver, som overdrages til selskabet i forbindelse med virksomhedsomdannelsen. Selskabet succederer således i omdannerens skattemæssige stilling med hensyn til anskaffelsestidspunkt, anskaffelseshensigt og anskaffelsestidspunkt, samt i de skattemæssige afskrivninger. Selskabet overtager således den latente skat, der påhviler aktiver og passiverne. Den latente skat udløses først, når selskabet afhænder de enkelte aktiver.

I den skattefri virksomhedsomdannelse er der en række krav og betingelser, der skal opfyldes førend det er muligt at anvende regler i loven om skattefri virksomhedsomdannelse. Disse betingelser stiller både krav til virksomheden, selskabet, omdanneren og selve virksomhedsomdannelsen. Opfyldes disse betingelser ikke, kan reglerne i virksomhedsomdannelsesloven som udgangspunkt ikke finde anvendelse, og virksomhedsomdannelsen vil således blive skattepligtig.

Den første betingelse som skal være opfyldt er, at der skal være tale om en ”virksomhed”, jf. VOL § 1. Dette betyder, at der altså ikke kan omdannes enkeltstående aktiver. Derudover er det et krav, at der er tale om en bestående, samt eksisterende virksomhed, hvilket både skal være tilfældet på omdannelsesdatoen og omdannelsestidspunktet. Den personligt drevne virksomhed kan omdannes til både et nystiftet selskab og et allerede eksisterende selskab, et skuffeselskab.

For at en person kan omdanne sin virksomhed skattefrit efter reglerne i virksomhedsomdannelsesloven, skal denne være fuldt skattepligtig til Danmark, jf. KSL § 1 (eller DSKL § 1, stk. 2).

Kravene til selve omdannelsen findes i VOL § 2, stk. 1, nr. 2-7, samt i VOL § 3. Et af de væsentligste krav i VOL § 2, er at samtlige aktiver og passiver skal indgå i virksomhedsomdannelsen. Bestemmelse omfatter også blandet benyttede aktiver, så længe det vurderes, at disse har erhvervsmæssig tilknytning til virksomheden. Undtagelserne til denne bestemmelse er en ejendom, beløb hensat til senere hævnning samt beløb på mellemregningskonto. Omdanneren har mulighed for selv at vælge, hvorvidt disse skal indgå i omdannelsen.

Vederlæggelsen for omdannelsen, sker udelukkende i form af aktier. Pålydendet af disse, skal svare til den samlede aktiekapital. Det er således ikke muligt, i forbindelse med omdannelsen, at tilføje yderligere kapital fra udenforstående.

Anskaffelsessummen for aktierne, skal opgøres i forbindelse med omdannelsen. Anskaffelsessummen må som udgangspunkt ikke være negativ. Men såfremt virksomhedsejeren har anvendt virksomhedsordningen i året forud for virksomhedsomdannelsen, finder betingelsen om, at anskaffelsessummen ikke må være negativ, ikke anvendelse, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 5, 2. punkt. Virksomhedsomdannelsen kan således gennemføres, selvom der er negativ anskaffelsessum på aktierne, hvis blot indskudskontoen ikke er negativ. Har virksomhedsejeren året forud for omdannelsen benyttet virksomhedsordningen, er det et krav at indskudskontoen ikke må være negativ.

Ved brug af reglerne om skattefri virksomhedsomdannelselse, har virksomhedsejeren mulighed for at omdanne sin virksomhed med op til 6 måneders skattemæssigt tilbagevirkende kraft. Dette er praktisk godt, da omdannelsesdatoen skal være den dag, der følger efter statusdagen for sidste årsregnskab. Bestemmelsen har den praktiske betydning, at det nu er muligt, at få færdiggjort virksomhedens årsregnskab, inden stiftelsen af det nye selskab. Omdannelsen skal anmeldes senest én måned efter, at denne er foretaget. Den første dag for det nye selskab er omdannelsesdatoen, som er den dato, der følger efter statusdagen for den personligt drevne virksomhed. Endvidere skal det første regnskabsår løbe fra omdannelsesdatoen og udgøre 12 måneder. Dette krav kan der dog dispenseres fra, således, at selskabets første regnskabsår kan være op til 18 måneder, maksimalt.

I åbningsbalancen skal der ifølge virksomhedsomdannelseslovens § 2, stk. 1, nr. 8, uanset bestemmelserne i Årsregnskabsloven, hensættes *enhver skat*, som forventes afregnet ved fremtidig udligning af forskellen mellem den bogførte værdi og den skattemæssige værdi.

Såfremt virksomhedsejeren har anvendt virksomhedsordningen og har oparbejdet et opsparet overskud, kan disse anvendes til at nedsætte værdien af aktiernes anskaffelsessum. De opsparede overskud kan også benyttes til udligning af en eventuel negativ indskudskonto. Anvendes de opsparede overskud ikke skal indestående på kontoen for opsparet overskud medtages til omdannerens personlige indkomst i omdannelsesåret.

Såfremt SKAT ikke mener, at betingelserne for skattefri virksomhedsomdannelse er opfyldt, kan SKAT underkende omdannelsen, og den bliver dermed skattepligtig. Der er dog i enkelte tilfælde mulighed for at foretage korrektion eller omgørelse på omdannelsen således, at kravene til omdannelse alligevel bliver opfyldt og så omdannelsen kan foretages skattefrit.

7. Præsentation af case HO Regnskabsservice

Casen omkring HO Regnskabsservice er en fiktiv case, som jeg har tilpasset således, at den indeholder de aspekter og problemstillinger, som er relevante og interessante i forhold til denne hovedopgave.

HO Regnskabsservice er en virksomhed, som har specialiseret sig i at hjælpe iværksættere og mindre virksomheder med stort set alle emner inden for økonomi og regnskab. Disse opgaver består blandt andet i bogføring og indberetning af moms, årsregnskaber, løn og rådgivning i forbindelse med opstart. HO Regnskabsservice's kundekreds består primært af iværksættere og enkeltmandsvirksomheder.

HO regnskabsservice blev grundlagt i 2000, hvor Henrik Olesen, herefter HO, efter en del år som revisor i større revisionsvirksomheder, havde et ønske om, at hjælpe mindre virksomheder og iværksættere med at lette deres udfordringer i forbindelse med bogføring, samt udarbejdelse af årsregnskaber. Det havde altid været et stort ønske for HO, at starte sin egen virksomhed med netop dette formål. HO er i dag 55 år, gift og har to børn, en søn og en datter på henholdsvis 21 og 25.

Henrik Olesen har altid været ambitiøs, og vil derfor gerne over den næste årrække udvide sin virksomhed, således virksomheden kan blive en endnu stærkere og den bedste sparringspartner for de mindre virksomheder, og især for iværksætterne, som HO brænder for at hjælpe succesfuldt i gang. Derudover vokser efterspørgslen fra nye kunder af mindre virksomheder, og HO mener nu, at det vil et godt tidspunkt fremtidssikre sin virksomhed og han vil gerne træde styrket ind i fremtiden. Første skridt på vejen til dette, er at omdanne sin virksomhed til et aktieselskab. HO er af den overbevisning, at omdannelsen til et aktieselskab er mest fordelagtig i forhold til at nå sin målsætning, og at virksomheden på denne måde kommer til at stå bedre rustet, rent økonomisk. HO ønsker blandt andet at begrænse sin økonomiske hæftelse, hvilket han vil kunne opnå, hvis virksomheden drives i selskabsform.

I 2008 købte HO en mindre kontorbygning til virksomheden og dens ansatte, da det ikke længere kunne betale sig at benytte sig af de lejede lokaler.

Det er endnu uvist om ét af de to børn ønsker at overtage forretningen efter HO. Skal virksomheden ikke overtages af ét af de to børn, vil det være nærliggende for HO at sælge virksomheden, når HO en gang skal på pension. HO mener, at med virksomheden drevet i selskabsform, vil det være enklere at sælge

virksomheden til en ekstern køber. Dette fordi, at der efter omdannelsen blandet andet vil kunne fremvises en goodwill, som kan synliggøre, at selskabet har værdi.

HO Regnskabsservice's årsregnskab følger kalenderåret, og nedenfor er virksomhedens balance pr. 31-12-2014:

Aktiver	Kr.	Passiver	Kr.
Grunde og bygninger	4.155.000	Egenkapital	2.145.000
Andre anlæg, driftsmidler og inventar	300.000	Gæld til realkreditinstitutioner	3.250.000
Materialle anlægsaktiver	4.455.000	Kreditinstitutter	250.000
Anlægsaktiver i alt	4.455.000	Langsigtede gældsforpligtelser i alt	3.500.000
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	950.000	Anden gæld	110.000
Tilgodehavender i alt	950.000	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	110.000
Likvide beholdninger	350.000		
Omsætningsaktiver i alt	1.300.000		
Aktiver i alt	5.755.000	Passiver i alt	5.755.000

Tabel 2. Balance pr. 31-12-2014 for HO Regnskabsservice. Kilde: Egen tilvirkning

Posten ”grunde og bygninger” dækker over købet af førnævnte kontorbygning. Bygningen er beliggende i Taastrup og anvendes som kontor for HO og hans personale.

Andre anlæg, driftsmidler og inventar dækker over én bil som benyttes til kundebesøg for de forskellige medarbejdere, derudover dækker posten over noget inventar, samt øvrigt driftsmateriel.

De langsigtede gældsforpligtelser er opstået i forbindelse med købet af ejendommen i 2008.

HO Regnskabsservice har forud for virksomhedsomdannelsen benyttet virksomhedsordningen. Hertil kan oplyses følgende:

År	Omsætning	Årets resultat
2012	1.500.000	618.450
2013	2.000.000	700.600
2014	2.500.000	981.475

Tabel 3: Seneste tre års hovedtal, kilde: Egen tilvirkning

Indskudskonto: -55.000
 Opsparet overskud: 550.000

Derudover kan det oplyses, at de skattemæssige værdier af andre anlæg, driftsmidler og inventar udgør kr. 265.701.

I tabellen nedenfor vises de skattemæssige afskrivninger og værdier af ejendommen:

	Afskrivnings-	Kontant	Ikke	Afskrivnings-	Akkumuleret	Årets	Restværdi
	sats	anskaffelses-	afskrivnings-	grundlag	afskrivning	afskrivninger	
		sum	berettiget		primo		
Bygning ansk. 1/1-2008		3.200.000,0	-3.200.000,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grund		670.000,0	-670.000,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Installation	4%	285.000,0	0,0	285.000,0	68.400,0	11.400,0	205.200,0
I alt		4.155.000,0	0,0	285.000,0	68.400,0	11.400,0	205.200,0

Tabel 4: Skattemæssige afskrivninger pr. 31-12-2014. Kilde: Egen tilvirkning

Kontorbygningen blev købt for kr. 4.155.000. Anskaffessummen fordeler sig om jf. ovenstående tabel 4. Jf. AL § 14 kan erhvervsmæssigt benyttede bygninger afskrives skattemæssigt, men da bygningen anvendes til kontor, kan der dog, jf. afskrivningslovens § 14, stk. 2, nr. 1 ikke foretages skattemæssige afskrivninger. Der kan desuden heller ikke afskrives på grunden, da denne ikke er afskrivningsberettiget. Dog kan der jf. afskrivningslovens § 15, stk. 2 foretages afskrivninger på installationer, der udelukkende benyttes erhvervsmæssigt. Der kan således afskrives på bygningens installationer. Afskrivningsprocenten er jf. afskrivningslovens § 17 på installationen 4 %. Der er derfor foretaget afskrivninger fra og med 2008 på 4 %.

7.1 Struktur efter virksomhedsomdannelsen

Efter virksomhedsomdannelsen af HO Regnskabsservice, bliver den personligt ejede virksomhed drevet videre i selskabsform under navnet HO Regnskabsservice A/S. Den tidligere ejer af den personligt drevne virksomhed Henrik Olesen, vil nu være hovedaktionær i selskabet HO Regnskabsservice A/S, og aktierne vil være 100 % ejet af Henrik Olesen.

8. Virksomhedsomdannelselse i HO Regnskabsservice

I dette kapitel vil jeg i praksis foretage virksomhedsomdannelselse af HO Regnskabsservice. Dette vil være både den skattepligtige (afsnit 8.2) og den skattefri virksomhedsomdannelselse (afsnit 8.3). Inden selve omdannelsen af HO Regnskabsservice, bliver virksomhedens aktiver og passiver værdiansat i afsnittet Værdiansættelse af HO Regnskabsservice (afsnit 8.1). Omdannelsen tager udgangspunkt i en fiktiv casevirksomhed, som er fremstillet til formålet. Motivationen for virksomhedens omdannelse, kan se af kapitel 7.

8.1 Værdiansættelse af HO Regnskabsservice

Førend en virksomhedsomdannelse kan foretages, skal de enkelte aktiver og passiver i virksomheden værdiansættes. I kapitel 4 er der beskrevet den grundlæggende teori bag værdiansættelsen af de enkelte aktiver og passiver. Værdiansættelsen skal ske til handelsværdien, uanset om der er tale om den skattepligtige eller skattefri virksomhedsomdannelse. De efterfølgende afsnit vil indeholde selve værdiansættelsen til handleværdi, af virksomhedens aktiver og passiver.

8.1.1 Goodwill

Som gennemgået i afsnit 4.1 skal goodwill værdiansættes til handelsværdien. Handelsværdien for goodwill værdiansættes efter et skøn, hvor der tages højde for de konkrete omstændigheder. Såfremt der ikke foreligger særlige holdepunkter for værdiansættelsen af goodwill til handelsværdien, har Ligningsrådet vedtaget en vejledning til værdiansættelsen af goodwill, som benyttes som skøn over handelsværdien ved overdragelse af goodwill mellem interesseforbundne parter. Disse vejledninger findes i TSS-Cirkulære 2000-10. Det første, der skal vurderes, er hvorvidt det kan forsvares, at der er grundlag for den skattemæssige definition af goodwill. Der skal være tale om en afståelse af en kundekreds eller forretningsmæssige relationer. I forbindelse med HO Regnskabsservice's vurderes det, at der i gennem de seneste mange år er opbygget et stort kundekartotek, som i forbindelse med omdannelsen, skal afstås til selskabet. Dette sammenholdt med HO's egne erfaring, og gode omdømme blandt kunderne, må det vurderes, at der er belæg for at foretage en beregning af goodwill i HO Regnskabsservice.

Med udgangspunkt i TSS-Cirkulære 2000-10 har jeg udarbejdet nedenstående til fastansættelsen af handelsværdien for goodwill i HO Regnskabsservice:

Goodwillberegning for HO Regnskabservice

	3. sidste år 2012	2. sidste år 2013	Sidste år 2014
Regnskabsmæssige resultat	618.450	700.600	981.475
÷ finansielle indtægter	-20.000	-15.000	-12.000
+ finansielle udgifter	100.000	96.400	88.000
Regnskabsmæssige resultat	698.450	782.000	1.057.475
Vægtning	1	2	3
Vægtning, kr.	698.450	1.564.000	3.172.425
SUM			5.434.875
Vægtet, reguleret resultat (sum divideret med 6)			905.813
+ Udviklingstendens (1.057.475 - 698.450)/2			179.513
			1.085.325
÷ Driftsherreløn, 50 % (min. 250.000, max. 1.000.000)			-542.663
÷ Forrentning af aktiver, 5 % af 5.755.000 (kapitalafkastsats 2% + 3%)			-287.750
Rest til forrentning af Goodwill			254.913
Kapitaliseringsfaktor 2,7 (10 % over 7 år)			688.264
Den beregnede Goodwillværdi bliver således			688.000

Tabel 5, Goodwillberegning for HO Regnskabservice, kilde: TSS-Cirkulære 2000-10

Som det fremgår af ovenstående, skal der kun korrigeres for de finansielle poster. Dette skyldes, at der ikke er medarbejdende ægtefælle. De korrigerede resultater vægtes, og det sidste regnskabsår vægter mere end de 2 øvrige. Dertil reguleres der for udviklingstendensen, da der i alle 3 regnskabsår har været en fremgang på det regnskabsmæssige resultat. Til sidste reguleres for driftsherreløn og forrentning af virksomhedens samlede aktiver. Driftsherrelønnen overskrider ikke det tilladte interval og denne udgør kr. 542.663,-.

Slutteligt fremkommer den endelig Goodwill-værdi ved at gange med kapitaliseringsfaktoren 2,7. Valget af kapitaliseringsfaktor fremgår af afsnit 4.1.2.5.

Til sidst skal vurderes, om den beregnede goodwill kan antages at svare til handelsværdien. Det er min vurdering, at der ikke foreligger andre forhold, der bør medføre en anden goodwill værdi end den beregnet af ovenstående tabel. Den beregnede goodwillværdi lyder således på kr. 688.000.

8.1.2 Fast ejendom

Værdiansættelsen af fast ejendom skal ske til handelsværdien, og svarer overens med, hvad en uafhængig tredjemand ville have givet for ejendommen. Som skrevet i afsnit 4.2 skete værdiansættelsen tidligere efter TSS-Cirkulære 2000-5, men er nu flyttet til Den Juridiske Vejledning. Dette er således mit udgangspunkt for værdiansættelsen af ejendommen i HO Regnskabservice.

Når der er tale om værdiansættelse af en ejendom i forbindelse med virksomhedsoverdragelse, er her også tale om interesseforbundne parter. Når det skal vurderes om værdiansættelsen af ejendommen er korrekt, vil den seneste offentliggjorte ejendomsvurdering være en rettesnor herfor¹²⁰.

Da der i seneste år har været en del tvivl omkring SKATs ejendomsvurderinger, blev det besluttet, at HO Regnskabsservice's ejendom skulle vurderes af en ekstern ejendomsmægler med speciale i erhvervsmæssigt benyttede ejendomme. Denne eksterne ejendomsmægler kom frem til en vurdering på kr. 5.000.000, samlet set for hele ejendommen. Denne vil blive benyttet i ejendomsavanceopgørelsen. Salgssummen anses for værende korrekt i forhold til ejendommens værdi. Salgssummen fordeler sig som følger:

Grund	730.000,0
Bygning	4.000.000,0
Installationer	270.000,0
I alt:	5.000.000,0

8.1.2.1 Genvundne afskrivninger

De genvundne afskrivninger, opgøres som forskellen mellem ejendommens købesum og den nedskrevne værdi. Ved afskrivning på ejendommen fratrækkes en del af anskaffelsessummen løbende i den skattepligtige indkomst på baggrund af en forventning om nedgang i bygningens værdi.

Ved afståelse eller overdragelse af bygninger eller installationer, skal disse opgøres selvstændigt. Fortjenesten skal opgøres som forskellen mellem salgssummen og den nedskrevne værdi. Sidstnævnte værdi opgøres som de afskrivningsberettigede udgifter til anskaffelse, forbedringer mv. med fradrag af samtlige foretagne afskrivninger, jf. AL § 21, stk. 2. De genvundne afskrivninger kan dog højst beskattes med det beløb, der svarer til samtlige skattemæssige afskrivninger.

HO Regnskabsservice købte i 2008 en kontorbygning, med en anskaffelsessum på kr. 4.155.000. Indeholdt i den kontante anskaffelsessum er installationen på kr. 285.000, samt en grund til kr. 670.000. Der kan ikke afskrives på hverken grunden, eller kontorbygningen, jf. AL § 14, stk. 2, nr. 1. Derved kan der heller ikke være genvundne afskrivninger på kontorbygningen. Det fremgår af AL § 21, stk. 2, at genvundne afskrivninger skal opgøres særskilt for hver bygning eller installation, og der skal derfor foretages opgørelse over de genvundne afskrivninger for installationen. Installationen har en værdi af kr. 270.000, hvorfor denne værdi anvendes som salgsværdi ved overdragelsen. De genvundne afskrivninger er opgjort som følger:

¹²⁰ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oID=363268>

Opgørelse af genvundne afskrivninger på installationen

		Kr.
Kontant omregnet salgssum		270.000,0
Kontantomregnet anskaffelsessum	285.000,0	
Afskrivninger	45.600,0	
Den nedskrevne værdi		239.400,0
Fortjeneste		30.600,0
Til beskatning efter AL § 21, stk. 2		30.600,0

Tabel 6. Opgørelse af genvundne afskrivninger på installationer¹²¹.

De genvundne afskrivninger udgør alene fortjenesten for HO Regnskabsservice. Havde fortjenesten på de genvundne afskrivninger oversteget afskrivningerne, kunne de genvundne afskrivninger have været maksimeret til kr. 45.600. Der er således ikke-genvundne afskrivninger på kr. 15.000. Dette beløb overføres til ejendomsavanceopgørelsen og kan således fragå i anskaffelsessummen, jf. EBL § 5, stk. 4, nr. 1¹²².

8.1.2.2 Ejendomsavanceopgørelse

Når der er foretaget opgørelse af de genvundne afskrivninger skal der foretages en opgørelse over avancen ved overdragelsen af ejendommen. Fortjenesten, eller tabet, opgøres som forskellen mellem den kontante afståelsessum og den kontante, *regulerede*, anskaffelsessum. Reguleringen består i tillæg til anskaffelsessummen og i nogle tilfælde nedsættelse af anskaffelsessummen. Nedsættelsen kan f.eks. være ikke-genbeskattede afskrivninger¹²³.

¹²¹ Modellen er baseret på Figur 45 "Genvundne afskrivninger ved afståelse af installationer i ikke-afskrivningsberettigede bygninger, men erhvervsmæssigt anvendte bygninger" i Skattemæssige afskrivninger – Skemadel, Bech, Søren m.fl., side 80

¹²² Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 532

¹²³ Skattemæssige afskrivninger – Tekstdel, Bech, Søren m.fl., side 198

Ejendomsavanceopgørelsen for HO Regnskabsservice's bygning er som følger:

Ejendomsavanceopgørelse for HO Regnskabsservice

	Kr.	Kr.
Afståelsessum		
Kontant afståelsessum for hele ejendommen	5.000.000,0	
Salgsomkostninger for hele ejendommen	-40.000,0	
Reguleret afståelsessum	<u>4.960.000,0</u>	4.960.000,0
 Anskaffelsessum		
Kontant anskaffelsessum for hele ejendommen	4.155.000,0	
Købsomkostninger for hele ejendommen	0,0	
10.000 kr. pr. år fra anskaffelsen til året før salg 2008 - 2014	70.000,0	
Evt. vedligehold over 10.000 og ikke fradraget	0,0	
Ikke-genbeskattede afskrivninger	-15.000,0	
Reguleret anskaffelsessum	<u>4.210.000,0</u>	-4.210.000,0
 Fortjeneste til beskatning		750.000,0

Tabel 7. Ejendomsavanceopgørelse for HO Regnskabsservice¹²⁴.

Afståelsessummen omregnes til kontantværdi pr. afståelsedagen, det vil sige den dag, der er indgået bindende aftale om overdragelse af ejendommen¹²⁵. Afståelsessummen er kr. 5.000.000, reguleret for salgsomkostninger i forbindelse med salget af ejendommen. Salgsomkostningerne her er benyttet til betaling af ejendomsmægleren, samt advokatbistand i forbindelse med udarbejdelsen af skødet.

Som anskaffelsessummen anvendes normalt den faktiske, kontante anskaffelsessum. Ved opgørelsen af anskaffelsessummen skelnes der mellem om ejendommen er erhvervet før eller efter 19. maj 1993. Såfremt ejendommen er erhvervet før 19. maj 1993, er der 4 måder, hvorpå anskaffelsessummen kan opgøres¹²⁶. HO Regnskabsservice har erhvervet deres ejendom efter 19. maj 1993, hvorfor der her benyttes den rent faktiske kontante anskaffelsessum. Anskaffelsessummen for HO Regnskabsservice reguleres herefter med købsomkostninger (0,00 kr.) og 10.000 kr. for anskaffelsesåret og hvert af de efterfølgende år, dog ikke salgsåret, jf. EBL § 5, stk. 1. Dette tillæg opfattes som en slags kompensation for småforbedringer på ejendommen¹²⁷. HO Regnskabsservice har ejet ejendommen fra 2008 til og med 2014, og ejendommen afstås i forbindelse med omdannelsen. Der kan også reguleres for yderligere vedligehold, men der har ikke været sådant mens HO Regnskabsservice har ejet ejendommen. Til sidst reguleres for ikke-genbeskattede afskrivninger. Her reguleres for 15.000 kr. for ikke genvundne afskrivninger, jf. EBL § 5, stk. 4, nr. 1.

¹²⁴ Modellen er baseret på Principskitsen i Skattemæssige afskrivninger – Skemadel, Bech, Søren m.fl., side 140

¹²⁵ Skattemæssige afskrivninger – Tekstdel, Bech, Søren m.fl., side 201

¹²⁶ Skattemæssige afskrivninger – Tekstdel, Bech, Søren m.fl., side 201-202

¹²⁷ Skattemæssige afskrivninger – Tekstdel, Bech, Søren m.fl., side 203

8.1.3 Driftsmidler

Værdiansættelsen af driftsmidler skal ske til handelsværdien, det vil sige, hvad der svarer til den værdi som tredjemand ville give for disse. Denne værdi kontantomregnes til brug for opgørelsen af fortjenesten. Det er muligt i forbindelse med virksomhedsomdannelsen, at vælge at indhente en vurdering fra en uafhængig branchekyndig person, som kan underbygge værdiansættelsen af det enkelte aktivs handelsværdi. En værdi fremkommet på baggrund af en ekstern vurdering, vil som hovedregel afspejle den pris som ville være opnået gennem forhandling mellem uafhængige parter.

I HO Regnskabsservice er der driftsmidler i regnskabet for kr. 300.000, mens den skattemæssige værdi af driftsmidlerne udgør kr. 265.701. I HO Regnskabsservice er der en bil, hvis værdi er nedskrevet til kr. 211.000. Aktiverne er blevet vurderet af en uafhængig branchekyndig person, som har vurderet den samlede værdi af andre anlæg, driftsmidler og inventar til kr. 320.000. Bilen er vurderet til kr. 240.000 ud af den samlede saldo for aktiver, og bilen benyttes kun til erhvervsmæssige formål i virksomheden.

Opgørelsen af den skattemæssige værdi, skal som udgangspunkt ske aktiv for aktiv, for at tilsi- kke, at et eventuelt tab på et overdraget aktiv, ikke kan modregnes i fortjeneste på et andet overdraget aktiv. Den skattemæssige anskaffelsessum opgøres som handelsværdien¹²⁸, fratrukket den skattepligtige fortjeneste, der ville være opnået ved et almindeligt salg¹²⁹. Handelsværdien er den værdi som benyttes i åbningsbalancen.

8.1.4 Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser

Som nævnt i afsnit 4.4, skal tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser værdiansættes til handelsværdien, som normalt svarer til den skattemæssigt bogførte værdi. I HO Regnskabsservice udgør tilgodehavender fra salg og tjenesteydelse kr. 950.000. Der er ikke hensat til forventet tab på disse debitorer pr. 31-12-2014, hvorfor den regnskabsmæssige værdi og den skattemæssige værdi for tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser er den samme. Således, skal der ej heller afsættes udskudt skat i åbningsbalancen ved skattefri virksomhedsomdannelsen. I åbningsbalancen vil tilgodehavender fra salg og tjenesteydelse indgå med kr. 950.000.

8.1.5 Likvide beholdninger

Som nævnt i afsnit 4.5, skal de likvide beholdninger værdiansættes til handelsværdien, da udgangspunktet er, at alle aktiver og passiver skal indregnes til denne værdi. Da likvide beholdninger vurderes, at kunne sælges til den bogførte værdi, vil det således også være denne, der udgør selskabets skattemæssige værdi. Som følge heraf indgår de likvide beholdninger med kr. 350.000 både som den skattemæssige og den regnskabsmæssige værdi i åbningsbalancen. Da der således ikke er forskel mellem den skattemæssige og den regnskabsværdi af likvider, da skal der ikke afsættes udskudt skat.

¹²⁸ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 158, fodnotes 69. Driftsmidler skal medtages til handelsværdien og ikke bogført værdi

¹²⁹ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 158

8.1.6 Gæld

Gældsforpligtelserne i HO Regnskabsservice er aflagt til kursværdi, hvorfor der ikke er forskel mellem den skattemæssige værdi og den regnskabsmæssige værdi af disse. Således kan værdierne fra ultimo balancen i den personligt drevne virksomhed overføres til åbningsbalancen i selskabet. Værdierne som medtages udgør følgende:

Gæld til realkreditinstitut: kr. 3.250.000

Gæld til kreditinstitutter: kr. 250.000

Anden gæld: kr. 110.000

8.2 Skattepligtig virksomhedsomdannelse af HO Regnskabsservice

Som tidligere nævnt sker en skattepligtig virksomhedsomdannelse efter afståelsesprincippet. Afståelsen skal ske til handelsværdier. Herudover vil et eventuelt opsparet overskud i virksomhedsordningen også komme til beskatning, som følge af at virksomhedsejeren udtræder af virksomhedsordningen.

HO Regnskabsservice opfylder betingelserne om omdannelse med skattemæssige tilbagevirkende kraft, hvilket bevirker, at det letter virksomhedsomdannelse, da vi nu kan anvende værdierne fra senest aflagte regnskab, hvilket i dette tilfælde er 31. december 2014. Herved er aktiverne og passiverne allerede opgjort, hvorfor der nu kan foretages en skattepligtig virksomhedsomdannelse af HO Regnskabsservice.

Ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse, skal der laves en opgørelse over avancen ved afståelsen af den personlige virksomhed, hvorved ejeren bliver beskattet af den eventuelle gevinst i afståelsesåret. I forrige afsnit 8.1, er værdiansættelsen foretaget af de enkelte aktiver og passiver, nu skal avancerne opgøres, og der skal udarbejdes en åbningsbalance, samt aktiernes skattemæssige anskaffelsessum.

8.2.1 Goodwill

Goodwillen i HO Regnskabsservice er opgjort til kr. 688.000 (afsnit 8.1.1). Jf. AL § 40, stk. 6, skal fortjeneste og tab på goodwill medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i afståelsesåret. Når virksomhedsomdannelsen foretages efter afståelsesprincippet betyder dette, at HO skal beskattes af den avance, der opstår i forbindelse med salget af goodwill til selskabet. Dette medfører, at HO vil blive beskattet med kr. 688.000 i sin personlige indkomst i afståelsesåret. Fra virksomhedens regnskab pr. 31-12-2014 er der ikke indregnet goodwill, hvorfor den skattemæssige værdi heraf er kr. 0. Avancen, beregnet som forskellen mellem handelsværdien og den skattemæssige værdi, er beregnet således:

Avance Goodwill	Kr.
Handelsværdien af goodwill	688.000
Skattemæssig værdi af goodwill	0
Avance	688.000

Tabel 8. Avance goodwill. Kilde: Egen tilvirkning

Goodwillen vil herefter blive indsat som et aktiv i selskabets åbningsbalance. Værdien af goodwill vil for selskabet både være den skattemæssige og regnskabsmæssige anskaffelsessum. Dette vil endvidere blive benyttet som afskrivningsgrundlag for selskabet. Der kan således afskrives på goodwillen med op til 1/7 årligt af de kr. 688.000 i den skattepligtige indkomst, jf. AL § 40, stk. 2.

8.2.2 Ejendommen

Ved den skattepligtig virksomhedsomdannelse, vil anskaffelsessummen for ejendommen indgå med kr. 5.000.000 i selskabets åbningsbalance, mens selskabets afskrivningsgrundlag udelukkende udgør kr. 270.000, idet der ikke kan afskrives på grunde, ej heller kontorbygningen. I afståelsesåret bliver ejeren af den personligt drevne virksomhed beskattet af genvundne afskrivninger, samt ejendomsavancen.

De genvundne afskrivninger beskattes som personlig indkomst efter PSL § 3¹³⁰, og udgør kr. 64.800, og ejendomsavancen beskattes som kapitalindkomst¹³¹ og udgør kr. 750.000.

8.2.3 Driftsmidler

Ved skattepligtig virksomhedsomdannelse, sker der beskatning af samtlige avancer på andre anlæg, driftsmidler og inventar. Opgørelsen af den skattemæssige værdi, skal som udgangspunkt ske aktiv for aktiv. Den skattemæssige anskaffelsessum opgøres som handelsværdien, fratrukket den skattepligtige fortjeneste, der ville være opnået ved et almindeligt salg.

¹³⁰ Den juridiske vejledning 2015, afsnit C.C.2.4.4.6

¹³¹ Skattemæssige afskrivninger – Tekstdel, Bech, Søren m.fl., side 205

Opgørelsen af avancen for andre anlæg, driftsmidler og inventar er som følger:

Andre anlæg og inventar	
Handelsværdi	80.000
Skattemæssig værdi	<u>-54.701</u>
Avance	<u>25.299</u>
Bilen, driftsmiddel	
Handelsværdi	240.000
Skattemæssig værdi	<u>-211.000</u>
Avance	<u>29.000</u>
Samlet avanceopgørelse	
Avance andre anlæg og inventar	25.299
Avance, driftsmiddel	<u>29.000</u>
Avance i alt	<u>54.299</u>

Tabel 9: Opgørelse af avance for andre anlæg, driftsmidler og inventar. Kilde: Egen tilvirkning

Den samlede avance for HO Regnskabsservice er således på kr. 54.299. Denne avance skal indgå i ejerens personlige indkomst i afståelsesåret.

I åbningsbalancen for selskabet, vil andre anlæg, driftsmidler og inventar indgå med kr. 320.000, da dette er handelsværdien. Det vil også være denne værdi, som indgår som den skattemæssige værdi og ved opgørelsen af aktiernes anskaffelsessum.

8.2.4 Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, likvide beholdning og gæld.

Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser indgår i åbningsbalancen med kr. 950.000, da handelsværdien svarer til den skattemæssigt bogførte værdi. Der er således ingen avance på tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, som kommer til beskatning. De kr. 950.000 indgår således både som skattemæssig og regnskabsmæssig værdi i åbningsbalancen.

De likvide beholdninger indgår med 350.000 som både skattemæssig og regnskabsmæssig værdi, hvorfor det således også er denne værdi der indgår i åbningsbalancen.

Ved gæld, er der ingen forskel mellem den skattemæssige værdi og den regnskabsmæssige værdi af gældsposterne, hvorfor værdierne fra ultimo balancen vil svare til åbningsbalancen i det nye selskab. Værdierne som medtages udgør som følger:

Gæld til realkreditinstitut:	kr. 3.250.000
Gæld til kreditinstitutter:	kr. 250.000
Anden gæld:	kr. 110.000

8.2.5 Stiftertilgodehavende

Ved skattepligtig virksomhedsomdannelse, har ejeren i forbindelse med omdannelsen mulighed for at optage et stiftertilgodehavende, som en del af vederlæggelsen for den personlige virksomhed. Dette stiftertilgodehavende kan hæves skattefrit i selskabet. Det maksimale stiftertilgodehavende kan udgøre kr. 2.698.000, idet aktiekapitalen skal være minimum 500.000 ved stiftelsen af selskabet.

8.2.6 Konto for opsparet overskud i virksomhedsordningen

HO Regnskabsservice har i virksomhedsordningen et opsparet overskud. Der er således et indestående på kontoen for opsparet overskud pr. 31.12.2014 på kr. 550.000 netto. Det opsparede overskud fremkommer således:

	Betalt		
	virksomheds-		
	Netto	skat	Brutto
	Kr.	Kr.	Kr.
Opsparet overskud 25 %	550.000	183.333	733.333

Tabel 10. Opgørelsen af opsparet overskud, brutto.

De opsparede overskud i HO Regnskabsservice er opsparet i indkomstårene 2012 og 2013. Disse indkomstår havde begge en acontoskattesats på 25 %. Derved er der indbetalt 183.333 kr. i acontoskat i forbindelse med det opsparede overskud.

Da HO udtræder af virksomhedsordningen, kommer det opsparede overskud med tillæg af virksomhedsskatten, til beskatning i hans personlige indkomst. Det er således det opsparede overskud brutto, der medregnes i HO's personlige indkomst. Ved skatteberegningen af det pågældende indkomstår fragår den pågældende virksomhedsskat ved opgørelsen af årets sluskat¹³².

8.2.7 Åbningsbalancen og aktiernes skattemæssige anskaffelsessum

Nu kan aktiernes skattemæssige anskaffelsessum opgøres, på baggrund af de ovenstående beregninger vedrørende aktiverne og passiverne. Da den skattepligtige virksomhedsomdannelse sidestilles med afståelsesprincippet, skal der opgøres en særskilt avance for hver aktivtype. De fremkomne gevinster eller tab, skal medregnes i den skattepligtige indkomst, og de opgjorte handelsværdier udgår således selskabets anskaffelsessum samt afskrivningsgrundlag. I nedenstående tabel, er opgjort aktiernes skattemæssige anskaffelsessum for selskabet HO Regnskabsservice A/S:

¹³² Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 231

Opgørelse over aktiernes skattemæssige anskaffelsessum pr. 01.01.2015

	Balance pr. 31.12.2014 i den personligt ejede virksomhed		Selskabets åbningsbalance pr. 01.01.2015		Aktiernes skattemæssige værdi 01.01.2015
	Regnskabs- mæssig værdi	Skattemæssig værdi	Regnskabs- mæssig værdi	Skattemæssig værdi	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
Goodwill	-	-	688.000	688.000	688.000
Grunde og bygninger	4.155.000	4.109.400	5.000.000	5.000.000	5.000.000
Driftsmidler	300.000	265.701	320.000	320.000	320.000
Tilgodehavender	950.000	950.000	950.000	950.000	950.000
Likvider	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000
AKTIVER I ALT	5.755.000	5.675.101	7.308.000	7.308.000	7.308.000
Stiftertilgodehavende (max)	-	-	3.198.000	3.198.000	3.198.000
Prioritetsgæld	3.250.000	3.250.000	3.250.000	3.250.000	3.250.000
Bankgæld	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Anden gæld	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
PASSIVER I ALT	3.610.000	3.610.000	6.808.000	6.808.000	6.808.000
	<u>2.145.000</u>	<u>2.065.101</u>	<u>500.000</u>	<u>500.000</u>	<u>500.000</u>
Aktiekapital			500.000		

Tabel 11. Opgørelse over aktiernes skattemæssige anskaffelsessum pr. 01.01.2015, samt åbningsbalance.

Aktiernes skattemæssige anskaffelsessum udgør således kr. 500.000,- jf. ovenstående tabel 11, såfremt der optages et stiftertilgodehavende på kr. 3.198.000.

Udover opgørelsen af aktiernes skattemæssige anskaffelsessum, skal der også foretages en opgørelse over den samlede avance, der er ved afståelsen af den personligt drevne virksomhed. Dette gøres i nedenstående afsnit.

8.2.8 Skattepligtige avancer og skatteberegning

Som følge af den skattepligtige virksomhedsomdannelselse for HO Regnskabsservice, vil der udløses skat, da virksomhedens anses for at være afstået. Der skal derfor udarbejdes en opgørelse af HO's skattepligtige indkomst for året 2014. Der vil ved beregningerne ikke blive taget højde for andre eventuelle indtægter eller fradrag i den personlige indkomst, herunder ligningsmæssige fradrag, aktieindkomst og øvrig kapitalindkomst. Beregningerne af skatten tager således udelukkende udgangspunkt i de indtægter, der opstår ved den skattepligtige virksomhedsomdannelselse. HO opnår at skulle betale topskat. I beregningen vil der blive taget højde for skatteloftet, således, at HO af sin personlige indkomst vil blive beskattet med maksimalt 51,7 %¹³³. Kirkeskatten er holdt udenfor denne beregning. Derudover bliver HO beskattet med 42,0 %¹³⁴ af sin kapitalindkomst. Der tages ikke højde for bundfradrag ved beregning af skatten.

¹³³ <http://www.skat.dk/skat.aspx?oId=satser>

¹³⁴ <http://www.skat.dk/skat.aspx?oId=satser>

HO's skattepligtige indkomst for året 2014 er opgjort således:

Skattepligtig indkomst 2014

Personlig indkomst	<u>Kr.</u>
Goodwillavance	688.000
Genvundne afskrivninger	64.800
Driftsmidler	54.299
Opsparet overskud	733.333
SUM	1.540.432

AM-bidrag	-123.235
Personlig indkomst	1.417.198

Kapitalindkomst	
Ejendomsavance	750.000
Kapitalindkomst i alt	750.000

Samlet skattepligtige indkomst 2.167.198

Beregning af skatten	Sats	Grundlag	Skat heraf
Personlig indkomst	51,70%	1.417.198	732.691
Kapitalindkomst	42,00%	750.000	315.000
Aconto virksomhedsskat	25,00%	733.333	-183.333
AM-bidrag	8,00%	1.540.432	123.235

Skat i alt 987.592

Tabel 12. Opgørelse af den skattepligtige indkomst, samt beregning af skatten. Kilde: Egen tilvirkning.

Som det fremgår af tabel 12, bliver den samlede skattepligtige indkomst for HO kr. 2.167.198. Han kommer derfor til at skulle betale kr. 987.592 i skat, som konsekvens af at der foretages en skattepligtig virksomhedsomdannelse, hvor der opstår afståelsesbeskatning. Som tidligere nævnt, er det sandsynligt, at en skattepligtig virksomhedsomdannelse udløser en betydelig beskatning for ejeren af den personligt drevne virksomhed, og at dette kan føre til likviditetsmæssige udfordringer. Dog har HO mulighed for at hæve en del af stiftertilgodehavendet skattefrit, således han kan benytte disse til at betale den skat der er udløst i forbindelse med den skattepligtige virksomhedsomdannelse.

8.3 Skattefri virksomhedsomdannelse af HO Regnskabservice

I dette afsnit, vil jeg redegøre for de enkelte aktiver og passivers behandling, når der er tale om en skattefri virksomhedsomdannelse efter reglerne i virksomhedsomdannelsesloven. Teorien bag den skattefri virksomhedsomdannelse er beskrevet i kapitel 6.

Såfremt virksomheden opfylder betingelserne i virksomhedsomdannelsesloven er det muligt, at omdanne sin virksomhed skattefrit, det vil sige, at der sker en udskydelse af beskatningen, idet selskabet først vil blive beskattet af en eventuel avance ved en senere afståelse af de pågældende aktiver. Omdanneren vil senere blive beskattet ved afståelse af sine aktier. Betingelserne for skattefri virksomhedsomdannelse antages alle at være opfyldt for HO Regnskabsservice, hvorfor der nu kan udarbejdes en skattefri virksomhedsomdannelse. Beregningerne tager udgangspunkt i HO Regnskabsservice's regnskabstal for balancen pr. den 31.12.2014.

Til sidst vil der blive udarbejdet en åbningsbalance for det nye selskab, samt beregnet aktiernes skattemæssige anskaffelsessum.

8.3.1 Goodwill

Som en konsekvens af den skattefri virksomhedsomdannelse, skal værdien af goodwill ikke beskattes hos ejeren af den personligt drevne virksomhed. Dette skyldes, at HO Regnskabsservice A/S skattemæssigt indtræder i Henrik Olesens sted, med hensyn til de overtagne anskaffelsessummer, anskaffelsestidspunkt mv. Herved udgør den skattemæssige værdi af goodwill kr. 0,00, og er tillige ikke afskrivningsberettiget.

Den regnskabsmæssige værdi for goodwill udgør kr. 688.000, og enhver skat, som forventes afregnet ved fremtidig udligning mellem den bogførte værdi og den skattemæssige værdi, skal hensættes i åbningsbalancen, jf. VOL § 2, stk. 1, nr. 8. Da der for goodwill er en skattemæssig værdi på kr. 0, skal der afsættes udskudt skat af hele beløbet.

Udskudt skat, Goodwill	Kr.
Bogførte værdi	688.000
Skattemæssige værdi	0
Forskel	688.000
Udskudt skat heraf, 24,5 %	<u>168.560</u>

Tabel 13. Udskudt skat, Goodwill. Kilde: Egen tilvirkning

Den udskudte skat, jf. VOL § 4, stk. 2 indgår ikke i opgørelsen af aktiernes skattemæssige anskaffelsessum. Fordi virksomhedsomdannelsen sker efter reglerne i virksomhedsomdannelsesloven, sker omdannelsen med succession, hvorfor den udskudte skat hensættes i åbningsbalancen for at give et mere retvisende billede af selskabets aktiver, forpligtelser og egenkapital¹³⁵.

8.3.2 Ejendommen

Når der foretages en skattefri virksomhedsomdannelse, succederer det nye selskab i omdannerens skattemæssige stilling med hensyn til anskaffelsestidspunkt, anskaffelseshensigt og anskaffelsessum. Det vil

¹³⁵ Den Juridiske Vejledning 2015, afsnit C.C.7.2.2

sige, at selskabet også succederer i de foretagne afskrivninger, som omdanneren har foretaget. Således vil det altså være den skattemæssige bogførte værdi, der skal indgå som den skattemæssige saldo i det nye selskab.

Den skattemæssigt bogførte værdi er således:

Den skattemæssige bogførte værdi

Kontant anskaffelsessum	4.155.000
Afskrevet ultimo	-79.800
Skattemæssigt bogført værdi	4.075.200

Den regnskabsmæssige værdi af ejendommen, som skal fremgå af selskabets åbningsbalance, vil blive overdragelsessummen på kr.5.000.000, handelsværdien.

I åbningsbalancen skal der afsættes udskudt skat af forskelsværdierne mellem den bogførte værdi og den skattemæssige værdi. Der er således en forskel for ejendommen, hvorfor der skal beregnes udskudt skat. Den udskudte skat er beregnet således:

Udskudt skat	Sats	Grundlag	Kr.
Udskudt skat af genvundne afskrivninger	24,50%	64.800	15.876
Udskudt skat af ejendomsavance	24,50%	750.000	183.750
Udskudt skat i alt			<u>199.626</u>

Tabel 14: Udskudt skat, ejendom. Kilde: Egen tilvirkning.

Efter opgørelsen af den udskudte skat på de genvundne afskrivninger, samt ejendomsavancen, kan den skattemæssige værdi, som skal indgå ved aktiernes skattemæssige anskaffelsessum opgøres. Denne opgøres således¹³⁶:

Værdi ved aktiernes skattemæssige anskaffelsessum

Handelsværdi, reguleret	4.960.000
Genvundne afskrivninger	-64.800
Ejendomsavance	-750.000
I alt	4.145.200

Altså indgår kr. 4.145.200 som den beregnede skattemæssige værdi, der skal indgå ved opgørelsen af aktiernes skattemæssige anskaffelsessum.

8.3.3 Driftsmidler

Ved den skattefrie virksomhedsomdanning vil andre anlæg, driftsmidler og inventar indgå i åbningsbalancen for selskabet med kr. 320.000, altså handelsværdien. Den skattemæssige anskaffelsessum vil derimod blive kr. 265.701, fordi selskabet indtræder i omdannerens skattemæssige stilling med hensyn til de overtagne

¹³⁶ Generationsskifte og omstrukturering, Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, side 158

anskaffelsessummer, anskaffelsestidspunkt mv. Den skattemæssige anskaffelsessum udgør ligeledes kr. 265.701.

Ved den skattefrie virksomhedsomdannelse, er det en betingelse, at der afsættes udskudt skat af forskellen mellem bogført værdi og den skattemæssige værdi i åbningsbalancen. Den udskudte skat i selskabet er således opgjort som følger:

Regnskabsmæssig værdi	320.000
Skattemæssig værdi	-265.701
Forskel	54.299

Udskudt skat heraf, 24,5 % **13.303**

Tablet 15: Udskudt skat, andre anlæg og inventar. Kilde: Egen tilvirkning

8.3.4 Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, likvide beholdninger og gæld

Ligesom ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse, er der her ved den skattefrie virksomhedsomdannelse ikke forskel mellem handelsværdien og den skattemæssigt bogførte værdi. Begge indregnes i åbningsbalancen med kr. 950.000. Havde der derimod været foretaget en hensættelse til tab på debitorer, havde det betydet, at der nu havde været forskel mellem den regnskabsmæssige værdi og den skattemæssige værdi. Det havde endvidere betydet, at i den skattefrie virksomhedsomdannelse, skulle der have været afsat udskudt skat af forskellen.

De likvide beholdninger indgår med kr. 350.000 som både skattemæssig og regnskabsmæssig værdi, hvorfor det også er denne værdi der indgår i åbningsbalancen. Det betyder endvidere, at der ikke er forskel mellem den regnskabsmæssige og den skattemæssige værdi, hvorfor der ikke skal afsættes udskudt skat i åbningsbalancen for selskabet.

Gældsforpligtelserne i HO Regnskabsservice er aflagt til kursværdi, hvorfor der ikke er forskel mellem den skattemæssige værdi og den regnskabsmæssige værdi af disse. Igen er der ingen forskel mellem den regnskabsmæssige værdi og den skattemæssige værdi, hvorfor der ikke kan afsættes udskudt skat i åbningsbalancen vedrørende gældsforpligtelserne. Værdierne for gældsforpligtelserne som medtages udgør som følger:

Gæld til realkreditinstitut: kr. 3.250.000

Gæld til kreditinstitutter: kr. 250.000

Anden gæld: kr. 110.000

8.3.5 Udskudt skat

Som det fremgår i betingelserne for skattefri virksomhedsomdannelse, skal der afsættes enhver skat, som forventes afregnet ved fremtidig udligning af forskellen mellem den bogførte værdi og den skattemæssige værdi, i selskabets åbningsbalance. Den udskudte skat afsættes som en passivpost i åbningsbalancen, og har derfor ikke indflydelse på aktiernes skattemæssige anskaffelsessum.

Den udskudte skat i HO Regnskabsservice A/S er opsummeret som følger:

Opgørelse af udskudt skat	Kr.
Goodwill, afsnit 8.3.1	168.560
Genvundne afskrivninger, afsnit 8.3.2	15.876
Ejendomsavance, afsnit 8.3.2	183.750
Andre anlæg, driftsmidler og inventar, afsnit 8.3.3	13.303
Udskudt skat i alt	<u>381.489</u>

Tabel 16: Samlet opgørelser over udskudt skat. Kilde: Egen tilvirkning

8.3.6 Negativ indskudskonto

HO Regnskabsservice benytter muligheden for beskatning efter virksomhedsordningen. Ved at have anvendt virksomhedsordningen i året forud for den skattefrie virksomhedsomdannelse, er der nogle særlige regler, som virksomhedsejeren skal være opmærksom på. Disse regler omhandler blandt andet indskudskonto og konto for opsparet overskud.

Der må ikke være negativ indskudskonto i virksomhedsordningen inden omdannelsen. Såfremt dette er tilfældet, skal denne udlignes inden virksomhedsomdannelsen finder sted. Den negative indskudskonto kan udlignes ved at overføre et beløb fra privatøkonomien til virksomheden, således indestående på indskudskontoen bliver 0 eller positiv. Udligningen af indskudskontoen ved indskud skal ske i perioden fra indkomstårets udløb til omdannelsestidspunktet¹³⁷. Beløbet anses for indskudt på indskudskontoen med virkning fra udløbet af året før omdannelsesåret¹³⁸.

Det er oplyst i casen, at HO har en negativ indskudskonto, og denne skal derfor udlignes inden virksomhedsomdannelsen. Da HO i mange år har været god til at spare op i sin private økonomi, har HO derfor 55.000 kr. som han indskyder på indskudskontoen, således at indestående på kontoen er kr. 0. Indskudskontoen er således nul inden selve virksomhedsomdannelsen, da denne udligning anses for at være foretaget med virkning fra udløbet af året før omdannelsesåret.

8.3.7 Konto for opsparet overskud

HO har mulighed for at vælge, hvorvidt han ønsker, at konto for opsparet overskud skal indgå i omdannelsen. Vælger han, at lade indestående på konto for opsparet overskud indgå i omdannelse, skal det

¹³⁷ Omdannelsestidspunktet er der, hvor den endelige overdragelse af virksomheden sker til det nye selskab

¹³⁸ Den Juridiske Vejledning 2015, afsnit C.C.7.2.2

nedsætte den skattemæssige anskaffelsessum for aktierne, jf. VSL § 16. Vælger HO at lade konto for opsparet overskud indgå i virksomhedsomdannelsen, bliver virksomhedsskatten endelig, jf. VSL § 16, stk. 1¹³⁹. I HO Regnskabservice er der pr. 31.12.2014 opsparet overskud på kr. 550.000 netto. Dette er jf. afsnit 8.2.6 opgjort til kr. 733.333 brutto. Hvilket betyder, at der er betalt acontoskat på kr. 183.333.

I HO Regnskabservice er det valgt, at lade det opsparede overskud indgå i omdannelsen. Det betyder, at aktiernes skattemæssige anskaffelsessum nedsættes med kr. 550.000, fordi det er det opsparede overskud netto, der skal fratrækkes i anskaffelsessummen. Virksomhedsskatten bliver således endelig.

8.3.8 Åbningsbalance og aktiernes skattemæssige anskaffelsessum

Ved den skattefrie virksomhedsomdannelselse succederer selskabet HO Regnskabservice A/S i HO's skattemæssige værdier. Derfor skal der opgøres den skattemæssige anskaffelsessum på aktierne, som er et udtryk for den vederlæggelse ejeren af selskabet modtager for virksomheden. Opgørelsen af de skattemæssige anskaffelsessummer på aktierne kan senere benyttes til opgørelsen af en eventuel avance ved et senere salg af aktierne. I nedenstående tabel er aktiernes skattemæssige anskaffelsessum for HO Regnskabservice A/S opgjort pr. 1. januar 2015 ved anvendelse af reglerne i virksomhedsomdannelsesloven. Ligeledes indeholder tabellen selskabets åbningsbalance.

Opgørelse over aktiernes skattemæssige anskaffelsessum pr. 01.01.2015

	Balance pr. 31.12.2014 i den personligt ejede virksomhed		Selskabets åbningsbalance pr. 01.01.2015		Aktiernes skattemæssige værdi 01.01.2015
	Regnskabsmæssig værdi Kr.	Skattemæssig værdi Kr.	Regnskabsmæssig værdi Kr.	Skattemæssig værdi Kr.	
Goodwill	-	-	688.000	-	-
Grunde og bygninger	4.155.000	4.075.200	5.000.000	4.075.200	4.145.200
Driftsmidler	300.000	265.701	320.000	265.701	265.701
Tilgodehavender	950.000	950.000	950.000	950.000	950.000
Likvider	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000
Negativ indskudskonto	-	-	0	0	0
AKTIVER I ALT	5.755.000	5.640.901	7.308.000	5.640.901	5.710.901
Udskudt skat	-	-	381.489	-	-
Prioritetsgæld	3.250.000	3.250.000	3.250.000	3.250.000	3.250.000
Bankgæld	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Anden gæld	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
PASSIVER I ALT	3.610.000	3.610.000	3.991.489	3.610.000	3.610.000
Nettoformue	2.145.000	2.030.901	3.316.511	2.030.901	2.100.901
Anskaffelsessum før modregning af opsparet overskud					2.100.901
Indestående på konto for opsparet overskud					-550.000
Aktiernes skattemæssige anskaffelsessum					<u>1.550.901</u>

Tabel 17. Opgørelse af aktiernes skattemæssige anskaffelsessum, samt åbningsbalance.

¹³⁹ http://www.tax.dk/jv/cc/C_C_5_2_14_2.htm

Af tabel 17 ses det, at aktiernes skattemæssige anskaffelsessum er opgjort til kr. 1.550.901 ved den skattefri virksomhedsomdannelse. Som det fremgår af tabellen, opgøres aktiernes skattemæssige anskaffelsessum ved at modregne de tidligere opsparede overskud, der er opstået ved brug af virksomhedsordningen. Det er tidligere i opgaven oplyst, at de opsparede overskud udgør kr. 550.000 netto, og disse indgår i omdannelsen. Dette betyder at ved at lade konto for opsparet overskud indgå i omdannelsen, nedsættes aktiernes skattemæssige anskaffelsessum, jf. VSL § 16.

Endvidere kan selskabets egenkapital opgøres. Af ovenstående tabel ses, at den disponible egenkapital udgør kr. 3.316.511. Her er indeholdt aktiekapital samt overkurs, og disse fordeler sig således:

	<u>Kr.</u>
Disponibel egenkapital	3.316.511
Aktiekapital	500.000
Overkurs	2.816.511

Overkurs, som et selskab får ved udstedelse af aktier ved stiftelse, skal ikke medregnes i selskabets skattepligtige indkomst, jf. SEL § 13, stk.1, nr. 1. Overkurs er det beløb, der overstiger den tegnede akties pålydende værdi. Denne værdi er skattefri for selskabet. Baggrunden herfor er, at både indbetaling, pålydende værdi samt overkursen skal behandles som skattefrit kapitalindskud¹⁴⁰.

8.4 Delkonklusion

Af tabel 11, afsnit 8.2.7 fremgår det at aktiernes skattemæssige anskaffelsessum ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse udgør kr. 500.000, når det maksimale stiftertilgodehavende er kr. 3.198.000. Det maksimale stiftertilgodehavende er medtaget i balancen, hvilket nedbringer egenkapitalen i selskabet. Ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse, skal HO medregne kr. 2.167.198 i sin skattepligtige indkomst. Han kommer således til at betale kr. 987.592 i skat som konsekvens af den skattepligtige virksomhedsomdannelse. Som tidligere nævnt kunne den skattepligtige virksomhedsomdannelse udløse en betydelig beskatning og det har denne omdannelse også gjort for HO. HO har i det nye selskab et stiftertilgodehavende, som kan hæves frit. Han kunne overveje om en del af dette skulle hæves, således han kan betale den skat, der opstår ved den skattepligtige omdannelse.

Ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse overdrages aktierne til handelsværdien, da selskabet her ikke succederer i omdannerens skattemæssige stilling. Når overdragelsen sker til handelsværdier, betyder det for selskabet HO Regnskabsservice A/S, at de har et større skattemæssigt afskrivningsgrundlag end ved anvendelse af den skattefri virksomhedsomdannelse. Dette vil, alt andet lige, medføre, at selskabet i de kommende år, vil have en lavere skattepligtig indkomst. Dette må anses som værende en fordel for selskabet.

¹⁴⁰ http://www.tax.dk/jv/cd/C_D_2_4_3_1.htm

Ved den skattefrie virksomhedsomdannelse udgør aktiernes skattemæssige anskaffelsessum kr. 1.550.901, jf. tabel 17, afsnit 8.3.8. Dette er efter, at der er fratrukket konto for opsparet overskud, som HO valgte at lade indgå i virksomhedsomdannelsen. Ved anvendelse af reglerne i virksomhedsomdannelsesloven, skal der på omdannelsestidspunktet ikke afregnes nogen skat. Selskabet overtager således den latente skat, der påhviler aktiver og passiverne, og den latente skat udløses først, når selskabet afhænder de enkelte aktiver eller aktionæren afhænder aktierne. Det betyder, at såfremt HO på et senere tidspunkt ønsker at sælge sine aktier i HO Regnskabsservice A/S, kan dette gøres skattefrit, såfremt værdien ikke overstiger 1.550.901. Bliver aktierne solgt til en højere værdi, skal der ske beskatning af den avance som opstår. Avancen skal beskattes efter aktieavancebeskatningsloven.

Ydermere, ved den skattefrie virksomhedsomdannelse, succederer selskabet i ejeren af den personligt drevne virksomheds skattemæssige stilling med hensyn til anskaffelsestidspunkt, anskaffelseshensigt og anskaffelsessum, samt indtræder i de af virksomhedsejeren foretagne skattemæssige afskrivninger. Dette betyder således, at det skattemæssige afskrivningsgrundlag ved den skattefrie virksomhedsomdannelse ikke er lige så stort, som ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse, da virksomheden i den skattepligtige virksomhedsomdannelse, er overdraget til handelsværdier.

9. Sammenligning af skattefrit og skattepligtig virksomhedsomdannelse

Der er nu foretaget virksomhedsomdannelse, henholdsvis den skattepligtige omdannelse og den skattefrie omdannelse. Derfor foretages nu en sammenligning af de to omdannelsesmetoder. Nedenstående er vist en sammenligning af de likviditetsmæssige og skattemæssige forskelle, der er ved de to metoder.

Likviditet ved skattefrie og skattepligtig virksomhedsomdannelse

	Skattefrie omdannelse	Skattepligtig omdannelse	Fordel ved skattefrie omdannelse
Skat af avance i slagsåret, inkl. opsparet overskud	-	-987.592	987.592
Hævning af stiftertilgodehavende	-	3.198.000	-3.198.000
Likviditet i omdannelsesåret	-	2.210.408	-2.210.408
Markedsværdi selskab	3.316.511	500.000	2.816.511
Aktiernes skattemæssige anskaffelsessum	1.550.901	500.000	1.050.901
Nettopåvirkning ved salg (uændret værdi)	1.765.610	-	1.765.610
Skat i salgsår, 27 % af 49.900, 42 % af resten	-734.071	-	-734.071
Likviditet i salgsår	2.582.440	500.000	2.082.440
Netto likviditet	2.582.440	2.710.407	-127.968

Tabel 18. Likviditetsmæssig sammenligning af den skattepligtige og den skattefrie virksomhedsomdannelse af

casevirksomheden. Kilde: Egen tilvirkning, med inspiration i Skattefri Virksomhedsomdannelse af Jan Nygaard og Lars Wøldike.

Udgangspunktet for ovenstående beregninger i tabel 18 er, at markedsværdien af selskabet er uændret, således at værdien ved salg af aktierne er den samme. Derudover er der anvendt en aktieavanceprocent på 27 % af 49.900 og 42 % af resten af beløbet.

Det fremgår af tabel 18, at når man sammenligner likviditeten mellem den skattefri og den skattepligtige model, at der umiddelbart er en nettolikvid fordel ved at anvende den skattepligtige omdannelse, da denne model i dette tilfælde medfører yderligere kr. 127.968 til HO. Dog er der ikke likvider nok i HO Regnskabsservice A/S til at HO kan hæve hele sit stiftertilgodehavende, således han kan betale den skat, der opstår, ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse. HO skal betale kr. 987.592 i skat. Derfor bør HO overveje, om hans private økonomi kan klare et sådan træk, da selskabet ikke likviditetsmæssigt kan bære, at han hæver hele stiftertilgodehavendet.

Det er ikke muligt ud fra ovenstående at konkludere, hvilken omdannelsesform, der generelt set er den mest optimale, fordi det altid vil hvile på en konkret beregning og vurdering af, hvad den enkelte virksomhed kan klare rent likviditetsmæssigt. Er der mulighed for at betale de skatter, der opstår ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse, kan det være en fordel at benytte denne model, da man ved en skattepligtig virksomhedsomdannelse har højere anskaffelsessummer og højere afskrivningsgrundlag¹⁴¹ end ved den skattefri virksomhedsomdannelse.

10. Perspektivering

Som tidligere nævnt i casen, er formålene med virksomhedsomdannelsen af HO Regnskabsservice, at ruste virksomheden til udvidelser for at opnå muligheden for at blive en endnu bedre og stærkere sparringspartner for sine kunder, samt udvide forretningen med nye kunder. Derudover er det også et forsøg på senere at lette overgangen ved et eventuelt generationsskifte, såfremt et af børnene ønsker at overtage forretningen. Alternativt, skal selskabet måske på et tidspunkt sælges til tredjepart.

Der er flere forskellige omstrukturingsmodeller, som selskabet kan benytte sig af. Der kan foretages omstrukturering ved hjælp af overdragelse med succession, spaltning, fusion eller aktieombytning. Vælger selskabet eksempelvis en aktieombytning og en holding-struktur, er der en række fordele, som kan være nyttige frem mod enten et generationsskifte eller et salg af selskabet. Ved en aktieombytning afstår ejeren sine aktier og modtager aktier i et andet selskab som vederlag. Ved en aktieombytning, får man mulighed for at opspare kapital fra driften i holdingselskabet uden driftsrisiko, samtidig med at man kan slanke balancen i driftsselskabet, således at købesummen for tredjemand vil være lavere, hvis denne skal købe sig ind i

¹⁴¹ Lærebog om indkomstskat, Michelsen, Aage m.fl., side 821.

datterselskabet. Inden et eventuelt salg af virksomhed har holding-strukturen også den fordel, at der sker en likviditetsforskydning, således at ejeren kan flytte likvide midler til holdingselskabet med den positive konsekvens, at datterselskabet kun hæfter over for kreditorerne med de værdier, som er indeholdt i balancen. Midlerne beskyttes på denne måde i holdingselskabet.

En aktieombytning er bare én af omstrukturingsmodeller, som kan benyttes af HO Regnskabservice A/S og HO. Der opstår langt flere muligheder for omstruktureringer ved at virksomheden drives i et selskab frem for som en personligt drevet virksomhed.

I forlængelse af virksomhedsomdannelse, ville det være naturligt, at lave en opgave med forskellige omstrukturingsformer, som beskriver de muligheder der opstår efter omdannelsen af den personligt drevne virksomhed.

Som et alternativ til de to virksomhedsformer i denne hovedopgave kan nævnes muligheden for at starte et Iværksætterselskab, frem for at starte sin virksomhed som en personligt drevet virksomhed. Kapitalkravet til et iværksætterselskab er helt ned til kr. 1. Dog skal man opspare 25 % af de årlige overskud. Iværksætterselskabet set i forhold til stiftelse af andre selskaber, som aktieselskab og anpartsselskab, har den fordel, at kapitalkravet er ganske lille¹⁴².

I modsætning til en personligt ejet virksomhed, har iværksætterselskabet den fordel, at man ikke hæfter personligt og ubegrænset. Derudover har man i iværksætterselskabet mulighed for, når selskabskapitalen samt en særlig reserve udgør kr. 50.000, at omregistrere selskabet til et anpartsselskab.

Såfremt flere benytter sig af den mulighed, at starte et iværksætterselskab, frem for eksempelvis en personligt ejet virksomhed, må det formodes, at man fremadrettet vil se færre virksomhedsomdannelser.

11. Konklusion

I denne hovedopgave er både den skattepligtige og den skattefri virksomhedsomdannelse blevet belyst ved både en teoretisk og en praktisk gennemgang ved hjælp af en virksomhedscase, herunder nogle af de overvejelser, som ejeren af den personligt drevne virksomhed bør gøre sig inden en beslutning om virksomhedsomdannelse foretages.

Inden en virksomhedsejer beslutter sig for at foretage en virksomhedsomdannelse, er der en række faktorer, der bør overvejes. Det fremgår af kapitlerne 2 og 3, at der ved at drive en virksomhed i personligt regi er en større risiko, da ejeren hæfter personligt og ubegrænset. Derudover er det klart, at en velfungerende virksomhed, med stor sandsynlighed vil have en længere levetid end dens ejere, hvorfor man som ejer af en

¹⁴² <https://erhvervsstyrelsen.dk/ivaerksaetterselskaber-ivs>

personligt drevet virksomhed også skal tænke på, hvad der skal ske med virksomheden den dag ejeren skal på pension. Derfor vil det være nærliggende at rådføre sig og undersøge muligheder for enten generationsskifte, eller hvad der skal til for at virksomheden på sigt vil kunne afhændes til en anden. I forlængelse heraf er det derfor vigtigt at undersøge, hvilken virksomhedsform der stiller virksomheden bedst, set i forhold til et generationsskifte eller et salg.

Gennemgangen af teorien har vist, at der er en række forskelle mellem at drive virksomhed i personligt regi eller i selskabsform. Der er således både en række fordele og ulemper ved de to driftsformer, hvorfor det ikke entydigt kan siges, at den ene er bedre end den anden. Det er således op til den enkelte erhvervsdrivende, måske i samarbejde med en rådgiver, at finde frem til den løsning, der passer bedst til den pågældendes situation.

Der er dog enkelte elementer, hvor det kan siges, at være en fordel at drive sin virksomhed i selskabsform fremfor som personlig virksomhed. En af disse er den begrænsede hæftelse, som ejeren kan opnå. Virksomhedsejeren kan dermed minimere sin risiko, idet hæftelsen går fra at være personlig og ubegrænset til at være begrænset, hvor ejeren i selskabet kun hæfter for den indskudte kapital. En anden fordel ved at omdanne sin personlige virksomhed er, at der er mulighed for efterfølgende at foretage omstruktureringer, således virksomheden er bedre stillet i forhold til et generationsskifte eller salg.

Der er dog også nogle fordele ved at drive sin virksomhed som personlig virksomhed. Dette er blandt andet, at man ved underskud i sin personligt ejede virksomhed, har mulighed for at fratække dette underskud i sin personlige indkomst. Dette er ikke muligt hvis virksomheden drives i selskabsform. Her kan underskuddet udelukkende fremføres af selskabet til anvendelse i fremtidige skattemæssige overskud. Endvidere betyder et underskud i et selskab, at der ikke udloddes udbytter til hovedaktionæren, hvorfor denne altså oplever en ufrivillig lønnedgang.

Derudover kan det konkluderes, at ved at drive sin virksomhed i selskabsform, er der flere formelle krav som skal overholdes, set i forhold til den personlige virksomhed. Disse krav er blandt andet kravet om aflæggelse af årsrapport, samt revision af denne. Derudover er der også krav til en den ledelsesstruktur, som skal være i selskabet.

Hvis man som virksomhedsejere ønsker at omdanne sin personlige virksomhed, som en skattepligtig virksomhedsomdannelse, anvendes reglerne i virksomhedsomdannelsesloven ikke. Derimod sidestilles den skattepligtige virksomhedsomdannelse med et salg eller ophør, hvorfor der skal ske afståelsesbeskatning af virksomhedens aktiver og passiver, som så overdrages til selskabet til handelsværdier. Der skal således udarbejdes en avanceopgørelse for hver aktivtype, hvorefter avancerne indregnes i ejerens indkomstopgørelse.

En skattepligtig virksomhedsomdannelse vil ofte ske ved stiftelse med apportindskud, hvilket medfører, at selskabet stiftes med andre værdier end kontanter. Sker omdannelsen med apportindskud, sker dette ved at indskyde aktiver og passiver i selskabet. Det skal dog sikres, at apportindskuddet opfylder kapitalkravene i enten et aktie- eller anpartsselskab. Kapitalkravene er kr. 500.000 for et aktieselskab og kr. 50.000 for et anpartsselskab. Ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse er det ikke et krav, at der indskydes samtlige aktiver og passiver, med mindre man benytter sig af muligheden for at stifte med indtil 6 måneders skattemæssigt tilbagevirkende kraft. I så fald, skal omdannelsen omfatte hele virksomheden. Derudover skal der stiftes et nyt selskab til brug for omdannelsen.

En af konsekvenserne ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse er den afståelsesbeskatning der opstår. Denne model kan derfor være særdeles likviditetskrævende. Derfor benyttes den skattepligtige virksomhedsomdannelse oftest kun i de situationer, hvor der udløses en mindre, ubetydelig beskatning eller hvor der vælges at tage et tab.

Vælger virksomhedsejeren derimod at omdanne sin virksomhed efter reglerne i virksomhedsomdannelsesloven, sker der således ikke afståelsesbeskatning, men beskatningen udskydes til et senere tidspunkt. Reglerne i virksomhedsomdannelsesloven bygger på et successionsprincip, hvilket betyder, at selskabet succederer i ejeren af den personligt drevne virksomheds skattemæssige stilling med hensyn til anskaffelsestidspunkt, anskaffelsestidspunkt og anskaffelsestidspunkt. Selskabet overtager således den latente skat, der påhviler aktiverne og passiverne.

Virksomhedsomdannelsesloven opstiller en række betingelser, som skal være opfyldt førend det er muligt at anvende reglerne i loven. Ved den skattefrie virksomhedsomdannelse, er den væsentligste skattemæssige konsekvens, at der ikke udløses en beskatning på omdannelsestidspunktet, men at denne udskydes til det punkt, hvor virksomheden afstås. Hvis den personlige virksomhed i året forud for omdannelsen, har benyttet virksomhedsordningen, kan indestående på konto for opsøret overskud anvendes til at nedsætte værdien af aktiernes skattemæssige anskaffelsestidspunkt. Anvendes det opsørede overskud ikke, vil indestående på kontoen, med tillæg af den tilsvarende virksomhedsskat, blive tillagt den personlige indkomst.

Det er vigtigt, at man ved anvendelse af reglerne i virksomhedsomdannelsesloven, er meget opmærksom på at man opfylder alle betingelserne i loven i forbindelse med den skattefrie virksomhedsomdannelse. Finder SKAT, at en eller flere af betingelserne ikke er overholdt, vil virksomhedsomdannelse som udgangspunkt blive skattepligtig. Der er dog muligheder for i nogle tilfælde, at foretage omgørelse af omdannelsen, således at reglerne i virksomhedsomdannelsesloven alligevel kan finde anvendelse.

Ved både den skattepligtige og skattefrie virksomhedsomdannelse, skal virksomhedens aktiver og passiver værdiansættes til handelsværdien på omdannelsesdatoen. Det er dog vigtigt at bemærke, at såfremt der sker

overdragelse mellem uafhængige parter, er det vigtigt at den handelsværdi der benyttes, svarer overens med den værdi som tredjemand ville give for det enkelte aktiv eller passiv.

Aktiernes skattemæssige anskaffelsessum er den værdi, som virksomhedsejeren skattemæssigt har erhvervet selskabet for. Ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse betyder dette, at aktiernes skattemæssige anskaffelsessum er lig med selskabets egenkapital i åbningsbalancen. Ved den skattefri virksomhedsomdannelse, opgøres aktiernes skattemæssige anskaffelsessum til den skattemæssige handelsværdi fratrukket den fortjeneste, der ville være opnået ved et salg. Aktiernes skattemæssige anskaffelsessum har kun betydning for aktionæren, da der ved afhændelse af aktierne vil opstå beskatning.

I denne case, er de skattemæssige anskaffelsessummer for aktierne opgjort til kr. 500.000 ved skattepligtig virksomhedsomdannelse, og kr. 1.550.901 ved den skattefri virksomhedsomdannelse.

Når det skal vurderes, hvorvidt der skal foretages en skattepligtig eller en skattefri virksomhedsomdannelse, er der flere elementer man kan se på. Et af de væsentligste er den skat, der udløses ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse. Ydermere skal der foretages en vurdering af de likviditetsmæssige påvirkninger, der er ved virksomhedsomdannelserne.

Har man likviditet nok i virksomheden, kan det være en fordel at vælge den skattepligtige virksomhedsomdannelse, fordi man ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse har højere anskaffelsessummer og højere afskrivningsgrundlag end ved den skattefri virksomhedsomdannelse. Stiftertilgodehavende kan benyttes til at betale den skat, som udløses ved den skattepligtige virksomhedsomdannelse, hvis virksomhedens likvide beholdning tillader det.

Har man i virksomhedsordningen oparbejdet et stort opsparat overskud, kan dette være en indikation på, at det kan være en fordel at benytte den skattefri virksomhedsomdannelse. Ved den skattefri virksomhedsomdannelse kan et stort opsparat overskud benyttes til at nedbringe værdien af aktiernes skattemæssige anskaffelsessum, og samtidig gør det at den aconto virksomhedsskat der allerede er betalt, bliver endelig, fordi selskabet succederer i den skattemæssige stilling, og derfor anses for at være den virksomhed, der har skabt overskuddet.

Ser man på den likviditetsmæssige forskel, der opstod ved de to virksomhedsomdannelser i denne hovedopgave, fremgik det, at der var en lille likviditetsmæssig fordel ved brug af den skattepligtige virksomhedsomdannelse. Men dette skal ses i relation til, om det også er muligt at betale den skat, som omdannelsen medfører. Er det ikke muligt at betale den skat som opstår ved den skattepligtige omdannelse, og opfylder virksomheden kravene i virksomhedsomdannelsesloven, er det klart, at en skattefri virksomhedsomdannelse vil være at fortrække.

Det kan således ikke generelt konkluderes, om den ene omdannelsesmodel er bedre end den anden. Det er nødvendigt, at foretage beregningerne for begge modeller, og på den baggrund må den enkelte erhvervsdrivende vurdere, hvilken model der passer bedst til dennes virksomhed, sammenholdt med de mål, ønsker og forventninger som virksomhedsejeren har til fremtiden.

12. Kildefortegnelse

12.1 Bøger

- Skattelovsamling for studerende 2014/1, Karnov Group Denmark A/S, 28. udgave, 1. oplag (2014)
- Dan, Henrik, Gam, Henrik, Hemmingsen, Kjeld & Nielsen, Jacob Graff, Grundlæggende Skatteret 2014, Karnov Group Denmark A/S, 7. udgave, 1. oplag (2014)
- Michelsen, Aage, Askholt, Steen, Bolander, Jane, Engsig, John & Madsen, Liselotte, Lærebog om indkomstskat, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 15. udgave, 1 oplag (2013)
- Halling-Overgaard, Søren & Olesen, Birgitte Sølvkær, Generationskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 4. udgave, 1. oplag (2013)
- Nygaard, Jan & Wøldike, Lars, Skattefri virksomhedsomdannelse, Forlaget Thomson, 2. udgave, 1. oplag (2003)
- Elling, Jens O., Finansiell Rapportering – teori og regulering, Gjellerup/Gads forlag. 3.udgave, 1. oplag (2012)
- Bech, Søren, Jespersen, Claus Bohn, Møller, Ulrik Gorm & Nielsen, Henrik, Skattemæssige afskrivninger – tekstdel, Samfundetslitteratur, 5. udgave (2013)
- Bech, Søren, Jespersen, Claus Bohn, Møller, Ulrik Gorm & Nielsen, Henrik, Skattemæssige afskrivninger – skemadel, Samfundetslitteratur, 4. udgave (2013)

12.2 Internetsider

- www.skat.dk
 - Den Juridiske Vejledning <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oID=1948119&chk=210252>
 - <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oID=363268>
 - <http://www.skat.dk/skat.aspx?oId=satser>
- www.retsinformation.dk
 - Bekendtgørelse af lov om skattefri virksomhedsomdannelse
<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=138284>
- www.erhvervsstyrelsen.dk
 - <https://erhvervsstyrelsen.dk/aendring-af-selskabsloven>
 - <https://erhvervsstyrelsen.dk/ivaerksaetterselskaber-ivs>
 - <https://erhvervsstyrelsen.dk/personligt-ejede-virksomheder>
- www.startvaekst.virk.dk
 - <https://startvaekst.virk.dk/opstart/jura/virksomhedsformer>
 - <https://startvaekst.virk.dk/opstart/vaelg-virksomhedsform/interessentskaber>
- www.tax.dk
 - http://www.tax.dk/jv/cd/C_D_1_4_5.htm
 - http://www.tax.dk/jv/cc/C_C_7_1_1.htm

- http://www.tax.dk/jv/cc/C_C_5_2_14_2.htm
- <http://www.tax.dk/pjecer/kapitalafkastordningen.htm>
- http://www.tax.dk/jv/cd/C_D_2_4_3_1.htm
- <http://www.beierholm.dk/skat-moms-og-afgifter/skat/erhvervsstat/skattefri-virksomheds-omdannelse.html>
- <http://www.advokatgaarden.com/134/>
- http://www.ditselskab.dk/mere-info/skattefri_virksomhedsomdannelse
- <http://www.ivaerksaetteren.dk/flx/artikler/6/fra-virksomhed-til-selskab-495/>
- http://www.rir.dk/uploads/tx_rgddocument/Virksomhedsomdannelse.pdf
- <https://www.danskrevision.dk/Raadgivning/Documents/Generationsskifte%20-%20brochure.pdf>
- <http://www.skm.dk/skattetal/statistik/generel-skattestatistik/selskabsskattesatser-i-eu-landene-1995-2014/>

12.3 Cirkulære

- TSS-Cirkulære 2000-10 – Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill
- Cirkulære nr. 185 af 17/11/1982 – Værdiansættelse af aktiver og passiver i dødsboer m.m. og ved gaveafgiftsberegning

13. Tabeloversigt

- Tabel 1: Kapitaliseringsfaktor ved rente på 10 %. Kilde: Egen tilvirkning med tal fra Den Juridiske Vejledning
- Tabel 2: Balance pr. 31-12-2014 for HO Regnskabsservice. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 3: Seneste tre års hovedtal. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 4: Skattemæssige afskrivninger pr. 31-12-2014. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 5: Goodwillberegning for HO Regnskabsservice. Kilde: TSS-Cirkulære 2000-10
- Tabel 6: Opgørelse af genvundne afskrivninger på installationer. Kilde: Modellen er baseret på Figur 45 i Skattemæssige afskrivninger, skemadel, side 80.
- Tabel 7: Ejendomsavanceopgørelse for HO Regnskabsservice. Kilde: Modellen er baseret på Principskitsen i Skattemæssige afskrivninger – Skemadel, side 140.
- Tabel 8: Avance på Goodwill. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 9: Opgørelse af avance for andre anlæg, driftsmidler og inventar. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 10: Opgørelsen af opsparet overskud, brutto. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 11: Opgørelse over aktiernes skattemæssige anskaffelsessum, samt åbningsbalance. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 12: Opgørelse af den skattepligtige indkomst, samt beregning af skatten. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 13: Udskudt skat på Goodwill. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 14: Udskudt skat, ejendom. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 15: Udskudt skat, andre anlæg og inventar. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 16: Samlet opgørelser over udskudt skat. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 17: Opgørelse over aktiernes skattemæssige anskaffelsessum, samt åbningsbalance. Kilde: Egen tilvirkning
- Tabel 18: Likviditetsmæssig sammenligning af den skattepligtige og den skattefri virksomhedsomdannelse af casevirksomheden. Kilde: Egen tilvirkning, med inspiration i Skattefri Virksomhedsomdannelse af Jan Nygaard og Lars Wøldike.